

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Diplomová práce

**Specifika financování a hospodaření vybrané příspěvkové
organizace**

**Financing and managements specifics of a chosen
contributory organization**

Bc. Adéla Maršalová

Plzeň 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Adéla MARŠALOVÁ**
Osobní číslo: **K12N0111P**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Specifika financování a hospodaření vybrané příspěvkové organizace.**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Stanovte cíl a metodický postup práce.
2. Charakterizujte právní, účetní a daňové aspekty příspěvkových organizací.
3. Představte vybraný neziskový subjekt.
4. Analyzujte financování a hospodaření vybraného subjektu.
5. Proveďte komparaci financování a hospodaření s vybraným podnikatelským subjektem.

Rozsah grafických prací: **neuveden**
Rozsah pracovní zprávy: **60 - 80 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

- **OCHRANA, František a kol.** *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s. Expert. ISBN 978-80-247-3228-2*
- **PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek.** *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5*
- **REKTOŘÍK, Jaroslav a kol.** *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3*

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jitka Zborková, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání diplomové práce: **25. října 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **24. dubna 2015**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

„Specifika financování a hospodaření vybrané příspěvkové organizace“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí diplomové práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni dne

.....

Bc. Adéla Maršalová

Poděkování

Na této stránce bych ráda poděkovala paní Ing. Jitce Zborkové Ph.D., vedoucí diplomové práce, za její ochotu, trpělivost, cenné rady a připomínky. Dále děkuji paní Jiřině Zábranské, vedoucí ekonomického oddělení a zástupkyni ředitele Zoologické a botanické zahrady města Plzně za poskytnutí cenných informací pro zpracování této diplomové práce.

OBSAH

Úvod.....	6
1 Veřejný sektor a neziskový sektor	8
1.1 Veřejný sektor	8
1.2 Neziskový sektor	11
1.3 Změny dle nového občanského zákoníku	13
2 Příspěvkové organizace	15
2.1 Právní úprava příspěvkových organizací	15
2.2 Daňová úprava příspěvkových organizací	19
2.3 Účetní specifika příspěvkových organizací	24
3 Představení příspěvkové organizace Zoologická a botanická zahrada města Plzně35	
3.1 Historie Zoologické a botanické zahrady města Plzně	36
3.2 Zoologická a botanická zahrada dnes	37
4 Financování a hospodaření Zoologické a botanické zahrady města Plzně.....	41
4.1 Výnosy	43
4.2 Náklady	53
4.3 Výsledek hospodaření	59
5 Komparace se Zoo Dvůr Králové a. s.	62
5.1 Představení ZOO Dvůr Králové a. s.	62
5.2 Komparace hospodaření a financování ZOO Dvůr Králové a. s.	65
6 Závěrečné shrnutí řešené problematiky	86
Závěr	91
Seznam zkratk	93
Seznam obrázků.....	94
Seznam tabulek	95
Seznam zdrojů.....	96
Seznam příloh	100

Úvod

Neziskový sektor je v každé zemi jiný. Podává obraz o historii a tradicích ale i současnosti daného státu. Jednou z forem neziskových organizací ve veřejném sektoru jsou příspěvkové organizace. Jejich primárním cílem není zisk, jak je tomu u subjektů realizující svou činnost v ziskovém sektoru. Jsou zřízeny za účelem zabezpečení veřejně prospěšných služeb ve společnosti.

Forma příspěvkové organizace je v České republice v rámci neziskového sektoru velmi rozšířená. Vykonávají svou činnost v oblasti škol a školských zařízení, zdravotnictví, sociálních službách, vědě a výzkumu a kultury. Převážná část divadel, muzeí či zoologických zahrad má status příspěvkové organizace. Mezi ně patří i Zoologická a botanická zahrada města Plzně, která je předmětem této diplomové práce.

Jedním z nejdůležitějších poslání zoologických zahrad je ochrana ohrožených druhů zvířat, kterým zejména zásluhou člověka hrozí vyhubení. Zoo je ale i místem rekreace a odpočinku, kde se návštěvníci nenásilně seznamují s přírodou. Je tedy i environmentálním vzdělávacím centrem. Zoologické zahrady jsou také významnými výzkumnými a vědeckými centry. Díky zvířatům chovaných v zajetí odborníci a ošetřovatelé získávají řadu cenných informací o rozmnožování, rodičovské péči i dalších důležitých aspektech zvířecí říše, které by byly ve volné přírodě velmi obtížně zjištělné.

Cílem diplomové práce je analýza hospodaření a financování vybrané příspěvkové organizace, kterou byla zvolena Zoologická a botanická zahrada města Plzně a následná komparace s akciovou společností ZOO Dvůr Králové, jakožto podnikatelským subjektem zabývající se stejnou činností.

Práce obsahuje teoretický a praktický rámec. V teoretické části práce je nastíněna problematika různého pohledu na neziskový a veřejný sektor. Další kapitola se zabývá konkrétní formou veřejnoprávních neziskových organizací, kterými jsou příspěvkové organizace. Jsou zde uvedena právní, daňová a účetní specifika příspěvkových organizací.

V úvodu praktické části práce je představena příspěvková organizace Zoologická a botanická zahrada města Plzně. Čtvrtá kapitola je zaměřena na analýzu financování a hospodaření plzeňské zoologické zahrady. Nejprve jsou rozebrány významné výnosy a poté náklady odděleně v hlavní a doplňkové činnosti. V závěru obou těchto subkapitol je provedena sumarizace výnosů, resp. nákladů. Následuje analýza vývoje výsledku hospodaření v jednotlivých letech. Pátá kapitola je věnována komparaci příspěvkové organizace s podnikatelským subjektem, konkrétně ZOO Dvůr Králové a. s. V úvodu této kapitoly je představena královédvorská zoologická zahrada. Dále je provedena komparace účetní závěrky příspěvkové organizace a akciové společnosti. Následuje analýza a komparace hospodaření a financování ZOO Dvůr Králové a Zoologické a botanické zahrady města Plzně pomocí srovnání výnosové i nákladové stránky rozpočtu, vývoje výsledku hospodaření, bilanční sumy a míry soběstačnosti. Závěr práce je věnován shrnutí řešení problematiky a navržení doporučení.

Diplomová práce byla zpracována s použitím metody deskripce, analýzy a komparace. Na základě odborné literatury a právních předpisů byl sestaven teoretický rámec práce, v němž jsou popsána specifika příspěvkových organizací v oblasti práva, daní a účetnictví. Praktická část vychází z analýzy dat z účetních závěrek a výročních zpráv zoologických zahrad dostupných na internetových stránkách a interních materiálů Zoologické a botanické zahrady města Plzně, které byly autorce poskytnuty. Pro přehlednost a ucelenost práce jsou v praktické části použity tabulky a grafy, které autorka zpracovala na základě dat zjištěných v účetních závěrkách a výročních zprávách zoologických zahrad. Celá práce je zpracována v souladu s příručkou Metodika k vypracování bakalářské/diplomové práce autora doc. PaedDr. Ludvíka Egera, CSc., kterou vydala Fakulta ekonomická Západočeské univerzity v Plzni v roce 2014.

1 VEŘEJNÝ SEKTOR A NEZISKOVÝ SEKTOR

Mezi veřejným a neziskovým sektorem najdeme velmi úzké vazby a interakce. Oba sektory plní velmi důležitou roli v národním hospodářství, tedy v ekonomice daného státu. Pojmy veřejný sektor a neziskový sektor však nejsou zcela jednoznačně popsány a definovány, a to se přenáší i do běžné praxe. Každý z autorů odborné literatury uvádí jiné charakteristiky, na které klade důraz. (Tetřevová, 2008).

Jedním z hlavních kritérií členění národního hospodářství je **kritérium vlastnictví**. Dle něj se ekonomika dělí na:

- **soukromý sektor** – je založen na soukromém vlastnictví. Vlastníkem je fyzická či soukromá právnická osoba. Patří mezi ně formy živnostenské, společnosti s ručením omezením i nadnárodní akciové společnosti;
- **veřejný sektor** – je založen na veřejném vlastnictví. Vlastníkem je nikoliv konkrétní osoba ale veřejnost, neboli seskupení osob, jež mají určitou společnou vlastnost. Nejčastěji je to území, kde žijí. Veřejný sektor se dále dělí na:
 - **státní sektor** – založen na státním vlastnictví;
 - **samosprávný sektor** – založen na obecním vlastnictví, popřípadě územním vlastnictví. Tím se rozumí vlastnictví občanů žijících na určitém územním celku dle územního uspořádání daného státu. Ten je větší než obec ale menší než stát. V České republice jsou tím myšleny např. kraje (Tetřevová, 2008).

1.1 VEŘEJNÝ SEKTOR

Veřejný sektor, který vychází z výše uvedených členění národního hospodářství, můžeme chápat dvojitým způsobem. První pohled vychází z typu vlastnictví, druhý z pohledů bere za hlavní princip způsobu financování. Oba pohledy mají svůj smysl. V následující subkapitole bude popsán veřejný sektor pohledem autorů odborných publikací.

Veřejný sektor lze dle Hamerníkové (2010) definovat jako tu část společnosti, která je držena ve veřejném vlastnictví, je v ní a o ní rozhodováno prostřednictvím veřejné volby

a je na ní dohlíženo pomocí veřejné kontroly – ze strany příslušných kontrolních orgánů i ze strany občanů. Veřejný sektor pak funguje za účelem naplnění veřejných zájmů a správy věcí veřejných. Je buď úplně nebo z části financován z veřejných rozpočtů.

Dle Ochrany (2010) je současná smíšená ekonomika tvořena privátním (soukromým) a veřejným sektorem, přičemž k tomuto členění bývá přidáván také neziskový sektor. Zpravidla se velikost veřejného sektoru vzhledem k privátnímu měří velikostí veřejných výdajů (výdajů z veřejných rozpočtů) ve vztahu k hrubému domácímu produktu (HDP).

Existenci veřejného sektoru vysvětluje Peková (2012) jako důsledek selhání trhu. Spolu se soukromým sektorem se ve většině rozvinutých smíšených ekonomik vzájemně doplňují, podmiňují a ovlivňují. Pokud selhává v činnosti zajišťování potřeb jeden ze sektorů, zastoupí ho druhý. Znamená to tedy, že selhání soukromého sektoru zapříčiní rozvoj veřejného sektoru.

Základní charakteristiky veřejného sektoru můžeme shrnout z několika různých pohledů. Ze **správního** hlediska je veřejný sektor řízen veřejnou správou. Tu tvoří státní správa a samospráva. Od toho se odvíjí **institucionální** pojetí, podle kterého existují dva základní typy institucí ve veřejném sektoru – státní (např. ministerstva) a samosprávné (např. obce). Z pohledu **vlastnictví** rozlišujeme veřejné vlastnictví ve formě státního vlastnictví a vlastnictví samospráv - samosprávných celků či obcí. Klíčovým **kritériem rozhodování** ve veřejném sektoru je veřejný zájem, tedy takový zájem, který odpovídá potřebám celku a vychází z celospolečenských zájmů a potřeb. Přináší maximální užitek co největšímu počtu subjektů ekonomiky. To je v praxi často velice obtížné a český právní řád tento pojem jasně nedefinuje. A konečně, ve veřejném sektoru probíhá **financování veřejných aktivit** ze soustavy veřejných rozpočtů (Ochrana, 2010; Medved', 2004).

1.1.1 Funkce veřejného sektoru

Dle odborné literatury veřejný sektor plní tři základní funkce – ekonomickou, sociální a politickou.

Ekonomická funkce zabezpečuje veřejné statky, projevuje snahu o odstranění následků externalit z důvodu selhání trhu. Veřejný sektor přináší pracovní příležitosti, které mají značný vliv na celkovou míru zaměstnanosti v zemi.

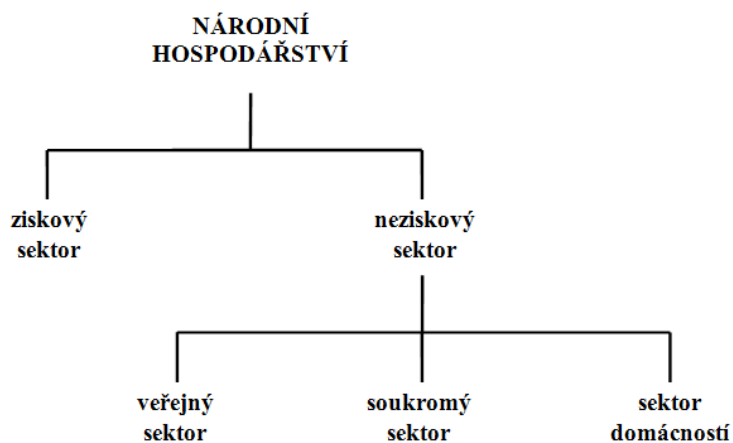
Sociální funkcí veřejný sektor působí především na sociální vazby a sociální postavení obyvatel. Přináší prospěch prostřednictvím poskytovaných služeb zejména pro sociálně slabší občany, například v oblasti sociální péče. Tyto služby ve veřejném sektoru zabezpečují a poskytují převážně neziskové organizace.

Politická funkce se projevuje především ve využití veřejného sektoru v procesu veřejné volby a v politických bojích.

Jednou z hlavních činností veřejného sektoru je zajistit potřebné veřejné statky. Na tvorbu veřejných statků efektivně alokovat finanční prostředky z rozpočtových soustav pomocí vhodných přerozdělovacích procesů. Docílení alokační efektivnosti ve veřejném sektoru je jeden z největších problémů. Úkolem veřejného sektoru je také vytvoření podmínek pro správně nastavený a fungující soukromý sektor (Peková, 2008).

Velmi důležitým aspektem dělení národního hospodářství je **kritérium způsobu financování**. Toto třídění má zásadní význam zejména pro veřejnou ekonomii.

Obrázek č. 1: Dělení národního hospodářství dle kritéria financování

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle Tetřevová, 2008

Jak je patrné z obrázku č. 1, národní hospodářství se dle kritéria způsobu financování dělí na:

- **ziskový (tržní) sektor** – sestává z ekonomických subjektů. Jejich prvořadým cílem je zpravidla dosažení zisku. Tyto subjekty získávají kapitál pro svůj

provoz převážně z tržeb za zboží a služby. Tyto své produkty prodávají na trhu za tržní ceny;

- **neziskový (netržní) sektor** – sestává ze subjektů, u kterých není hlavním cílem generování zisku, nýbrž tvorba užitku. Na svůj provoz získávají prostředky zejména z veřejných rozpočtů nebo různými přerozdělovacími procesy. Neziskový sektor se dále dělí na:
 - **veřejný sektor** - tvoří část neziskového sektoru, který je financován z veřejných financí, resp. veřejných rozpočtů. Příjmy se skládají především z daní a jsou založeny na principu nedobrovolnosti, neekvivalence a nenávratnosti;
 - **soukromý sektor** - označovaný také jako nestátní neziskový sektor, je ta část ekonomiky, jež je financována převážně ze soukromých financí na základě přerozdělovacích procesů. Zřizovatelem je často soukromá fyzická osoba či soukromá právnická osoba, která vloží dobrovolně prostředky do vybrané aktivity s cílem dosažení užitku. Nejedná se zpravidla o zisk ale kupříkladu o osobní uspokojení nebo seberealizaci;
 - **sektor domácností** – zahrnuje rodiny a jednotlivce. Ti vstupují na trh zboží a služeb a zastupují zde stranu poptávky a na trhu výrobních faktorů vytváří nabídku (např. práce). Do koloběhu finančních toků se zapojují jako příjemci plateb za výrobní faktory, příjemci daní a transferových plateb (Tetřevová, 2008)

1.2 NEZISKOVÝ SEKTOR

Podle výše zmíněného členění národního hospodářství existuje vedle soukromého, resp. ziskového sektoru také neziskový sektor. Tento sektor tvoří organizace, které jsou založeny pro dosažení jiných cílů, než je ekonomický zisk. Jejich prioritou je zabezpečení veřejně prospěšných služeb. Případné dosažené zisky si neziskové organizace nerozdělují, ale vkládají zpět do své činnosti. Neziskové organizace fungují z nutnosti zajištění výkonu veřejné správy ale také ze snahy pomoci společnosti z lásky k lidem. Tomuto oboru se věnuje samostatná věda, filantropie (Tetřevová, 2008).

1.2.1 Členění neziskových organizací

Neziskové organizace lze členit podle řady kritérií. Můžeme je třídit například dle:

- zakladatele,
- způsobu financování,
- charakteru poslání,
- realizované činnosti.

Dle **kritéria zakladatele** třídíme neziskové organizace na:

- veřejnoprávní organizace – jsou založeny veřejnou správou – státem či územními samosprávnými celky;
- veřejnoprávní instituce – jejich založení udává zákon;
- soukromoprávní organizace – zakladatelem je soukromá fyzická či právnická osoba. Tvoří **neziskový soukromý sektor**.

Dle **kritéria způsobu financování** třídíme neziskové organizace na organizace financované:

- zcela z veřejných rozpočtů;
- zčásti z veřejných rozpočtů;
- z různých zdrojů – z vlastní činnosti, dotací, grantů, atd.;
- především z výsledků realizace svého poslání.

Dle **kritéria charakteru poslání** členíme neziskové organizace na:

- veřejně prospěšné – důvodem existence je tvorba statků a služeb, které jsou určeny široké veřejnosti a uspokojují její potřeby.
- vzájemně prospěšné – důvodem existence je přinášet užitek a plnit potřeby svých členů. Slouží zájmu uzavřené skupiny osob.

Dle **kritéria realizované činnosti** můžeme členit neziskové organizace například do těchto skupin:

- vzdělávání a výzkum;

- zdravotní péče;
- sociální služby;
- kultura, ochrana památek a umění;
- sport a rekreace;
- životní prostředí;
- politické organizace;
- bytové hospodářství a komunitní rozvoj;
- náboženství a církve;
- profesní komory, svazy a odbory;
- ostatní, např. výkon veřejné správy (Tetřevová, 2008).

Neziskové organizace nemusí bezprostředně souviset pouze s veřejným sektorem. Pokud je zřizovatelem soukromá fyzická či právnická osoba, označují se tyto subjekty jako Nestátní neziskové organizace (NNO). Lze je nazvat také jako soukromoprávní organizace (viz výše zmíněné členění neziskových organizací). Ministerstvo financí spravuje informační systém nestátních neziskových organizací, kde jsou uvedeny základní informace o NNO, realizované či připravované projekty a jejich informace o jejich financování. Jedná se zejména o občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace, či církevní organizace. V následující subkapitole jsou uvedeny změny dle nového občanského zákoníku, které se dotkly neziskové sektoru a obzvláště nestátního neziskového sektoru (Synek, 2006).

1.3 ZMĚNY DLE NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU

Nový občanský zákoník vstoupil v platnost od 1. 1. 2014 a přinesl řadu změn i v oblasti neziskového sektoru. Tyto změny vychází z nové úpravy právnických osob. Ty se dle nového občanského zákoníku člení na korporace, fundace a ústavy.

Korporace, jimiž jsou typicky spolky, tvoří členové nebo společníci. Ti jsou osobní složkou (corpus = tělo). Dle předešlé právní úpravy jsou nejbližší této definici občanská sdružení.

Fundace jsou typické svým majetkovým základem (fundus), který je určený ke konkrétnímu účelu. Nejtypičtějším představitelem fundace jsou nadace a nadační fondy.

Ústav propojuje majetkovou i osobní složku. Majetek není striktně chráněn jako u fundací. Nemá členy jako korporace, ale zaměstnance v pracovněprávním vztahu. Podle starého občanského zákoníku tomuto typu právnické osoby odpovídají obecně prospěšné společnosti.

Podle současného práva tak existují v České republice tyto typy neziskových organizací:

- spolky;
- obecně prospěšné společnosti (stále existují, nemohou být však již nově založeny);
- ústavy;
- nadace;
- nadační fondy;
- evidované právnické osoby.

Nový občanský zákoník v oblasti neziskového sektoru přináší další zásadní změnu. Tou je definice **veřejné prospěšnosti**. Ta je zakotvena v legislativě mnoha evropských zemí. Vymezuje se tak organizace, které na základě své činnosti přispívají k obecnému blahu a mají tak příležitost se ucházet o podporu z veřejných rozpočtů nebo využívat výhod v jiné formě, nejčastěji v podobě daňových úlev.

Český právní řád veřejně prospěšnou organizaci v novém občanském zákoníku definuje jako právnickou osobu s posláním přispívat k obecnému blahu. Svůj majetek musí nabýt z poctivých zdrojů a své jmění využívat hospodárně k veřejně prospěšnému účelu. Pro využívání statusu veřejné prospěšnosti musí být zapsána do veřejného rejstříku (Zákon č. 89/2012 Sb.).

2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Příspěvkové organizace (PO) jsou veřejnoprávními neziskovými organizacemi. Ve veřejném právu figurují jako právnické osoby, které vzhledem k rozsahu, struktuře a složitosti poskytovaných činností vyžadují právní subjektivitu. To v praxi znamená, že vystupují svým jménem (na rozdíl od organizačních složek). Jsou zřizovány státem, resp. organizačními složkami státu či územními samosprávnými celky. Příspěvkové organizace zřízené obcí či krajem, jsou na rozdíl od těch zřízených organizačními složkami státu při vzniku zapsány do obchodního rejstříku. Návrh na zapsání podává zřizovatel. Úkolem PO je zabezpečit pro společnost veřejné statky a služby ve většině případů na neziskovém principu. Při výkonu své činnosti zpravidla nevytvářejí zisk (Zákon č. 250/200 Sb.).

Tato kapitola se zabývá právními, daňovými a účetními specifiky příspěvkových organizací zřízenými územními samosprávnými celky. Zaměřuje se především na oblasti, které jsou odlišné oproti podnikatelskému sektoru.

2.1 PRÁVNÍ ÚPRAVA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Zřizovatel rozhoduje o vzniku, rozdělení, sloučení či zrušení příspěvkové organizace. Podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních samosprávních celků musí při založení příspěvkové organizace zřizovatel sepsat zřizovací listinu. Zákon přesně upravuje náležitosti zřizovací listiny, která musí obsahovat:

- úplný název zřizovatele, pokud je zřizovatelem obec, je nutné uvést okres, ve kterém se nachází;
- název, sídlo a identifikační číslo příspěvkové organizace, přičemž název musí být jednoznačný, aby nedošlo k záměně s jinou příspěvkovou organizací;
- vymezení hlavního účelu založení příspěvkové organizace a odpovídající předmět činnosti;
- uvedení statutárních orgánů organizace a způsob vystupování těchto statutárních orgánů;

- souhrn majetku zřizovatele, který jej předává k hospodaření příspěvkové organizaci, tzv. svěřený majetek;
- ustanovení práv umožňující příspěvkové organizaci nakládat se svěřeným majetkem k naplnění své hlavní činnosti. Je nutné uvést práva a povinnosti s ekonomicky účelným a plným efektivním využitím, s ochranou a rozvojem majetku, pravidla pro případnou další investiční výstavbu, podmínky pro případnou výrobu a prodej zboží pokud jsou předmětem činnosti organizace;
- zřizovatel může povolit okruhy doplňkové činnosti, která navazuje na hlavní činnost a pomáhá tak lépe využít možnosti a odbornost zaměstnanců, přičemž doplňková činnosti nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a je nutné obě tyto činnosti sledovat odděleně;
- zřizovatel určí dobu, na kterou je organizace zřízena (Zákon č. 250/2000 Sb.).

2.1.1 Hospodaření příspěvkových organizací

Příspěvková organizace může získat do vlastnictví majetek potřebný výhradně pro výkon činnosti, kvůli které byla zřízena. Ve většině případů se tak děje bezúplatným nabytím, darem či děděním na základě předchozího písemného souhlasu zřizovatele nebo jiným způsobem, dle rozhodnutí zřizovatele.

Vedle své hlavní činnosti, definované ve zřizovací listině, může příspěvková organizace vykonávat doplňkovou (hospodářskou, vedlejší) činnost. Ta by neměla být ztrátová, neboť jako taková by pozbývala smyslu. Neměla by být dále v rozporu s hlavní činností. Náklady a výnosy v hlavní a doplňkové činnosti musí příspěvková organizace sledovat i vykazovat odděleně.

Příspěvkové organizace hospodaří s finančními prostředky získanými vlastní činností v hlavní i doplňkové činnosti. Výnosy z doplňkové činnosti používá PO primárně pro pokrytí nákladů hlavní činnosti, pokud zřizovatel neurčí jinak. Vlastní příjmy však ve většině případů nepokryjí náklady na zabezpečení veřejných statků a proto chybějící prostředky získávají z rozpočtu zřizovatele formou příspěvku na provoz případně příspěvku na investice. Příspěvek na provoz poskytuje územní samosprávný celek, jakožto zřizovatel, převážně dle výkonů nebo dle jiných stěžejních kritérií.

PO využívají také vlastních fondů a darů od soukromých fyzických a právnických osob z domova i ze zahraničí. Dalším možným zdrojem peněžních prostředků jsou dotace, granty a prostředky od Evropské unie (EU) a ze zahraničí (Zákon č. 250/2000 Sb., Peková, 2012).

Hospodaření příspěvkové organizace kontroluje její zřizovatel v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Územní samosprávný celek jako zřizovatel PO, je povinen dle tohoto zákona zajistit a sestavit systém finanční kontroly pro zajištění správných, spolehlivých a včasných informací o hospodaření jím zřízené příspěvkové organizace. Stejně tak je povinen provádět pravidelné (minimálně každoroční) prověřování účinnosti systému a jeho hodnocení.

Finanční kontrola dle tohoto zákona tvoří systém finančního řízení a kontroly ve veřejné správě zabezpečující hospodaření s veřejnými rozpočty. Skládá se z následujících druhů kontrol:

- finanční kontrola, kterou vykonávají kontrolní orgány – veřejnoprávní kontrola
- finanční kontrola, kterou vykonávají mezinárodní organizace dle mezinárodních smluv
- vnitřní kontrolní systém vykonávaný orgány veřejné správy (Zákon č. 250/2000 Sb., Zákon č. 320/2001 Sb.).

2.1.2 Peněžní fondy příspěvkových organizací

Při svém hospodaření vytváří příspěvková organizace peněžní fondy, přičemž zůstatky těchto fondů se na konci účetního období převádí do následujícího období. Legislativa zde uvádí pojem **zlepšený výsledek hospodaření**. Ten příspěvková organizace vytváří, pokud její skutečné výnosy se započtením přijatého provozního příspěvku od zřizovatele jsou větší než provozní náklady. Tento zlepšený výsledek hospodaření schvaluje územní samosprávný celek a ten také určuje způsob a výši rozdělení do následujících fondů.

Rezervní fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření, který může být ještě snížen o převod do fondu odměn. Výši zlepšeného výsledku hospodaření schválí na konci účetního období zřizovatel. Zdrojem pro tvorbu fondu jsou případně také

peněžní dary. Rezervní fond používá příspěvková organizace k dalšímu rozvoji činnosti, časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi náklady a výnosy, k úhradě ztráty za předchozí účetní období, případně k úhradě sankcí za porušení rozpočtové kázně a v neposlední řadě k posílení investičního fondu s předchozím souhlasem zřizovatele.

Fond odměn se tvoří ze zlepšeného výsledku hospodaření do výše jeho 80 %, maximálně ale do výše 80 % přípustného či stanoveného objemu mzdových prostředků. Fond je použit při vyčerpání či překročení prostředků na platy či pro odměny zaměstnanců.

Investiční fond je tvořen pro financování investičních potřeb příspěvkové organizace. Zdrojem jsou investiční dotace z rozpočtu územního samosprávného celku a státních fondů, peněžní prostředky ve výši odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku dle odpisového plánu schváleného zřizovatelem, příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku ve vlastnictví organizace i ze svěřeného dlouhodobého hmotného majetku (ovšem se souhlasem zřizovatele). Dále dary a příspěvky určené k investiční činnosti a převody z rezervního fondu se schválením zřizovatele. Investiční fond použije účetní jednotka především k financování investičních výdajů, úhradě úvěrů a půjček, které organizace používá ke krytí investičních potřeb s předešlým souhlasem zřizovatele. Je také možno čerpat z investičního fondu pro zdroje určené na financování oprav a údržby majetku využívaného pro svou činnost.

Fond kulturních a sociálních potřeb je sociálním typem fondu. Tvoří ho zálohy z roční plánované výše nákladů na platy a náhrady platů případně na mzdy a náhrady mzdy, odměny a ostatní plnění za vykonanou práci dle schváleného rozpočtu. Skutečný základní příděl se vyúčtuje v rámci účetní závěrky. Fond slouží, jak už je z jeho názvu patrné, k zabezpečení kulturních, sociálních i dalších potřeb zaměstnanců v pracovním poměru s příspěvkovou organizací, případně rodinným příslušníkům zaměstnanců a dalším blíže specifikovaným osobám, které uvádí § 33 zákona č. 250/2000 Sb. (Nováková, 2014, Zákon č. 250/2000 Sb.).

2.2 DAŇOVÁ ÚPRAVA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Daňová problematika je velmi rozsáhlá a není hlavním předmětem této diplomové práce. Z tohoto důvodu jsou v následujícím textu uvedena specifika zdanění pro příspěvkové organizace.

Příspěvkové organizace jako právnické osoby jsou poplatníky a plátcí daní. V řadě případů jsou daňově zvýhodněny či od daně osvobozeny (viz následující kapitola). Daňové zvýhodnění má vazbu na veřejně prospěšnou činnost a to v různých formách od úpravy základu daně až po osvobození části základu daně.

S daňovým zvýhodněním příspěvkových organizací souvisí také daňové úlevy pro společnosti, které organizaci poskytnou finanční příspěvky a sponzorské dary. Výši těchto darů, o které si poplatníci daně z příjmů mohou snížit základ své daně, přesně vymezuje zákon o dani z příjmu.

Pro daňové účely je nutné, aby příspěvkové organizace vedly záznamy o hospodaření v hlavní a doplňkové činnosti odděleně.

2.2.1 Daň z příjmu právnických osob

V souvislosti s novým občanským zákoníkem daňové zákony uvádějí institut veřejně prospěšného poplatníka. Dle § 17a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je veřejně prospěšným poplatníkem ten, kdo v souladu se svým založením, statutem, stanovami a dalšími právními náležitostmi jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním. Pro posouzení veřejné prospěšnosti je tedy klíčová formulace hlavní činnosti.

Zákon o dani z příjmu dělí veřejně prospěšné poplatníky podle základu daně na tzv. úzký a široký základ daně takto:

- poplatníci s tzv. **širokým základem daně** zdaňují veškeré své příjmy s výjimkou příjmů z investičních dotací. Jedná se zejména o veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, poskytovatele zdravotnických služeb. Od roku 2014 se přidávají také obecně prospěšné společnosti a ústavy.

- poplatníci s tzv. **úzkým základem daně** zdaňují pouze některé činnosti a to zpravidla ty podnikatelské. Jsou jimi všichni ostatní veřejně prospěšní poplatníci než výše uvedení.

Úzký základ daně zahrnuje vždy příjmy z reklam, členského příspěvku, nájemného (s výjimkou nájmu státního majetku) a také příjmy z úroků. Ty jsou do základu daně přidány od roku 2014.

Předmětem daně u veřejně prospěšných poplatníků **nejsou**:

- příjmy z hlavní (nepodnikatelské) činnosti, pokud výdaje (resp. náklady) vynaložené podle tohoto zákona o dani z příjmů jsou vyšší než tyto příjmy (resp. výnosy). Podmínky, za kterých nebudou příjmy z hlavní činnosti předmětem daně, jsou posuzovány za celé zdaňovací období dle druhů činnosti a jsou upraveny v § 18 odst. 1 tohoto zákona;
- dotace, podpora, příspěvek či jiné podobné plnění z veřejného rozpočtu;
- výnos daně, poplatku či jiného takového peněžitého plnění, které plynou územnímu samosprávnému celku;
- příjmy z bezúplatného nabytí věci dle zákona č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi;
- úplaty, které jsou příjmem státního rozpočtu za převod, nájem a prodej státního majetku (Zákon č. 586/1992 Sb.).

Nově jsou od roku 2014 zahrnuty do základu daně veřejně prospěšných poplatníků úroky z běžného účtu. Doposud je banky připisovaly v brutto výši (nezdaněné), nyní jsou zdaněny srážkovou daní. Ta je uplatňována u poplatníků, kteří své příjmy daní na základě úzkého základu daně, mezi které patří mimo jiné i příspěvkové organizace.

Daňové přiznání doznalo od roku 2014 zásadních změn. Veřejně prospěšný poplatník může svůj základ daně snížit o 30 %, maximálně ale o 1 000 000 Kč v případě, že získané prostředky použije ke krytí výdajů (resp. nákladů) souvisejících s hlavní činností a to nejpozději ve třech po sobě bezprostředně jdoucích zdaňovacích obdobích. Povinnost podat daňové přiznání nemají všichni veřejně prospěšní poplatníci, kteří mají

pouze příjmy, které nejsou předmětem daně, příjmy osvobozené a příjmy zdaněné srážkou.

Sazba daně z příjmu právnických osob je od roku 2010 19 %. (Zákon č. 586/1992 Sb.).

2.2.2 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (DPH) je jednou z nejdůležitějších nepřímých daní v naší daňové soustavě. Je zahrnuta v ceně nakupovaného zboží a služeb. Ve veřejném sektoru má tato daň svá specifika.

V legislativní úpravě před rokem 2004 bylo pracováno s hlavní činností a právní subjektivitou neziskových organizací. Ty byly v plném rozsahu osvobozeny od daně z přidané hodnoty, i když bez nároku na odpočet daně na vstupu. V současné úpravě této daně se již pracuje pouze s **ekonomickou činností**, která je vysvětlena v následujícím textu.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty označuje jako osobu povinnou k dani i právnické osoby, které nebyly založeny za účelem podnikání, pokud uskutečňují ekonomickou činnost. Tou se pro účely tohoto zákona rozumí mimo jiné soustavná činnost výrobců, obchodníků a poskytovatelů služeb, soustavného využití hmotného a nehmotného majetku za účelem příjmů. Příspěvková organizace je tedy osobou povinnou k dani pouze pokud tuto ekonomickou činnost vykonává.

Příspěvková organizace není osobou povinnou k dani, pokud vykonává činnosti, které jsou vykonávány v oblasti veřejné správy. Mezi takovéto činnosti patří například výběr správních či místních poplatků, nakládání s odpady za poplatek (shromažďování, sběr, třídění, přeprava), organizace dopravy, provozování veřejného pohřebiště či výkony spojené se zajištěním veřejného pořádku a bezpečnosti. Tyto aktivity jsou za činnost veřejné správy považovány tehdy, pokud na ně příspěvková organizace dostává příspěvek od zřizovatele. Pokud vykonává PO výše uvedené činnosti na vlastní odpovědnost, pak jde o ekonomickou činnost a příspěvková organizace je osobou povinnou k dani.

Osoba povinná k dani se sídlem, místem podnikání resp. provozu na území republiky je osvobozena od uplatnění daně, pokud její obrat za bezprostředně po sobě jdoucích

12 kalendářních měsíců nepřesáhne hranici 1 000 000 Kč. Obratem se u účetní jednotky rozumí výnosy za uskutečněná plnění s výjimkou plnění, která jsou osvobozena od daně bez nároku na odpočet. Mezi tato plnění patří poštovní služby, rozhlasové a televizní vysílání, finanční, penzijní a pojišťovací činnosti, dodání a nájem nemovitých věcí, výchova a vzdělávání, zdravotnické služby a zdravotnické zboží, sociální pomoc atd.

Předmětem daně z přidané hodnoty je dodání zboží a poskytnutí služeb za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečnění zdanitelného plnění. Dále to je pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie či pořízené nového dopravního prostředku za úplatu osobou nepovinnou k dani z jiného členského státu EU a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku. Zákon přesně definuje úplatu, jako částku v penězích či hodnotu nepeněžního plnění.

Tabulka č. 1: Vývoj sazby DPH v ČR v letech 2011 - 2015

Rok	Snížená sazba daně	Základní sazba daně
2015	První 15 % Druhá 10 %	21 %
2014	15 %	21 %
2013	15 %	21 %
2012	14 %	20 %
2011	10 %	20 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Sazba daně z přidané hodnoty je velmi diskutovaným tématem. V průběhu posledních let se její výše měnila poměrně často. V České republice existuje základní a snížená sazba daně. Od roku 2015 přibyla ještě druhá snížená sazba DPH. Základní sazbou se zdaňují téměř veškeré zboží a služby. Sníženou sazbou jsou zatíženy potraviny, zdravotnické prostředky. Ze služeb jsou to například vstupy do muzeí, zoologických zahrad a podobných turistických zajímavostí. Do druhé snížené sazby daně byly zahrnuty knihy, kojenecká výživa a potraviny pro malé děti. Přesný výčet zboží a služeb

zdaněných podle jednotlivých sazeb daně je uveden v příloze zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

V tabulce č. 1 je zachycen vývoj sazby DPH v minulých 5 letech (Zákon č. 235/2004 Sb.).

2.2.3 Silniční daň

Silniční daň patří mezi přímé majetkové daně. **Předmětem** daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla. Aby vozidlo bylo předmětem daně, musí být registrováno a provozováno na území České republiky a dále musí být vozidlo používáno k podnikání nebo být použito k činnosti, ze které plynou příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů.

Příspěvková organizace tedy platí silniční daň, pokud je vozidlo používáno v rámci doplňkové činnosti či hlavní činnosti, která musí být zisková.

Předmětem silniční daně jsou dále vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů, registrovaná v České republice. Ty jsou předmětem daně bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání. Příspěvková organizace si může snížit sazbu daně až o 100 %, pokud vlastní vozidlo, jehož hmotnost nepřevyšuje 12 tun. Nesmí ale toto vozidlo používat k podnikání nebo činnostem, ze kterých plynou příjmy, které tvoří základ daně z příjmů a také pro provozování cizích účelů.

Sazba daně je dána v absolutních částkách dle druhu vozidla. **Základem daně** u osobních automobilů je zdvihový objem motoru v cm^3 a u návěsů je to součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav. U ostatních vozidel je základem daně největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav (Zákon č. 16/1993 Sb.).

2.2.4 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí, před rokem 2014 daň z nemovitosti, se skládá z daně z pozemků a z daně ze staveb. Tuto daň upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

Předmětem daně jsou pozemky nebo stavby a jednotky (byty) na území ČR zapsané v katastru nemovitostí. **Poplatníkem daně** je vlastník daného pozemku či stavby. Příspěvkové organizace jsou osvobozeny od daně v případě, jestliže pozemek či stavba jsou ve vlastnictví státu, kraje nebo obce, na jejímž katastrálním území se nachází. Dále je osvobozena stavba a pozemek, pokud tvoří tzv. funkční celek sloužící školským zařízením, knihovnám, galeriím a muzeím, zdravotnickým zařízením, nadacím, státním archivům. Tyto pozemky a stavby jsou osvobozeny, jen pokud neslouží k podnikání nebo pokud nejsou pronajímány.

Základ daně je nejčastěji výměra v m². Sazba daně u pozemků je procentní i pevná částka v Kč, u staveb je to pouze pevná částka v Kč. Základní sazba daně se zvyšuje o koeficient dle počtu obyvatel obce, ve kterém se předmět daně nachází.

2.2.5 Daň z nabytí nemovitých věcí

Tato daň nahrazuje od 1. 1. 2014 daň z převodu nemovitosti. Spolu s legislativní úpravou před tímto datem byla zanesena v Zákoně o dani dědické, darovací a z převodu nemovitosti. Dědická daň byla zrušena, daň darovací upravuje zákon o dani z příjmů a daň z převodu nemovitosti, resp. nově daň z nabytí nemovitých věcí upravuje Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

Poplatníkem daně je převodce vlastnického práva k nemovitosti, pokud není sjednáno ve smlouvě jinak, či nabyvatel v ostatním případě. **Předmětem daně** je úplatné nabytí vlastnického práva k nemovitosti, která může být pozemkem, stavbou či jinou formou uvedenou v příslušném zákoně. Od daně může být osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovitosti členskými státy Evropské unie nebo územním samosprávným celkem, pokud došlo ke změně území či zániku právnické osoby, která byla územním samosprávným celkem založena.

Základem daně je hodnota nemovitých věcí snižená o uznatelné výdaje. **Sazba daně** činí v roce 2014 4% (Zákon č. 340/2013 Sb.).

2.3 ÚČETNÍ SPECIFIKA PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

Účetnictví má především věrně a poctivě podávat obraz o hospodaření účetní jednotky. Zaznamenává informace o stavu majetku, závazků a výsledku hospodaření za dané

časové období. Tyto informace mají být zachycovány správně, úplně, srozumitelně, přehledně a na akruálním principu (evidence účetního případu v momentě vzniku).

Hlavní legislativní předpis pro účetnictví je zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví. Ten doplňuje prováděcí vyhláška Ministerstva financí č. 410/2009 Sb., která upravuje ustanovení pro některé vybrané účetní jednotky, kterými jsou i příspěvkové organizace. Dalším velmi významným právním předpisem pro účtování jsou České účetní standardy (ČÚS) pro některé vybrané účetní jednotky č. 701 – 710. Ty upravují v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb. a zákona o účetnictví základní způsoby účtování s cílem dosáhnout souladu při používání účetních metod vybranými účetními jednotkami

Dle vyhlášky Ministerstva financí 410/2009 Sb., mohou vést příspěvkové organizace účetnictví v plném či zjednodušeném rozsahu. O tom, v jakém rozsahu bude účetnictví vedeno, rozhoduje zřizovatel příspěvkové organizace. Rozdíl mezi plným a zjednodušeným vedením účetnictví spočívá především v tom, že **zjednodušený rozsah umožňuje:**

- sestavit účetní rozvrh pouze s uvedením účtových skupin,
- spojení účtování v deníku a v hlavní knize,
- majetek a závazky neocenit reálnou hodnotou,
- nesestavit přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Příspěvkové organizace se mohou rozhodnout, zda účetní období bude korespondovat s kalendářním rokem, či si stanoví hospodářský rok. Ten dává možnost zobrazit skutečný průběh hospodaření s vedením účetnictví. Hospodářský rok je po sobě jdoucích 12 měsíců, přičemž začátek je první den jiného měsíce než ledna. Hospodářský rok používají většinou školy, kde se shoduje účetní období se školním rokem či divadla, kde se účetní období shoduje s divadelní sezonou. K jeho použití musí vydat Ministerstvo financí ČR oprávnění.

Účetní jednotky musí při vedení účetnictví dodržovat směrné účtové osnovy, označování a uspořádání položek účetní závěrky případně konsolidované účetní závěrky, obsah těchto závěrek a předepsané účetní metody v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., zákonem o účetnictví a ČÚS (Růžicková, 2006).

V následujících subkapitolách budou nastíněna důležitá specifika účetnictví příspěvkových organizací. Budou strukturované dle účtových tříd směrné účtové osnovy dle vyhlášky Ministerstva financí ČR 410/2009 Sb. a dále podle Českých účetních standardů.

2.3.1 Dlouhodobý majetek

Do této kategorie spadá dlouhodobý nehmotný majetek (DNM), dlouhodobý hmotný majetek (DHM) a dlouhodobý finanční majetek (DFM). Speciální skupinu tvoří drobný dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek. Účtové skupiny dlouhodobého majetku zahrnují odpisovaný, neodpisovaný, nedokončený a pořizovaný majetek, dále zálohy na pořízení dlouhodobého majetku a také dlouhodobý finanční majetek.

Pořízení dlouhodobého majetku se ve většině příspěvkových organizací koná dodavatelským způsobem, tedy nákupem od dodavatele. Výjimečně se můžeme setkat i s pořízením vlastní činností, bezúplatným nabytím, darováním či děděním případně bezúplatným převodem od jiné účetní jednotky. Financován je pouze ze zdroje, který je pro tento účel určen a tím je u příspěvkových organizací zřízených územním samosprávným celkem investiční fond. Prostředků z investičního fondu může PO využít k financování investičních výdajů, k úhradě případných investičních úvěrů a půjček. Pokud zřizovatel určí, použijí se prostředky pro odvod do rozpočtu zřizovatele. Dále může využít zdroje z investičního fondu pro financování údržby a opravy dlouhodobého majetku, který organizace využívá pro svou činnost.

Stanovení výše ceny a pravidla pro zařazení do dlouhodobého majetku upravuje vyhláška č. 410/2009 Sb. Ta uvádí hranici 60 000 Kč pro dlouhodobý nehmotný majetek a 40 000 Kč pro dlouhodobý hmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Před zařazením do užívání je nutné provést kategorizaci přiřazením číselného kódu a zařazení do odpisové skupiny dle ČÚS 708 – Odpisování dlouhodobého majetku.

K dlouhodobému odpisovanému majetku se tvoří oprávk. Ty vyjadřují ocenění a využití majetku účetní jednotkou a snižují hodnotu až do výše jeho ocenění v účetnictví. K dlouhodobému majetku lze tvořit opravné položky, které mají dočasný charakter. Stejně jako oprávk. jsou zachyceny v rozvaze ve sloupci korekce.

Ocenění dlouhodobého majetku je v souladu se zákonem o účetnictví, který uvádí skupiny a metody ocenění následovně:

- pořizovací cenou se ocení hmotný majetek;
- vlastními náklady se ocení hmotný majetek vytvořený vlastní činností;
- ve výši 1 Kč se ocení kulturní památky a předměty kulturní hodnoty, sbírky muzejní povahy a církevní stavby v případě, že není známa jejich pořizovací cena;
- reprodukční pořizovací cenou se ocení majetek bezúplatně nabytí od jiné než vybrané účetní jednotky

Pravidla pro zařazení nákladů do pořizovací ceny určuje vyhláška č. 410/2009 Sb. Tato vyhláška také definuje pojmy oprava a údržba. Opravou se rozumí odstranění účinků částečného fyzického opotřebení či poškození pro uvedení do předchozího provozuschopného stavu, pokud nedojde k technickému zhodnocení. Údržba je soustavná činnost, kterou se zpomalí fyzické opotřebení a předejde se poruchám.

Jinou formou udržování dlouhodobého majetku je **technické zhodnocení**. Tím se rozumí zásah do využívaného dlouhodobého majetku, který zapříčiní změnu jeho účelu nebo technických parametrů, rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku. Zahrnuje nástavby, přístavby a stavební úpravy, pokud náklady vynaložené na tyto úpravy dosáhnou ocenění 40 000 Kč u DHM, resp. 60 000 Kč u DNM. O úhrn těchto částek nákladů je nutné zvýšit pořizovací cenu majetku a přepočítat odpisy.

Účetní jednotka může zahrnout úroky z úvěrů přijatých na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku do nákladů souvisejících s pořízením majetku jako součást ocenění majetku. To upravuje vnitřní předpis v souladu s Českým účetním standardem č. 710 – Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

Vyřazení dlouhodobého majetku je možné provést

- likvidací,
- z důvodu manka či škody,
- bezúplatným převodem jiné vybrané účetní jednotce,

- prodejem.

Příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem musí o zahrnutí výnosů do investičního fondu při prodeji majetku požádat o svolení zřizovatele. Při prodeji se oceňuje majetek reálnou hodnotou. Pro tyto účely se použije tržní cena. Pokud není známá, využije se posudku znalce či kvalifikovaného odhadu. K těmto případům ale v praxi dochází zřídka, ve většině případů má příspěvková organizace od zřizovatele povolen limit pro prodej majetku a poté se nepřeceňuje na reálnou hodnotu (Nováková, 2014).

2.3.2 Zásoby

Zásoby jsou oběžným majetkem, který je určen k jednorázové spotřebě, popřípadě k prodeji. Účetní jednotka řadí do zásob například materiál k okamžité spotřebě, potraviny, léky, palivo, čisticí prostředky (dle charakteru příspěvkové organizace). Podrobnější vymezení skupiny zásob upravuje vyhláška č. 410/2009 Sb.

Účtování zásob vybranými účetními jednotkami se řídí ČÚS č. 707 - Zásoby. K zásobám lze vytvářet opravné položky, které jsou zachyceny v rozvaze v položce korekce. Účtování o opravných položkách se řídí ČÚS č. 708 – Opravné položky a vyřazení pohledávek. Pro účtování o zásobách využívají vybrané účetní jednotky první účtovou třídu.

Ocenění zásob se provádí dle zákona o účetnictví následovně:

- pořizovací cenou se oceňují nakoupené zásoby,
- vlastními náklady se oceňují zásoby vlastní výroby včetně příchovků zvířat,
- reprodukční pořizovací cenou se oceňují zásoby nabyté bezúplatně od jiných než vybraných účetních jednotek,
- cenou dle ceny, kterou byly zásoby oceněny v předávající účetní jednotce, se oceňují zásoby bezúplatně nabyté od vybraných účetních jednotek,
- reprodukční pořizovací cenou se dále ocení nalezené přebytky zásoby, zbytkové produkty vrácené z výroby nebo jiné činnosti a odpad.

Do pořizovací ceny se zahrnují náklady spojené s pořízením zásob, například náklady na přepravu, clo, pojistné, provize. Nezahrnují se ale úroky z úvěrů a půjček poskytnutých na pořízení zboží.

Při vedení zásob na skladě se u jednoho stejného druhu mohou použít způsoby ocenění:

- váženým aritmetickým průměrem,
- metodou FIFO – způsob první do skladu, první ze skladu,
- pevnou cenou – předem účetní jednotkou stanovená cena.

Účetní jednotka si může dle Českého účetního standardu č. 707 – Zásoby zvolit, jak bude účtovat o pořízení a úbytcích zboží. Na výběr má dvě metody – A a B. **Způsob A** spočívá v evidenci všech nákladů vynaložených na pořízení zásob nákupem či vlastní výrobou na účtech zásob. Zásoby se účtují do nákladů až při spotřebě nebo při prodeji souvztažně s účtem zásob. Zásoby evidované dle **způsobu B** se účtují do nákladů, a to jak nakupované tak i aktivované. Během roku je jejich pohyb zaznamenáván ve skladové evidenci. Na konci účetního období se před uzavíráním účetních knih se na konci účetního období počáteční stavy účtů zásob zaúčtují do nákladů. Při použití této periodické metody je bezpodmínečně nutné vést kvalitní skladovou evidenci pro průběžné prokázání stavu zásob v průběhu účetního období.

Zoologické zahrady účtují o zvířatech jako o zásobách. Při nákupu zvířat zařadí zakoupené exempláře do ostatních zásob a zvyšují si tím i jmění účetní jednotky. Při případném prodeji si jmění i ostatní zásoby snižují podvojným zápisem a o výnosech účtují ve prospěch výnosového účtu Tržby z prodeje materiálu (Nováková, 2014).

2.3.3 Krátkodobý finanční majetek

Pro účtování o stavu peněz na bankovních účtech, o peněžích v hotovosti, o cizích finančních prostředcích a o ceninách používají příspěvkové organizace druhou účtovou třídu.

Na běžném účtu (účet 241) jsou uloženy finanční prostředky za obě činnosti – hlavní i doplňkovou. Odděleně na analytických účtech se v rámci tohoto účtu sledují prostředky určené pro doplňkovou činnost a prostředky peněžních fondů, tedy rezervního fondu, investičního fondu a fondu odměn. Prostředky fondu kulturních

a sociálních potřeb musí být povinně uloženy na samostatném bankovním účtu (účet 243 – Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb). Toto nařízení upravuje vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Peníze v hotovosti jsou sledovány na účtě 261 – Pokladna. Účetní případy musí být podloženy pokladními doklady. Provádění hotovostních operací není upraveno žádným předpisem, je na účetní jednotce, aby sama uvedla ve vnitřním předpise pravidla pro práci s pokladnou, například hmotnou odpovědnost, inventarizace pokladní hotovosti, limit zůstatku atd. (Nováková, 2014).

2.3.4 Zúčtovací vztahy

Vztahy účetní jednotky k vnějšmu okolí jsou vedeny v účtové třídě 3 – Zúčtovací vztahy. Účty v této třídě upravuje zákon o účetnictví. Dle tohoto zákona se majetek a závazky dělí na krátkodobé a dlouhodobé v závislosti na době použitelnosti, případně na sjednané době splatnosti. Za dlouhodobý se považuje majetek a závazky s dobou použitelnosti či splatnosti delší než jeden rok.

K zúčtovacím vztahům patří nutně i evidence pohledávek, tedy vztahy s odběrateli. Na pohledávky se tvoří opravné položky v souladu s vyhláškou č. 410/2009 Sb., a ČÚS č.706 – Opravné položky a vyřazení pohledávek. Opravné položky vyjadřují významné dočasné snížení hodnoty majetku. Vytvářejí se převážně při inventarizaci majetku a je nutné posoudit výši a důvod jejich vytvoření. Nevytvářejí se na drobný dlouhodobý majetek, krátkodobý finanční majetek a majetek, který se oceňuje reálnou hodnotou či ekvivalencí a ve výši 1 Kč (Zákon č. 563/1991 Sb.).

Příspěvkové organizace hospodaří kromě zdrojů získaných vlastní činností s prostředky z rozpočtu svého zřizovatele. Poskytnuté peněžní prostředky z veřejného rozpočtu, včetně prostředků ze zahraničí, tedy dotace, granty, příspěvky, dárky, nevratné finanční výpomoci, subvence, podpory a peněžní dary se nazývají transfery. Tyto transfery přijímají příspěvkové organizace od územního samosprávného celku. Nároky na takto získané prostředky se účtují jako pohledávky za vybranými místními vládními institucemi (účet 348). Přesné účtování upravuje ČÚS č. 703 – Transfery.

Do třetí účtové třídy spadají i účty pro zúčtování daní. Jestliže je účetní jednotka plátcem daně z přidané hodnoty, účtuje o ní na účtu 343. Daň na vstupu i výstupu

neovlivňuje v tomto případě výsledek hospodaření. V opačném případě, pokud účetní jednotka není plátcem DPH, daň zahrne do nákladů. Používá-li příspěvková organizace k vykonání hlavní či doplňkové činnosti vozidlo, platí silniční daň, kterou účtuje ve prospěch účtu 344 – Jiné daně a poplatky (souvztažně do nákladů).

Účetní jednotka má povinnost dodržovat při účtování o stavu majetku a závazků aktuální princip. Ten říká, že o nákladech a výnosech se musí účtovat v tom období, ke kterému se věcně vážou, i když vzniknou v jiném účetním období. Pro tyto případy se používá přechodných účtů aktiv a pasiv. Jedná se o rozvahové účty, které ale také bezprostředně souvisí s výsledkem hospodaření. Příspěvkovým organizacím ukládá vyhláška č. 410/2009 Sb. povinnost časově rozlišovat náklady a výnosy v hlavní i doplňkové činnosti. U těchto případů je nutné znát věcné vymezení, výši nákladů či výnosů a období, kterého se účetní případ týká. Do přechodných účtů se zahrnují také účty dohadných položek aktiv a pasiv. Na rozdíl od časového rozlišení u dohadných položek nemáme doklad na přesnou částku nákladů nebo výnosů. Účetní jednotka musí odhadnout pravděpodobnou výši nevyfakturované částky, na kterou ji vznikl nárok, koncem účetního období (Nováková, 2014).

2.3.5 Náklady a výnosy

Veškeré náklady spojené s hlavní i doplňkovou činností se musí sledovat odděleně. Zaznamenávají se narůstajícím způsobem v páté účtové třídě. Náklady (i výnosy) se zaznamenávají dle vyhlášky 410/2009 Sb. následujícími způsoby:

- účtování v období, do kterého věcně a časově souvisejí,
- opravy nákladů nebo výnosů minulých účetních období, které nejsou významné, se zachycují na položkách nákladů a výnosů,
- náhrady vynaložených nákladů minulých účetních období se účtují do výnosů běžného období,
- náklady a výnosy a příjmy a výdaje, týkající se jiného účetního období je potřeba časově rozlišit.

Vyhláška č. 410/2009 Sb. upravuje konkrétněji pravidla účtování na účet 501 – Spotřeba materiálu. Účtuje se na něj o nákladech na spotřebovaný materiál či drobný

dlouhodobý hmotný majetek, jehož ocenění je nižší než hranice 3 000 Kč majetku nakoupeného, vytvořeného vlastní činností či bezúplatně nabytého od jiné než vybrané účetní jednotky. Při účtování o tomto majetku je nutné zachytit skutečnosti na podrozvahových účtech. Soupis tohoto drobného dlouhodobého majetku uvede účetní jednotka ve vnitřních směrnících.

Účtová skupina 52 soustřeďuje na svých účtech osobní náklady – mzdové náklady, náklady na sociální a zdravotní pojištění a zákonné sociální náklady. Ty u příspěvkové organizace činí příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb. Účtová skupina 53 obsahuje náklady z titulu daňových povinností. V účtové skupině 54 se účtuje o ostatních nákladech, jakými jsou například smluvní pokuty a úroky z prodlení či jiné penále a pokuty. Dále se do této skupiny řadí účet 547 – Manka a škody. Škoda znamená dle vyhlášky 410/2009 Sb. fyzické znehodnocení, tedy neodstranitelné poškození nebo zničení.

Účtová skupina 55 – Odpisy, rezervy a opravné položky a účtování na tyto účty se řídí ČÚS č. 705, 706 a 708. Tvorba rezerv vychází z vyhlášky č. 410/2009 Sb., zákona o účetnictví a zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění daně z příjmu. Tvoří se na pokrytí budoucích závazků či výdajů v případě, že v účetním období nastane situace, která zapříčiní pravděpodobné zvýšení nákladů v dalších účetních obdobích.

Účtová třída 6 je určena pro výnosy. Ty účtují příspěvkové organizace opět odděleně z hlavní a doplňkové činnosti narůstajícím způsobem od začátku účetního období.

České účetní předpisy se zaměřují především na stranu nákladů, strana výnosů není podrobněji popsána. Na rozdíl od mezinárodního účetnictví IAS/IFRS, kde je hlavní důraz kladen na stranu výnosů. Je tedy nutné, aby účetní jednotka zanesla pravidla pro účtování výnosů do vlastních vnitřních předpisů (Nováková, 2014).

2.3.6 Účtování na účtech a vykazování

Příspěvková organizace se řídí směrnu účtovou osnovou uvedenou ve vyhlášce č. 410/2009 Sb. Na základě této osnovy vytvoří účtový rozvrh obsahující všechny účty, které účetní jednotka používá k zaúčtování ekonomických jevů a vytvoření účetní závěrky. Účtový rozvrh tvoří syntetické účty. V návaznosti na potřeby účetní jednotky detailněji účtovat a třídit informace na jednotlivých účtech mohou být účty dále členěny

na analytické účty. Pro účetní případy, které jsou předmětem účetnictví, ale nesplňují podmínky být zachycení na účtech hlavní knihy, existují podrozvahové účty. Pro tyto účty je ve směrné účtové osnově vyhrazena účtová skupina 90 – 99.

Účetní jednotka může kromě finančního účetnictví (výše zmíněný systém) vést vnitroorganizační účetnictví. Zde zachycuje informace o stavu a změně stavu zásob vlastní činnosti a výkonech vlastní činnosti. Pro vnitroorganizační účetnictví používá účtové třídy 7 a 8 nebo může účtovat na analytických účtech ve finančním účetnictví.

Príspevková organizace musí povinně na konci účetního období provést **účetní závěrku**. Děje se tak k rozvahovému dni (poslední den účetního období). Sestavuje se v české měně a vykazuje se v Kč s přesností na dvě desetinná místa. Součástí účetní závěrky je pět výkazů, přičemž vyhláška č. 410/2009 Sb. závazně vymezuje formu těchto výkazů pro každou z vybraných účetních jednotek. V účetní závěrce jsou uvedeny v tomto pořadí:

- rozvaha (balance),
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu,
- příloha.

Rozvaha je přehled o majetku a závazcích účetní jednotky. Vychází z bilanční rovnice, kde platí, že aktiva se musí rovnat pasivům. U položek aktiv se rozvaha skládá ze čtyř sloupců – brutto, korekce, netto běžné období a netto minulé období. Korekce zahrnují oprávký a opravné položky, ve sloupci netto jsou položky rozvahy poníženy o korekce. Na straně pasiv se uvádí ve dvou sloupcích hodnota z minulého období a hodnota běžného období k rozvahovému dni.

Výkaz zisku a ztráty (VZZ), někdy také označovaný jako výsledovka, zaznamenává konečné zůstatky syntetických výsledkových účtů. Jedná se o náklady a výnosy a jejich rozdíl pak tvoří výsledek hospodaření. Ten se promítne do rozvahy jako výsledek hospodaření běžného období. Príspevková organizace musí důsledně oddělovat účtování hlavní a doplňkové činnosti. Výkaz zisku a ztráty se skládá ze čtyř sloupců – hlavní

činnost a hospodářská (doplňková) činnost běžného období a obě tyto činnosti pro období minulé. Struktura VZZ pro neziskový sektor umožňuje sdružovat a vykazovat nejprve zvlášť náklady, pak výnosy a závěrem výsledek hospodaření.

Přehled o peněžních tocích přináší uživatelům účetní závěrky informace o přírůstku a úbytku peněžních prostředků za běžné období. Účetní jednotka odděluje peněžní toky z provozní činnosti, z dlouhodobých aktiv a z vlastního kapitálu. **Přehled o změnách vlastního kapitálu** zobrazuje stav vlastního kapitálu v minulém období, přírůstky a úbytky a stav na konci běžného období. **Příloha** je strukturovaná do přesně stanovené tabulky dle Zákona o účetnictví. Přináší doplňující a vysvětlující informace k celé účetní závěrce.

Takto sestavenou účetní závěrku podepisuje statutární orgán příspěvkové organizace. Po sestavení ji kontroluje územní samosprávný celek v roli zřizovatele (Nováková, 2014).

3 PŘEDSTAVENÍ PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZOOLOGICKÁ A BOTANICKÁ ZAHRADA MĚSTA PLZNĚ

Zoologická zahrada (zoo) je osvětové a vědecké zařízení, jejímž hlavním účelem je chov ohrožených druhů. Zoo se snaží nahradit těmto zvířatům přirozené podmínky v přírodě a vytvořit je v podmínkách v zajetí. Díky zoologickým zahradám se podařilo zachránit řadu vymírajících druhů zvířat. Zoologické zahrady jsou pro společnost významné svou vzdělávací a rekreační činností, výzkumem, poznáním a prezentací přírody a jejích ekologických vztahů. První záznamy o chovu divokých zvířat se objevují již ve starověku. První zoologická zahrada pak vznikla ve vídeňském Schönbrunnu roku 1972 na popud císaře Františka I. (Klika, 2005).

Zoologické zahrady v České republice mohou nést toto označení jen na základě licence od Ministerstva životního prostředí (MŽP). Ministerstvo jeústředním správním úřadem pro provozování zoologických zahrad. Vydání licence se řídí zákonem č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách. Tento zákon dále upravuje kontrolu nad dodržováním povinností dané zákonem, podmínky pro poskytování dotací ze státního rozpočtu či jiných veřejných zdrojů provozovateli zoologické zahrady. Ten musí pro vydání licence prokázat, že je schopen dlouhodobě plnit podmínky jako je bezúhonnost, chov zvířat v podmínkách, které staví na biologických a ochranných požadavcích jednotlivých druhů a zajišťují zdraví a pohodu chovaných živočichů. K tomuto účelu musí mít zavedené opatření k zabránění úniku živočichů. O zvířata se musí starat odborný personál v počtu přiměřeném počtu chovaných živočichů a musí mít zajištěnou pravidelnou veterinární péči. O kolekci chovaných zvířat musí vést pravidelně záznamy. Musí se účastnit školení a také výzkumu pro ochranu ohrožených druhů. V neposlední řadě klade zákon také podmínku o vzdělávací a výchovné činnosti společnosti k ochraně přírody (Zákon č. 162/2003 Sb.).

Poskytování dotací ze státního rozpočtu pro provozovatele zoologických zahrad upravuje nařízení vlády č. 17/2004 Sb., o pravidlech poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad. Dotaci může poskytnout ministerstvo životního prostředí pouze provozovateli s platnou licenci. Výše dotace může dosáhnout až 80 % předpokládaných nákladů pro realizaci projektu. Žádosti, které mají předepsané

náležitosti dle tohoto nařízení, posuzuje Komise pro zoologické zahrady. Při výběru se řídí především kvalitou projektu a jeho očekávaným přínosem a přiměřenosti nákladů na jednotlivé činnosti (Zákon č. 162/2003 Sb.).

3.1 HISTORIE ZOOLOGICKÉ A BOTANICKÉ ZAHRADY MĚSTA PLZNĚ

Zoologická zahrada vznikla v západočeské metropoli již roku 1926. Je tak druhou nejstarší zoologickou zahradou v České republice. Privilegium co do doby vzniku drží liberecká zoologická zahrada založená roku 1919. V době vzniku sídlila v Doudlevcích na břehu řeky Radbuzy. Hlavním iniciátorem vzniku byl spolek přátel přírody, akvaristů a teraristů IRIS. Na tomto místě byl vybudován skleník s akvárii, tři klece s dravými ptáky, liškami a šakalem. V padesátých letech získala zoo i větší zvířata. Mezi jinými mohli vidět návštěvníci i velblouda, kterého má město Plzeň ve svém znaku.

Z důvodu nemožnosti dalšího rozšíření se ale postupem času hledala jiná vhodnější lokalita. Zoologická zahrada se proto přesunula na Lochotín a pro veřejnost byla znovuotevřena roku 1963. Nejprve zabírala zhruba čtvrtinu současné plochy areálu a dlouho připomínala spíše staveniště. Expozice čítala v době otevření pouze 29 zvířat. Přesto v den otevření prošlo branou 6 600 návštěvníků. Roku 1981 se zoologická zahrada sloučila s přilehlou botanickou zahradou. V tomto areálu oslavila zoo v roce 2013 výročí padesáti let své existence.

Během působnosti měnila zoo často svůj právní statut. Byla založena jako spolek. Začátkem padesátých let minulého století byl spolek zrušen a zoo spadala pod vedení národního výboru. Nedlouho poté, koncem 50. let, zoo přechází pod institut Parku kultury a oddechu. Po připojení botanické zahrady v roce 1981 se právně osamostatnily. Od této doby je zoologická a botanická zahrada příspěvkovou organizací města Plzně.

Zoo v Plzni začínala působit v Doudlevcích na rozloze 2,5 ha. V dnešní době se rozprostírá v přírodním členitém areálu na ploše 21 ha. Od roku 1996 se aktivně přetváří na zoogeografický biopark. Jednotlivé části zoologické zahrady ilustrují kontinenty či světové oblasti typické pro chovaná zvířata.

Koncem 20. století započala přestavba zoologické i botanické zahrady. Zaniklo mnoho nemoderních expozic a výběhů. Na začátku milénia byl po rekonstrukci veřejnosti zpřístupněn statek z 19. století jménem Lüftnerka. Zde si návštěvníci mohou prohlédnout zhruba 400 exponátů zemědělského náčiní a kolekci domácích zvířat. Roku 2009 byla u statku zpřístupněna expozice s názvem Česká řeka, představující tok řeky Úslavy. Můžeme zde najít desítky druhů ryb i vydry říční (zooplzen.cz, 2015).

3.2 ZOOLOGICKÁ A BOTANICKÁ ZAHRADA DNES

Zoologická a botanická zahrada je jedinou institucí tohoto typu v tuzemsku, kde se prolínají a vzájemně doplňují zoologické a botanické expozice. To je kreativně zachyceno i v logu zoo na obrázku č. 2. Botanickou část zde znázorňuje stylizovaný zadeček pelikána i zelená barva v nápisu ZOO Plzeň.

Obrázek č. 2: Logo Zoologické a botanické zahrady města Plzně

Zdroj: zooplzen.cz, 2015

Propojení zoologické a botanické expozice představují ucelené geografické biotopy (lesy, savany, pouště) ze všech světadílů planety. Fauna a flora je tak v areálu plzeňské zoo rozdělena do šesti hlavních biogeografických oblastí – Etiopské, Palearktické, Orientální, Nearktické, Neotropické a Australské.

Návštěvníci si je mohou prohlédnout cestou po třech navržených trasách. *Po stopách člověka* mohou následovat návštěvníci skrze celý areál zoo lidský rod, který se šířil od východní Afriky do celého světa. Pokud se návštěvník vydá *Proti proudu času*, může objevit unikátní vnímání vývoje života na Zemi od prahor přes starohory po současnost. *Gondwana* provede návštěvníka historickým centrem zoologické zahrady s několika pavilony, sukulentním skleníkem, madagaskarským pavilonem šimpanzů a klokanů.

Název získala po pravěké pevnině, která vznikla rozpadem superkontinentu Pangey a zahrnovala dnešní Afriku, Jižní Ameriku, Indii, Madagaskar, Austrálii a Antarktidu.

Obecně je v zoologické zahradě kladen velký důraz na vytvoření podmínek, které co nejlépe kopírují život zvířat ve volné přírodě. V blízkosti hlavního vchodu na jižní straně zahrady se nachází výběh lvů berberských a tygrů ussurijských s vyhlídkovými terasami. U Tropického pavilonu, nejstaršího pavilonu v areálu zoo, kde sídlí savci, plazi i exotičtí ptáci, je umístěn přírodní výběh šimpanzů. Ti jsou chováni volně, pouze za vodním příkopem. Další z druhu opic, lemuři, mají možnost volného pohybu v jižní části zahrady a dochází tak k přímému kontaktu lidí a zvířat. V současnosti chová zoologická zahrada už téměř většinu zvířat, o kterých se při zakládání expozice na Lochotíně uvažovalo. Přesto však z plánovaných zvířat v seznamu chybí hroch, sloni indiští, lachtani tmaví či rosomáci (zooplen.cz, 2015).

Tabulka č. 2 zobrazuje vývoj zvířat v expozici zoologické zahrady. Taxon označuje skupinu či soubor jedinců lišící se jistými charakteristickými znaky od jiných taxonů. Jak je patrné z této tabulky, počet jedinců má zvyšující se tendenci a v roce 2013 vzrostl počet jedinců žijících v zoologické zahradě oproti roku 2009 o více než 1 000 exemplářů (přiroda.cz, 2015).

Tabulka č. 2: Vývoj počtu zvířat v letech 2009 - 2013

Třída	2009		2010		2011		2012		2013	
	Počet taxonů	Počet jedinců	Počet taxonů	Počet jedinců	Počet taxonů	Počet jedinců	Počet taxonů	Počet jedinců	Počet taxonů	Počet jedinců
Savci	241	1 514	235	1 759	251	1 653	230	2 180	248	1 834
Ptáci	505	1 845	497	1 889	513	2 174	473	1 754	506	2 544
Plazi	248	1 325	248	1 365	249	1 566	229	1 419	232	1 480
Obojživelníci	59	472	48	495	54	391	163	1 719	47	848
Ryby	90	692	97	769	106	1 066	54	578	91	896
Bezobratlí	237	758	182	519	189	435	95	1 011	131	122
Celkem	1 381	6 607	1 308	6 797	1 363	7 286	1 244	7 761	1 255	7 724

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Velkým lákadlem pro malé i velké návštěvníky zoologické zahrady jsou komentované prohlídky. Z rukou ošetřovatelů jsou během sezóny každodenně krmeni asi nejpopulárnější zvířata v zoo, tučňáci Humboldtovy. Za pohledů publika se komentovaně stravují i šimpanzi, vydry, hrošci liberijští či žirafy. Samotné krmení zde však není hlavním motivem, tím je setkání pracovníků zahrady s návštěvníky a přiblížení jim život zvířat jak v zoo, tak i v přírodě. Další zajímavostí stojící za zmínku jsou sokolnické ukázky spojené s odborným výkladem sokolníků. Ty se konaly v prostředí lochotínského amfiteátru. Kvůli aktuálně probíhajícím opravám byly tyto ukázky přesunuty k pavilonu žiraf.

Lochotínský amfiteátr je od roku 1997 součástí Zoologické a botanické zahrady města Plzně. Byl otevřen v šedesátých letech minulého století pro naplnění dvou účelů – pro letní kino a pro pořádání koncertů. Kapacita hlediště pojme až 20 000 lidí. Stav amfiteátru byl však již v natolik havarijním stavu, že bylo rozhodnuto o jeho uzavření a rekonstrukci.

Areál zoo doplňuje přilehlý DinoPark. Ten je smluvním partnerem zoologické zahrady od roku 2003. Provozovatelem DinoParku je společnost WEST MEDIA, s. r. o. Seznámit se zde mohou návštěvníci s téměř třiceti dinosaury převážně z období druhohor. Modely dinosaurů jsou často pohyblivé a ozvučené. Návštěvníci mohou zvolit návštěvu pouze DinoParku či spojenou návštěvu zoo a DinoParku za zvýhodněné vstupné.

V centru města Plzně se nachází pobočka zoologické zahrady, expozice Akva-Tera. Ta zahrnuje především akvariijní expozici, která se rozrůstá i o studenokrevné obratlovce a bezobratlá zvířata.

Pro návštěvníky je připravena řada služeb pro zpříjemnění prohlídky zahrady. Občerstvit se mohou hned ve čtyřech provozovnách. KIBOKO, restaurace v africkém stylu je první skutečná restaurace v zoo. Je bezbariérová, nabízí posezení uvnitř i na vnější terase. Další restaurace se nachází na statku Lüftnerka. Rychlé občerstvení je možné zakoupit v Sibiřském srubu a v Tropickém pavilonu.

V prodejně suvenýrů U lemura najdou děti i jejich rodiče široký sortiment nejen plyšových a plastových hraček, ale i pohledy, svíčky, sošky, 3D modely či záložky

se zvířaty a obecně s přírodní tematikou. Sortiment se snaží zoo doplňovat a rozšiřovat. Po celém areálu zoo lze zakoupit pamětní mince. Sběratelské album je pak k zakoupení v obchůdku U lemura. Z centra města v sezoně od dubna do října jezdí v pravidelných intervalech vyhlídkový vláček (zooplzen.cz, 2015).

Zoologická a botanická zahrada města Plzně (ZOO a BZ) je jedním ze zakládajících členů Unie českých a slovenských zoologických zahrad (UCSZ). Ta vznikla roku 1990 v Bratislavě. Tato profesní organizace zastupuje patnáct zoologických zahrad z České republiky a čtyři Slovenska v mezinárodních organizacích. Napomáhá vzájemné spolupráci mezi zoologickými zahradami napříč světem i zpřístupňováním zahraničních zkušeností a mezinárodních kontaktů. Na obrázku 3 je logo unie (zoo.cz, 2015).

Obrázek č. 3: Logo unie českých a slovenských zoologických zahrad

Zdroj: zoo.cz, 2015

Od roku 1995 je ZOO a BZ členem Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Byla založena roku 1988. Aktuálně čítá více než 300 členů ze 35 zemí světa. Hlavním cílem je podpora spolupráce mezi členy po celém světě za účelem ochrany živočichů žijících ve volné přírodě. V ČR je 13 členských zoologických zahrad. EAZA je hlavním organizátorem Evropských záchranných programů (EEP). Hlavní prioritou těchto programů je řídit chov ohrožených druhů a zamezit tak příbuzenské plemenitbě. ZOO a BZ města Plzně se aktivně účastní třiceti programů EEP. Dále zde chová ohrožené druhy zvířat, které jsou vedené v mezinárodní Červené knize ohrožených zvířat (RDB). (eaza.net, 2015, zooplzen.cz, 2015).

4 FINANCOVÁNÍ A HOSPODAŘENÍ ZOOLOGICKÉ A BOTANICKÉ ZAHRADY MĚSTA PLZNĚ

Zoologické zahrady jsou ve většině případů založeny a provozovány jako příspěvkové organizace. Jako takové proto nemají za hlavní cíl dosažení zisku. Zpravidla vlastní výnosy nepokrývají náklady na provoz zahrady. Nejsou tak ekonomicky soběstačné. Pro zajištění provozu získávají příspěvky na provoz od zřizovatele, v případě Zoologické a botanické zahrady je to statutární město Plzeň, a také dotace od Ministerstva životního prostředí.

Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce, příspěvkové organizace musí sledovat odděleně náklady a výnosy z hlavní a doplňkové činnosti. Vymezení těchto činností je uvedeno ve zřizovací listině. Zde je také uveden základní účel zřízení. U Zoologické a botanické zahrady je to chov živočichů a pěstování rostlin.

Od toho se také odvíjí aktivity v rámci hlavní činnosti, mezi které patří:

- chov živočichů a pěstování rostlin k účelům souvisejícím s činností zoologické a botanické zahrady;
- ochrana ohrožených druhů v rámci vlastní působnosti;
- odborná a vědecká činnost vlastní a spolupráce s dalšími zájemci v této oblasti;
- vzdělávání a výchova obyvatelstva, především mládeže, rozšiřování znalostí biologie a formování vztahu člověk – příroda (příležitostné pořádání setkání, besed, přednášek a soutěží s přírodovědnou tematikou, tematicky zaměřená klubová činnost);
- nákup a výměna živočichů a rostlin pro vlastní potřebu, případně prodej;
- vydávání a rozšiřování informačních a propagačních materiálů týkajících se Zoologické a botanické zahrady města Plzně;
- a zprostředkování provozu silničního vyhlídkového vláčku (zřizovací listina ZOO a BZ města Plzně, 2009).

V rámci doplňkové činnosti ZOO a BZ zajišťuje:

- provozování parkovišť pro návštěvníky zahrady;
- vydavatelské a nakladatelské činnosti v oblasti chovu zvířat, pěstování rostlin a environmentální výchovy;
- koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej;
- prodej živočichů;
- reklamní a marketingová činnost (zřizovací listina ZOO a BZ města Plzně, 2009).

Při účtování o hospodářských operacích a při sestavování výkazů musí zoo přihlídnout k charakteru činnosti a rozčlenit, zda se jedná o hlavní či hospodářskou činnost. V některých specifických případech je toto členění velmi nejednoznačné. Zejména se tak děje u účtování o spotřebě materiálu, spotřebě energií atd., kdy danou nákladovou resp. výnosovou položku využívá zahrada v hlavní i hospodářské činnosti. V těchto případech je vnitroorganizační směnicí stanoven procentní poměr, ve kterém se daná hospodářská operace účtuje do hlavní resp. doplňkové činnosti.

V současnosti využívá ZOO a BZ pro vedení účetnictví ekonomický software Helios. Přejechod na tento typ programu se uskutečnil v roce 2013. Velká část příspěvkových organizací, jejímž zřizovatelem je statutární město Plzeň používá právě tento program. Je tak zabezpečena větší přehlednost, kontrola a dohled nad účtováním příspěvkových organizací města. Metodik z ekonomického oddělení stanoví účtový rozvrh s přesně definovanou náplní jednotlivých účtů.

Účetnictví vede zoologická zahrada v celých korunách s přesností na 2 desetinná místa. V předkládané diplomové práci budou z důvodu přehlednosti uváděny údaje zaokrouhlené na tisíce Kč.

V následující části diplomové práce bylo čerpáno z výročních zpráv, z výkazů účetních závěrek a interních materiálů Zoologické a botanické zahrady města Plzně.

4.1 VÝNOSY

Výnosy představují pro organizaci zdroje financování. Zoologická a botanická zahrada města Plzně svůj provoz financuje z dvou hlavních skupin výnosů. Jsou jimi výnosy z vlastní činnosti a přijaté dotace od zřizovatele a Ministerstva životního prostředí pro financování provozu hlavní činnosti. Případný nedostatek výnosů pro krytí nákladů v této činnosti ZOO a BZ kompenzuje výnosy vytvořenými v doplňkové činnosti. Tyto typy přijatých peněžních prostředků budou podrobněji popsány v následující části práce.

4.1.1 Vlastní výnosy

4.1.1.1 Vlastní výnosy v hlavní činnosti

Primárním zdrojem vlastních výnosů v hlavní činnosti jsou tržby ze vstupného a tržby z provozu vyhlídkového vláčku. Jedná se o výnosy z prodeje služeb. Výše vstupného závisí na tom, zda se zákazník rozhodne navštívit zoo v hlavní sezóně či mimo ni. Od dubna do října jsou ceny vstupenek vyšší až o několik desítek korun. Zákazníci si mohou zvolit, zda během sezóny navštíví pouze zoologickou zahradu, nebo prohlídku spojí i s přilehlým Dinoparkem. V takovém případě nabízí zahrada zvýhodněné vstupné. Mimo sezónu je Dinopark zavřený.

Zoologická zahrada vybírá vstupné souhrnně i za návštěvu Dinoparku. Jak ve spojení se vstupným do zoo, tak i samostatně. Smlouvou se společností WEST MEDIA s. r. o. je dán procentuální poměr, ve kterém připadají příjmy ze vstupného právě provozovateli Dinoparku.

Kompletní ceník vstupného platný od července 2013, kdy došlo k navýšení cen, je součástí přílohy této práce.

Zoologická zahrada i přes klesající trend posledních dvou let nepolevuje ve snaze dlouhodobě přitáhnout více návštěvníků. V roce 2011 projevila toto úsilí v rozšíření dolního hlavního vchodu o třetí pokladnu. V roce 2013 provedla zahrada radikální změnu zrušení sezonního vstupu. Již nevyhovující „domeček“ pokladního byl při renovaci severního oplocení na Vinicích zrušen. Během hlavní sezóny tak mají návštěvníci možnost využít hlavní pokladnu ZOO + DINO na Vinicích. Byly zde instalovány také světelné tabule s označením „otevřeno – zavřeno“. Pro větší

přehlednost a lepší odbavení návštěvníků. Celkem je tak během sezóny otevřeno pět prodejních míst.

Tabulka č. 3 zachycuje vývoj návštěvnosti ve sledovaných letech 2009 až 2013 a poměr dospělých k dětským návštěvníkům. Ten je prakticky ve všech sledovaných letech poměrně vyrovnaný a pohybuje se kolem 50 %.

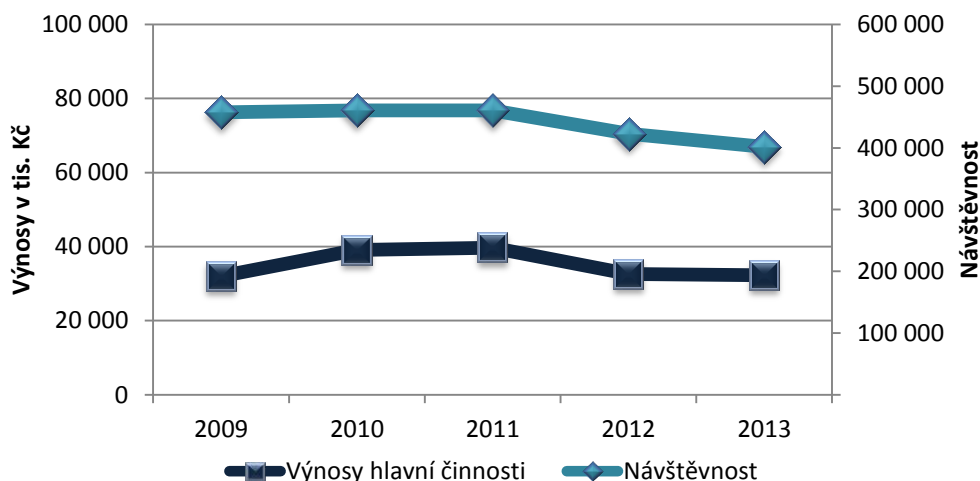
Tabulka č. 3: Návštěvnost Zoologické a botanické zahrady v letech 2009- 2013

Návštěvnost	2009	2010	2011	2012	2013
Děti a senioři	220 691	214 773	216 675	209 322	189 255
Dospělí	237 188	246 068	244 294	213 617	212 218
Celkem	457 879	460 841	460 969	422 939	401 473

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Jak je patrné z obrázku č. 4, vývoj návštěvnosti a výnosů z vlastní činnosti koreluje. Jedná se zde o vlastní výnosy z hlavní činnosti. Výši tržeb však nelze určit jako prosté vynásobení ceny vstupného a počtu návštěvníků v daném měsíci, resp. roce. Je nutné také přihlídnout k faktu, že zoo prodává permanentky s neomezeným počtem vstupů. Nadšený milovník přírody tak může navštívit zoologickou zahradu 365 dní v roce a zaplatit pouze cenu permanentky.

Obrázek č. 4: Vývoj návštěvnosti a výnosů v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Dále je také nutné zohlednit situace, kdy zoologická zahrada poskytne snížené či symbolické vstupné znevýhodněným dětem (například z dětských domovů). Symbolické vstupné nabízí ZOO a BZ ve státní svátek 28. října. Cena je pak stanovena na 28 Kč, tak jako u většiny kulturních míst po celé Plzni. V tento den se zoologická zahrada těší vysoké návštěvnosti z řad plzeňských i mimoplzeňských obyvatel. Nezvykle slunečné počasí v roce 2013 v tento den přilákalo 17 652 osob. Přesto však ani tento den nemohl zvrátit klesající přísun příznivců zoo.

Od roku 2012 je trend návštěvnosti spíše klesající. Za pět sledovaných let byla návštěvnost nejvyšší v roce 2011. V roce 2013 došlo k propadu počtu návštěvníků o 50 000 osob oproti nejsilnějšímu roku 2011.

Výnosy z vlastní činnosti klesající trend návštěvnosti kopírují. V roce 2013 zaznamenala zoo propad výnosů z prodeje služeb o více než 4 miliony oproti roku 2011. Důvodem byla právě snížená návštěvnost. Možný důvod pro oba tyto jevy lze hledat ve zvýšení cen vstupného na začátku roku 2013. V tomto roce ale přišla ZOO a BZ také s novinkou. Zařadila slevu 30 % pro seniory, kteří navštíví areál zahrady v pondělí. Usiluje tak o navýšení návštěvnosti v nejslabší den v týdnu.

Tabulka č. 4: Výnosy z hlavní činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Výnosy z hlavní činnosti	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy z prodeje služeb	24 452	34 050	33 333	30 459	29 257
Aktivace materiálu a zboží	0	571	392	0	0
Aktivace DHM	1 938	684	60	0	0
Výnosy z prodeje materiálu	534	594	496	325	298
Čerpání fondů	2 323	2 919	4 524	1 152	562
Ostatní výnosy z činnosti	1 949	89	732	570	2 070

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Z tabulky č. 4 je patrné, že tržby z prodeje služeb, zahrnující i příjmy ze vstupného, tvoří většinu z výnosů vlastní činnosti. Nejnižší hodnotu tržeb zaznamenala zoo v roce 2009. V průběhu následujících 12 měsíců, během roku 2010, naopak dosáhla nejvyšší

úrovně tržeb z prodeje služeb za sledované období. V tomto roce inkasovala zahrada o 10 milionů korun více než v předchozím období. Celkově tak výnosy z prodeje služeb činily 88 % výnosů z vlastní činnosti.

Kromě tržeb ze vstupného tvoří výnosy z vlastní činnosti další položky. Do roku 2011 jsou to položky aktivace. Je běžné, že organizace účtuje o aktivaci majetku do výnosů. Od roku 2012 však vybrané účetní jednotky, mezi které patří i zoologická zahrada, účtují o aktivaci do nákladů na stranu Dal. Ve výkazu zisku a ztráty je pak evidována tato položka s mínusem. V roce 2009 došlo k aktivaci dlouhodobého hmotného majetku ve výši téměř 2 000 000 Kč. Jednalo se o realizaci výstavby Africké a asijské expozice. K dokončení tohoto investičního projektu došlo v následujícím roce.

Ve své podstatě by ale měl být celkový efekt aktivace na výsledek hospodaření nulový. Pokud podnik realizuje činnost ve vlastní režii, vynakládá na ni náklady (na materiál, energie a další). Před zařazením majetku do užívání je potřebné tyto náklady proúčtovat, tedy aktivovat. U příspěvkových organizací nově nevstupuje aktivace do výnosů, neboť to prakticky ani výnos není. Vynaložené náklady se tak snižují pomocí účtování na stranu Dal s mínusem na účet aktivace (dlouhodobého a oběžného majetku či vnitroorganizačních služeb).

Výnosy z prodeje materiálu jsou spíše mimořádného charakteru a jedná se o odprodej materiálových zásob, převážně krmiva, zaměstnancům zoologické zahrady.

Ve výnosech vlastní činnosti se účtuje také o čerpání z tvořených fondů. Pro tento účel je vyčleněn ve směrné účtové osnově účet 648 – Čerpání fondů. Jedná se zejména o čerpání z investičního fondu. V roce 2011 bylo jen z něj vyčerpáno téměř 22 milionů Kč na financování investičních potřeb. Tou byla například dokončující a doplňující akce na nově otevřených Afrických a asijských expozicích, konkrétně realizace vyhlídkové terasy u venkovního výběhu pro hrošíky liberijské.

Do ostatních výnosů patří dary a příjmy ze sponzoringu. Dále pak příjmy za adopci zvířat. Adoptovat zvíře může jednotlivec, skupina dospělých, firmy či školy. Adopce je pouze symbolická a zaplacením příspěvku nevzniká ze strany přispěvatele žádný nárok. Kmotr si vybere své oblíbené zvíře a po kontaktování oddělení propagace a vyplnění přihlášky uhradí stanovenou částku. Ta pokrývá náklady na krmení daného

druhu po celý jeden rok, kdy adopce trvá. Seznam kmotrů je uveden na stránkách zoologické zahrady, ve výroční zprávě i na informační tabuli u hlavního vstupu do zoo. Každoročně také oddělení vztahu s veřejností pořádá setkání kmotrů. Navíc za každých příspěvných 1 000 Kč získává kmotr 1 vstupenku do zoologické zahrady. Počet adopcí v roce 2013 narostl o 20 nově uzavřených adopcí a zastavil na čísle 1 182. Řada adopcí je dlouhodobá a je každoročně obnovována, což se těší velké radosti ze strany zoo. Příjem z adopcí je tak poměrně konstantní záležitostí. Případný dárcce také může jednoduše poukázat finanční obnos na bankovní účet ZOO a BZ.

4.1.1.2 Vlastní výnosy v doplňkové činnosti

Vedle hlavní činnosti provozuje zoologická zahrada činnost doplňkovou, neboli hospodářskou. Již z jejího názvu je zřejmé, že by měla být vedena hospodárně. Organizace by v této činnosti měla dosahovat zisku, jinak není provozování doplňkové činnosti smysluplné.

Tržby z prodeje služeb v doplňkové činnosti tvoří zejména příjmy z reklamy. Firmy si mohou pronajmout plochu, na níž bude uvedena jejich reklamní kampaň. Tato položka je poměrně významným příjmem do rozpočtu této příspěvkové organizace.

Tabulka č. 5: Výnosy z hospodářské činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Výnosy z hospodářské činnosti	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy z prodeje služeb	6 738	4 812	5 344	4 923	4 982
Výnosy z pronájmu	0	2 093	2 478	2 796	2 630
Výnosy z prodaného zboží	4 614	4 080	3 919	4 022	3 789
Výnosy z prodeje materiálu	293	295	28	411	13
Ostatní výnosy z činnosti	825	853	1 313	162	958

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Nezanedbatelnou položkou ve výnosech jsou také příjmy z pronájmu. Zoologická zahrada pronajímá prostory restaurace na statku Lüftnerka, restaurace KIBOKO i stánky s rychlým občerstvením soukromým provozovatelům. Pronajímá je i s veškerým vybavením a zařízením, které pravidelně opravuje, rozšiřuje a modernizuje tak,

aby bylo v souladu s platnými směrnici EU. Příjmy plynou i za pronájem Dinoparku, který sousedí s areálem zoologické a botanické zahrady.

Významnou část výnosů z hospodářské činnosti tvoří tržby za prodej zboží. Tento prodej je realizován v obchodu U lemura. Sortiment zboží je každoročně doplňován a rozšiřován. Největší oblibě se těší plyšové hračky či šperky. Převážná většina prodávaného zboží se vyznačuje přírodní tematikou.

Ostatní výnosy z doplňkové činnosti mimo jiné také zahrnují příjmy z provozu parkoviště u hlavního vchodu. Za osobní automobil návštěvník zaplatí 50 Kč za den, za autobus vybírá zoo 100 Kč na den.

4.1.2 Dotace

Jak již bylo výše zmíněno, vlastní výkony z hlavní činnosti nepokrývají náklady vynaložené na provoz zoologické zahrady. Z tohoto důvodu získává ZOO a BZ od svého zřizovatele, tedy od statutárního města Plzně, provozní příspěvek.

Kromě tohoto příspěvku každoročně obohatí rozpočet zoo příspěvek zoologickým zahradám od Ministerstva životního prostředí v souladu s nařízením vlády č. 17/2004 Sb., o poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad. O tuto účelovou dotaci od Ministerstva životního prostředí je nutné každoročně požádat. Výše poskytnuté dotace závisí na vyčerpání rozpočtovaných finančních prostředků pro daný rok.

Tabulka č. 6: Přijaté dotace v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.

Údaje o dotacích	2009	2010	2011	2012	2013
Dotace od zřizovatele	59 312	60 783	64 767	66 827	66 393
Dotace z MŽP	3 535	3 004	2 555	1 260	1 269
Dotace na provoz celkem	62 847	63 787	67 322	68 087	67 706

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Výše provozních příspěvků je zachycena v tabulce č. 6. Nejvyšší příspěvek na provoz poskytlo město Plzeň své příspěvkové organizaci v roce 2012. Možným důvodem bylo vykrytí propadu vlastních výnosů z hlavní činnosti.

Naopak v tomto roce přijala zoo nejnižší příspěvek od Ministerstva životního prostředí. Oproti roku 2011 to byl propad o 50 %. Účel tohoto příspěvku je pevně stanoven. Majoritní část putuje na financování chovu ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách. V roce 2013 tato položka činila 1 043 tis. Kč, což je celých 82 % příspěvku zoologickým zahradám od MŽP za daný rok. Dále se z této podpory financuje zapojení českých zoo do systému ochrany přírody ČR. V roce 2013 v částce 205 925 Kč. MŽP podporuje také spolupráci českých zoologických zahrad v mezinárodních programech ohrožených druhů a členství a účast českých zoo v mezinárodních organizacích. V roce 2013 na tyto účely přispěla plzeňské zoologické a botanické zahradě částkou 20 000 Kč.

Dotace získává zoologická a botanická zahrada také pro financování v investiční oblasti. Během let 2009 a 2010 proběhla velká investiční akce, v rámci které byla vybudována Africká a Asijská expozice. Sama zoo považuje výstavbu této expozice za jednu z nejvýznamnějších stavebních prací v historii zahrady. Na tento investiční záměr získala zoo finanční prostředky z fondů Evropské unie.

Konkrétně čerpala prostředky z Regionálního operačního programu (ROP) NUTS II Jihozápad (JZ). Označení NUTS II je zkratka územní statistické jednotky, tzv. regionů soudržnosti, které Evropská unie používá při rozdělování financí z evropských strukturálních a investičních fondů. V České republice existuje 8 regionů soudržnosti. Plzeňská zoologická a botanická zahrada spadá do regionu Jihozápad, který zastřešuje Plzeňský a Jihočeský kraj. V letech 2007 – 2013 poskytl ROP NUTS II JZ organizacím působícím ve veřejném i soukromém sektoru finanční podporu ve výši 633,653 milionů eur (rr-jihozapad.cz, 2015).

Pro projekt Africké a asijské expozice bylo ukončeno celkové vyúčtování I. a II. etapy výstavby v červnu 2010. Celkem v rámci dotace od ROP NUTS II JZ byly vyúčtovány prostředky ve výši 134 798 793,70 Kč, z toho:

- 2 442 232,95 Kč činily provozní náklady, které byly financovány od ROP NUTS II JZ;
- 198 018,75 Kč činily provozní náklady, které hradilo město Plzeň.

- 122 246 651,14 Kč je výše investičních nákladů hrazených od ROP NUTS II JZ;
- 9 911 890,86 Kč jsou investiční náklady financované městem Plzeň.

V praxi to znamená, že město Plzeň uhradilo náklady na investiční záměr v plné výši. Své příspěvkové organizaci poskytla půjčku ve výši 92,5 % celkových nákladů, zbývající část 7,5 % putovala do rozpočtu zoo díky rozpočtové změně města (na základě rozhodnutí zastupitelstva byl navýšen příspěvek zoologické zahradě). Jedná se tedy o nevratné prostředky poskytnuté z rozpočtu zřizovatele pro daný investiční záměr. Po ukončení a vyúčtování celého projektu je proplaceno 92,5 % nákladů ze strukturálních fondů EU, zde konkrétně z ROP NUTS II JZ. Tyto prostředky následně vrací zoologická zahrada svému zřizovateli, jako splátku poskytnuté půjčky. Tento proces probíhá jak v provozní tak i v investiční části financování projektu. Toto členění je uvedeno v projektové dokumentaci při žádosti o dotace a musí být bezpodmínečně dodržováno.

4.1.3 Celkové výnosy

V tabulce č. 7 jsou vyčísleny celkové výnosy. Ty tvoří vlastní výnosy z hlavní činnosti a přijaté dotace. Dále jsou k výnosům z vlastní činnosti připočteny výnosy z doplňkové činnosti. Celková suma výnosů ukazuje, s jakou výší finančních prostředků hospodařila příspěvková organizace ZOO a BZ v jednotlivých pozorovaných letech.

Tabulka č. 7: Celkové výnosy v období 2009 - 2013 v tis. Kč

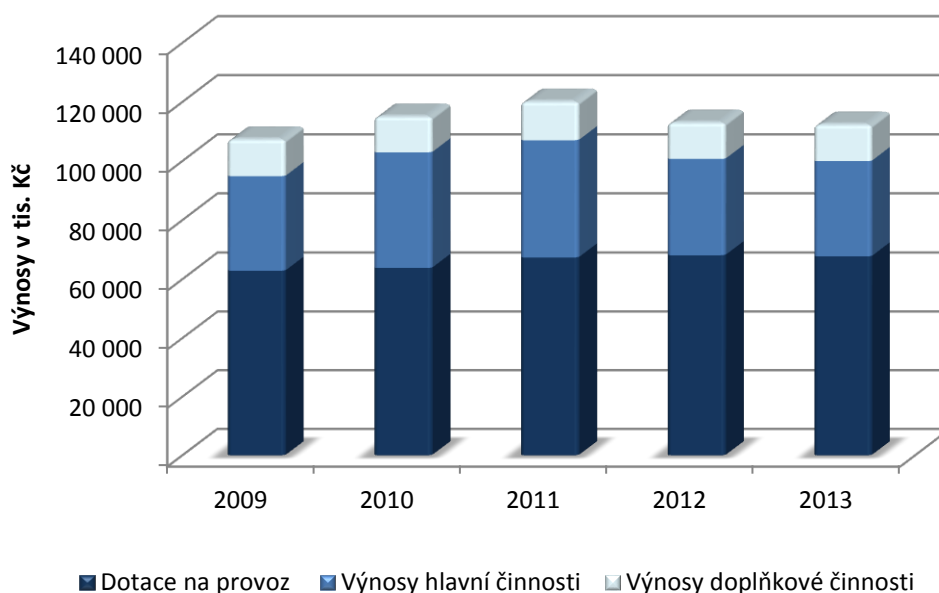
Výnosy	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy hlavní činnosti	32 024	39 131	39 695	32 587	32 247
Dotace na provoz	62 847	63 787	67 322	68 087	67 706
Výnosy hlavní činnosti celkem	94 871	102 918	107 017	100 674	99 953
Výnosy doplňkové činnosti	12 471	12 133	13 081	12 315	12 371
Výnosy celkem	107 342	115 051	120 098	112 989	112 324

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Největší meziroční nárůst vlastních výnosů z hlavní činnosti byl zaznamenán v roce 2010 a to o 7 milionů korun. V relativním vyjádření je to nárůst výnosů z vlastní činnosti v roce 2010 oproti roku 2009 o 23 %. Příčinou tohoto přírůstku je bezpochyby nárůst tržeb z prodeje vstupného. Následuje ještě úspěšnější rok 2011, kdy vlastní výnosy v hlavní činnosti dosahují nejvyšších hodnot ve sledovaném období. V roce 2012 ale zoo zaznamenala propad této položky o 7 milionů korun. V klesající tendenci pokračuje i v roce 2013. Vývoj výnosů tak přímo koreluje s vývojem návštěvnosti zoologické zahrady.

Dotace na provoz se pohybují v průměru okolo 66 milionů Kč. Nejnižší provozní příspěvek získala zoo z rozpočtu zřizovatele i z MŽP v roce 2009. Oproti nejvyššímu příspěvku, který obohatil rozpočet zoo v roce 2012, rozdíl činí 5,2 milionu Kč.

Obrázek č. 5: Vývoj celkových výnosů v letech 2009 - 2013

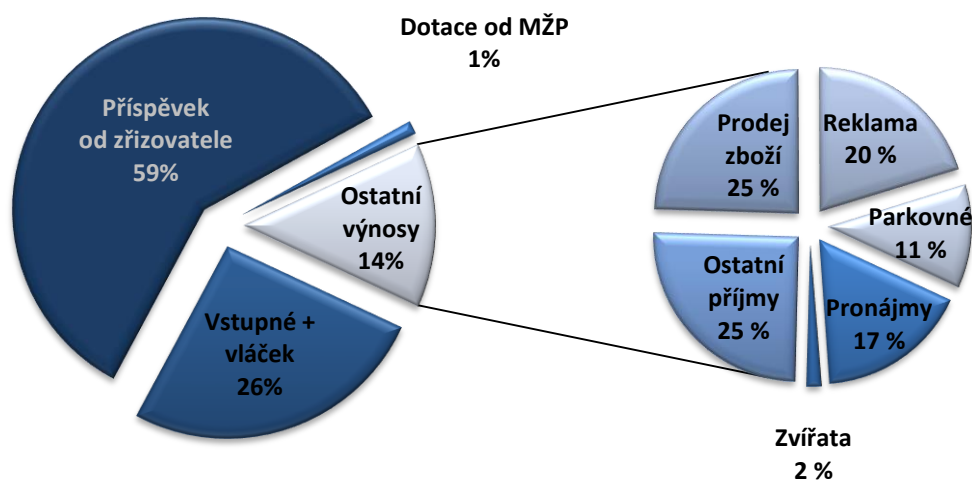
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Výnosy z doplňkové činnosti nevykazují ve sledovaném období markantní výkyvy. Konstantně se pohybují kolem částky 12,5 milionu korun. V roce 2011 překračují dokonce hranici 13 milionů Kč. Tento rok je tak co do výnosů z hlavní i doplňkové činnosti vůbec nejúspěšnější (v rámci sledovaného období).

Vývoj celkových výnosů jsou zachyceny v grafu na obrázku č. 5. Z něj je patrné, že většinu příjmů příspěvkové organizace tvoří příspěvky na provoz. Tvoří až 60 % celkových výnosů v daném roce. Poměr vlastních výnosů v hlavní činnosti k přijatým dotacím se pohybuje v průměru kolem 34 %. Výnosy z doplňkové činnosti tvoří až 11 % z celkových výnosů v účetním období.

Nejúspěšnější co do výše celkových výnosů byl rok 2011. Zoo tehdy překročila hranici 120 milionů Kč. Oproti nejslabšímu roku ve sledovaném období, kterým byl rok 2009, to byl nárůst o téměř 13 milionů Kč. Meziroční nárůst činil 5 milionů Kč.

Obrázek č. 6: Struktura celkových výnosů v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Závěrem této podkapitoly je uvedena struktura výnosů v hlavní a doplňkové činnosti v roce 2013 tak, jak se podílí na celkových výnosech. Graficky je zobrazena na obrázku č. 6. Provozní příspěvek a účelová dotace tvoří téměř dvě třetiny celkových příjmů do rozpočtu zoologické zahrady. Další významnou položkou jsou tržby ze vstupného a provozování vláčku. Ostatní výnosy v tomto grafu představují méně významné položky podílející se na celkové sumě výnosů, které jsou vyobrazeny v menším výsečovém grafu napravo. Zahrnují příjmy z reklamy, parkovného, prodeje zboží a pronájmu, což jsou výnosy zejména doplňkové činnosti.

4.2 NÁKLADY

Náklady ukazují, jak hospodaří organizace se získanými či svěřenými prostředky. Stejně tak jako výnosy musí subjekty neziskového sektoru odděleně sledovat i náklady vynaložené v hlavní a doplňkové činnosti. V následující části diplomové práce proto budou rozebrány stěžejní náklady v obou činnostech a poté bude provedeno srovnání celkových nákladů v jednotlivých letech.

4.2.1 Náklady v hlavní činnosti

V tabulce č. 8 jsou uvedeny významné položky nákladů zoologické a botanické zahrady vynakládané na zajištění bezchybného chodu činnosti, kvůli které byla organizace založena.

Tabulka č. 8: Náklady hlavní činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Náklady hlavní činnosti	2009	2010	2011	2012	2013
Spotřeba materiálu	19 645	21 534	21 732	21 198	16 555
Spotřeba energie	6 527	9 254	10 825	7 046	7 971
Opravy a udržování	8 963	10 650	11 244	8 710	9 784
Ostatní služby	13 252	12 413	12 034	11 561	9 571
Mzdové náklady	28 316	30 962	32 147	31 336	32 253
Zákonné sociální pojištění	9 211	10 583	10 885	10 696	10 674
Zákonné sociální náklady	1 085	1 122	905	974	1 300
Odpisy dlouhodobého majetku	6 898	8 474	9 696	10 301	7 549
Ostatní náklady	1 117	924	1 320	1 015	2 515

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Významnou položkou nákladů v této oblasti je spotřeba materiálu. Tvoří pětinu celkových nákladů zoologické zahrady. Převážnou většinu zaujímají náklady na krmivo a stelivo pro chovaná zvířata. V roce 2013 činila spotřeba krmiva více než 11 milionů Kč. Průměrně je to až 60 % z celkové spotřeby materiálu v hlavní činnosti. Velkou část z krmiv si zoo zajišťuje sama díky výrobnímu oddělení. To ročně vyrobí, sklídí, uskladní a rozveze až 2 500 metrických centů zelené píce a kolem

1 200 metrických centů kvalitního lisovaného sena. Zajišťuje také krmné a expoziční ryby pro expozici Česká řeka.

Každoročně musí provozní oddělení zoologické zahrady provádět ve svém areálu drobné stavby, úpravy, opravy a rekonstrukce. Jedná se zejména o malování v expozicích, opravy budov včetně oprav okapů a střech a další. Pro lepší orientaci a informovanost hostů je průběžně v celém areálu zoo rozšiřován a modernizován informační systém. Postupně je také rozšiřován kamerový systém pro monitorování zvířat v expozicích. Umožňuje on-line a nonstop přenosy, které mohou sledovat milovníci zvířat na webových stránkách zoo. Tyto opravy a udržování představují desetinu celkových nákladů vynaložených v hlavní činnosti.

Do ostatních služeb zoo zařazuje náklady na školení, dopravu, stočné, poštovní služby, právní poradenství, externí servis, praní a čištění, umělecké honoráře, platby za odpad. Řadí se sem také úhrady veterinárních vyšetření. Výše nákladů evidovaných na tomto účtě se od roku 2009, kdy dosahovala nejvyšší částky, postupně snižuje. Rozdíl roku 2009 oproti roku 2013, kdy naopak zoo vydala na ostatní služby nejméně prostředků, činí 3,7 milionu Kč, což v relativním vyjádření znamená pokles o 38 %.

Největší položkou nákladů v hlavní činnosti jsou mzdové náklady. Tvoří třetinu celkových nákladů v hlavní činnosti. Oproti nákladům na ostatní služby, které se daří každoročně snižovat, mzdové náklady s každým dalším obdobím vzrůstají. Tento jev je zapříčiněn jednak stoupajícím počtem zaměstnanců, tak i zvyšující se průměrnou mzdou. Vývoj ve sledovaných letech těchto ekonomických ukazatelů je uveden v tabulce č. 9.

Zoologická a botanická zahrada města Plzně si svých zaměstnanců velice váží. Veškerá významná osobní i pracovní jubilea uvádí v úvodu své výroční zprávy. V roce 2013 byl na tomto místě zvěčněn i ředitel plzeňské zoologické a botanické zahrady pan Ing. Jiří Trávníček, který oslavil v tomto roce již 30 let ve své funkci. Při těchto výročích vyplácí finanční odměny z fondu FKSP. Jejich výše je stanovena vnitroorganizační směrnici.

Zákonné sociální pojištění zahrnuje úhrady sociálního a zdravotního pojištění jak za zaměstnance, tak i úhrady placené zaměstnavatelem. Zákonné sociální náklady tvoří

platby za řadu položek, které organizace poskytuje svým zaměstnancům. Mimo jiné jsou to například preventivní prohlídky u lékaře, očkování a cestovní pojištění při výjezdech do zahraničí, zákonné pojištění odpovědnosti za škodu v zaměstnání, náhrady mzdy za pracovní neschopnost hrazená zaměstnavatelem (do 21 dní nemoci). Dále sem řadí zoo nákup ochranných pomůcek, pracovních oděvů a nápojů pro zaměstnance. Zahrnují i přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb a příspěvek na stravování.

Tabulka č. 9: Ukazatele zaměstnanosti v letech 2009 - 2013

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	124,98	127,61	133,94	131,75	132,25
Fyzický stav zaměstnanců k 31. 12.	124	134	134	135	135
Průměrný plat zaměstnanců za rok (v Kč)	19 456	20 834	20 713	20 474	21 236

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Odpisy dlouhodobého majetku zaujímají v nákladové části hlavní činnosti až desetinu. Ač jsou pseudonákladovou položkou nefinanční povahy, vykazují se ve výkazu zisku a ztráty na straně nákladů. Odepisovaná částka se fakticky nevyplácí, nejsou tedy pro účetní jednotku výdajem. Touto částkou se každoročně plní investiční fond. V běžné praxi se rozhodnutím zřizovatele provede odvod finančních prostředků z tohoto fondu do rozpočtu města právě v částce odpisů (výjimečně i vyšší). V roce 2012 byla dokončena a zařazena do užívání expozice Příroda Křivoklátska a Šumavy – život v podzemí. To je také jedním z důvodů pro nejvyšší odpisy za pět sledovaných let.

4.2.2 Náklady v doplňkové činnosti

Náklady v doplňkové činnosti mají ve velké míře podobnou strukturu jako náklady hlavní činnosti. Zpravidla se však pohybují o numerický řád níže než náklady hlavní činnosti. Významné náklady jsou uvedené v tabulce č. 10. V doplňkové činnosti se nad rámec nákladů společných pro obě činnosti objevují náklady za prodané zboží. Vznikají při vyskladnění zboží určenému k prodeji v obchůdku U lemura. Je zde patrný klesající

trend. Ten odpovídá i výnosům za prodané zboží, které také vykazují ubývající tendence. Možným vysvětlením je snižující se koupěschopnost návštěvníků zahrady spojená s postupným navyšováním vstupného. Přesto zůstávají náklady za prodané zboží nejvýznamnější položkou nákladů v hospodářské činnosti a v průměru činí 38 % celkových nákladů v pěti sledovaných letech.

Náklady na spotřebovanou energii při realizaci aktivit doplňkové činnosti byla nejvyšší v roce 2011. Rok poté se již podařilo zoo výdaje za energie snížit a to o 800 tis. Kč. Což je velmi pozitivní výsledek. Bohužel se zahrada tohoto trendu nedržela a v roce 2013 vzrostly náklady za energie na dvojnásobek.

Tabulka č. 10: Náklady v hospodářské činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Náklady hospodářské činnosti	2009	2010	2011	2012	2013
Spotřeba materiálu	165	216	119	118	329
Spotřeba energie	649	693	1 139	339	758
Prodané zboží	2 975	2 697	2 555	2 579	2 482
Opravy a udržování	108	90	34	116	181
Ostatní služby	490	248	547	571	1 401
Mzdové náklady	1 548	1 584	1 574	1 646	1 943
Zákonné sociální pojištění	228	268	264	255	624
Zákonné sociální náklady	41	42	27	29	35
Odpisy dlouhodobého majetku	690	469	465	464	0
Ostatní náklady	7	9	5	67	11

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Další významnou položkou nákladů v doplňkové činnosti jsou mzdové a celkově osobní náklady. Tvoří je výdaje na platy zaměstnanců, kteří prodávají v obchodě U lemura, pracovníci parkoviště a další pracovníci vykonávající doplňkovou činnost.

Náklady na opravy a udržování jsou v doplňkové činnosti vynakládány na rekonstrukce, opravy a modernizace restauračních zařízení a jejich vybavení, které musí být v souladu s platnými směrnici EU. Nejnižší náklady byly vynaloženy v roce 2011. Oproti tomu

v roce 2013 vzrostly tyto náklady až šestinásobně (oproti roku 2011). Stejně tak odpisy dlouhodobého majetku se vztahují k těmto objektům.

4.2.3 Celkové náklady

U celkových nákladů, jež jsou uvedeny v tabulce č. 11, stejně tak jako u výnosů můžeme ve sledovaném období pozorovat podobný vývoj. Nejnižší náklady příspěvková organizace vynaložila v roce 2009 a to jak v hlavní tak i v doplňkové činnosti.

Tabulka č. 11: Celkové náklady v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Náklady	2009	2010	2011	2012	2013
Náklady hlavní činnosti	98 102	107 027	111 681	105 795	99 247
Náklady doplňkové činnosti	5 926	6 322	6 765	6 911	8 352
Náklady celkem	104 028	113 348	118 445	112 706	107 599

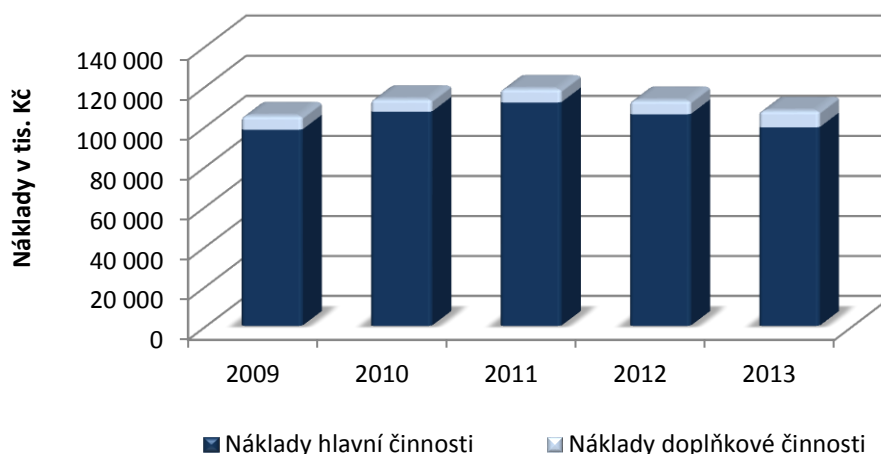
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Se vzrůstající návštěvností rostly nejen výnosy ale i náklady. Ty dosáhly svého vrcholu v roce 2011. Meziroční nárůst oproti roku 2010 byl v hlavní činnosti o 4,6 milionu korun. Příčinou byla kombinace růstu všech významných nákladů, především však spotřeby materiálu a energií, v závěsu pak i růst mzdových nákladů. Po tomto roce se zoo podařilo náklady v hlavní činnosti optimalizovat a dochází tak k jejich postupnému snižování. V roce 2013 se opět dostala pod hranici 100 milionů Kč v hlavní činnosti. Oproti nejnákladnějšímu roku ve sledovaném období dosáhla poklesu nákladů o téměř 12 %. Nejvýznamnější podíl na tomto faktu má snížená spotřeba materiálu a také energií během roku 2013. Zoo se tak daří dlouhodobě snižovat nejvýznamnější položky nákladů ve své hlavní činnosti.

Náklady doplňkové činnosti oproti tomu vykazují stále rostoucí trend. Průměrné tempo růstu nákladů doplňkové činnosti v pěti letech je 5 %. Absolutní rozdíl mezi hraničními sledovanými roky je 1,4 milionů korun. Poměrně progresivní navýšení proběhlo v roce 2013. Významný podíl na tomto růstu nese navýšení nákladů na ostatní služby,

a to o 830 000 Kč oproti roku 2012. Vývoj a struktura celkových nákladů v jednotlivých letech jsou uvedeny v grafu na obrázku č. 7. Náklady hospodářské činnosti se v poměru k nákladům z hlavní činnosti pohybují ve sledovaných letech v průměru kolem 6 %. Tvoří tak minoritní část celkově vynaložených výdajů.

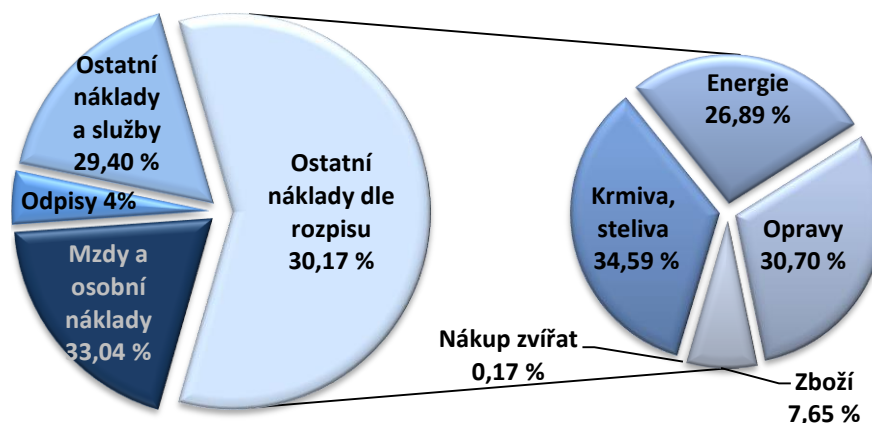
Obrázek č. 7: Vývoj celkových nákladů v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Nejvýznamnější skupiny nákladů a jejich podíl na celkových vynaložených nákladech jsou zobrazeny v grafu na obrázku č. 8. Jak je z grafu patrné, největší položku výdajů tvoří skupina mzdových a osobních nákladů. Ty v porovnání s ostatními roky dosáhly v tomto roce nejvyšší částky.

Obrázek č. 8: Struktura celkových nákladů v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Zajímavostí je v tomto roce naprosto zanedbatelná položka Nákup zvířat. Ačkoliv se jedná o zoologickou zahradu, vydala za zvířata v roce 2013 pouhých 56 000 Kč. Oproti roku 2009, kdy zahrada nakoupila zvířata za 900 000 Kč, je to šestnáctinásobný pokles nákladů vynaložených v této oblasti. Počet živočichů se za pět sledovaných let zvedl o 17 %, tedy o více než tisíc jedinců. Zoologická zahrada se tak v současnosti věnuje spíše rozšiřování expozic co do majetkové náročnosti než přikupováním nových zvířecích exponátů. Nad to se může také pochlubit přírůstky odchované v zázemí zahrady, které se těší velkému zájmu ze strany návštěvníků. Každý nový přírůstek je tak lákadlem a možností pro zvýšení návštěvnosti, což se poté odrazí i do výnosové části hospodaření.

4.3 VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

Ačkoliv je zoologická zahrada příspěvkovou organizací, a jako taková není založena za účelem dosažení zisku, snaží se o co nejhospodárnější realizaci své činnosti. Dosažený zisk či ztráta jsou ukazatelem efektivního nakládání se svěřenými prostředky. Ve většině případů zoologické zahradě v Plzni nepostačují ani příspěvky od zřizovatele ani jiné přijaté dotace k dosažení kladného výsledku hospodaření v hlavní činnosti. Jak je patrné z tabulky č. 12, podařilo se to zoo pouze v roce 2013 a to jen proto, že naplánované investiční akce byly přesunuty z důvodu nutnosti vypsání výběrového řízení až do roku 2014. Jednalo se o projekty opravy Tropického pavilonu v částce 2,5 mil. Kč a 2 mil. Kč na úpravu a vybavení expozice Stopy člověka.

Tabulka č. 12: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009 – 2013 v tis. Kč

Výsledek hospodaření	2009	2010	2011	2012	2013
VH hlavní činnosti	- 3 231	- 4 109	- 4 664	- 5 122	706
VH doplňkové činnosti	5 546	5 812	6 317	6 098	4 452
VH celkem	2 315	1 703	1 653	976	5 158
VH celkem po zdanění	1 011	795	446	283	4 725

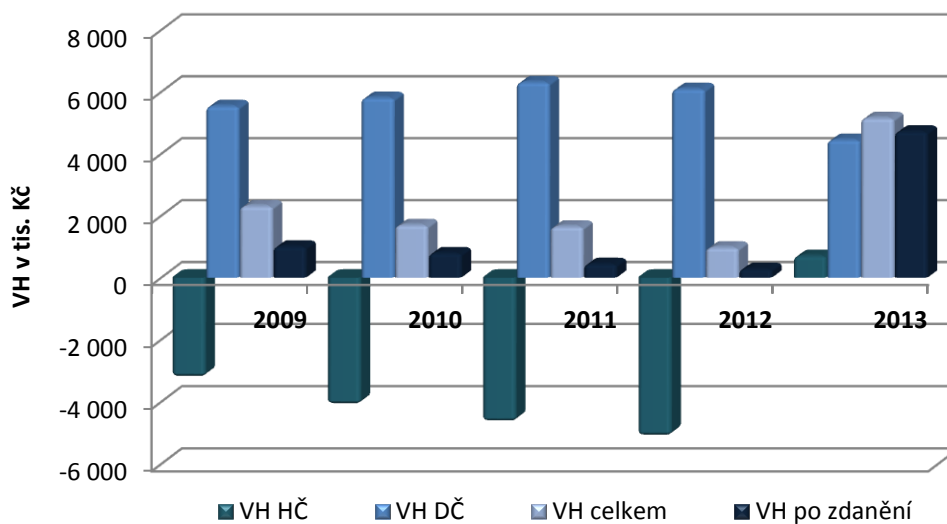
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Oproti hlavní činnosti, v té doplňkové zoologická zahrada dosahuje každoročně zisku. Pokud by kladného výsledku hospodaření nedosáhla, bylo by smysluplné, aby zoo upustila od realizace aktivit v hospodářské činnosti. Jako ztrátová by tato činnost fungovat neměla. Prioritním cílem je co nejefektivněji vytěžovat zdroje, které nejsou plně využity v hlavní činnosti.

Ve sledovaném období se zisk z aktivit v doplňkové činnosti pohybuje v průměru kolem 5,6 milionu Kč. Nejvyšší zisk byl dosažen v roce 2011. Zásadní v tomto roce byl růst výnosů. Významnou zásluhu na tomto faktu měly příjmy z reklamy, které v daném roce dosáhly výše 3 440 tis. Kč, což je o 1 036 tis. Kč více než v předchozím období.

Nejnižší zisk v hospodářské činnosti organizace vygenerovala v roce 2013. Odrazil se zde především růst nákladů. K nejmarkantnějšímu růstu došlo v oblasti spotřeby materiálu a energií. Oproti roku 2012 vzrostly náklady za energie o dvojnásobek. Stejně tak tomu bylo i u nákladů za spotřebu materiálu. Výnosy v doplňkové činnosti v tomto roce nezaznamenaly progresivnější nárůst.

Obrázek č. 9: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně, 2015.

Kladný výsledek hospodaření v doplňkové činnosti slouží ke krytí případné ztráty v hlavní činnosti. Hospodářský výsledek příspěvkové organizace se pak určí jako součet výsledků hospodaření hlavní a doplňkové činnosti. Nejvyšší výsledek hospodaření byl

zaznamenán v roce 2013, kdy v hlavní činnosti bylo dosaženo zisku. Jak je již výše uvedeno, tento fakt byl zapříčiněn odsunutím investičních akcí.

V letech, kdy zisk z doplňkové činnosti kryl ztrátu z hlavní činnosti, bylo dosaženo nejvyššího hospodářského výsledku v roce 2009. Na obrázku č. 9 je zachycen vývoj výsledků hospodaření ve sledovaném období.

Daň z příjmu právnických osob je uvalena pouze na výsledek hospodaření z doplňkové činnosti. Jednak proto, že hospodaření v hlavní činnosti jsou od daně z příjmu právnických osob osvobozeny a také proto, že ve většině případů nedosáhne organizace ve sledovaném období kladného výsledku hospodaření a nevznikne tak daňová povinnost.

Daň z příjmu příspěvkové organizace byla do roku 2011 vykazována ve výkazu zisku a ztráty v sekci společně s výsledkem hospodaření. Od roku 2012 je daň z příjmu vykazována v nákladech. Výsledek hospodaření snížený o zdaněnou část se poté rozdělí a navýší se o něj rezervní fond a fond odměn. To vše na základě rozhodnutí zřizovatele.

Ve všech sledovaných letech Zoologická a botanická zahrada města Plzně díky příspěvkům na provoz v hlavní činnosti a kladného výsledku hospodaření v doplňkové činnosti generovala zisk. Ten převedla na konci účetního období do rezervního fondu.

5 KOMPARACE SE ZOO DVŮR KRÁLOVÉ A. S.

5.1 PŘEDSTAVENÍ ZOO DVŮR KRÁLOVÉ A. S.

ZOO Dvůr Králové se nachází v Královéhradeckém kraji, v podhůří Krkonoš nedaleko hranic s Polskem. Stejně jako plzeňská zoo se řadí se mezi nejatraktivnější a nejnavštěvovanější místa v regionu.

Zoo se zaměřuje na africká zvířata, zvláště na chov afrických kopytníků. V současnosti realizuje rozšíření na širší africkou faunu. Oproti plzeňské zoo se může pochlubit chovem goril a slonů, což jsou z pohledu návštěvnosti poměrně atraktivní zvířecí exponáty.

Oficiálně zoo ve Dvoře Králové nad Labem započala svou činnost pro veřejnost 9. května 1946 na ploše 6,5 ha. V průběhu let se rozšiřovala a rozrostla se o první velké moderní pavilony. K rozvoji přispěly také v 70. letech expedice do různých zemí Afriky. Tehdejší ředitel Ing. Josef Vágner, CSc. se svými spolupracovníky z nich přivezl kolem 2 000 zvířat. Především kopytníky ale i šelmy, opice a plazy. Význam zoo tak přesáhl hranice tehdejšího Československa. V 80. letech započala přestavba a výstavba nových expozic, které se měly přiblížit přirozenému prostředí, ve kterém zvířata žijí v přírodě. Tato přestavba dala základy pro vybudování Afrického safari. To bylo představeno veřejnosti 8. května 1989. Od tohoto okamžiku jezdí po safari upravené turistické autobusy mezi zvířaty.

V minulých letech dosáhla královédvorská zoo světových úspěchů v chovu nosorožců. Jako jediné zoo na světě se podařilo rozmnožit nosorožce tuponosé severní (jinak též bílé nebo širokohubé), kteří se řadí v současnosti k nejohroženějším savcům na světě. Reprodukce probíhala velmi pomalu a v naději na urychlení tohoto procesu se zoo rozhodla převést exponáty do přirozenějšího prostředí ve střední Africe. V roce 2009 tak realizovala převoz 4 nosorožců do rezervace Ol Pejeta v Keni. Dalších úspěchů dosahuje v oblasti chovu žiraf, zeber, buvolů a četných druhů antilop.

V Evropě je ZOO Dvůr Králové největším chovatelem afrických zvířat. Jako jediná v České republice nabízí v sezóně, která trvá od května do září, Africké safari. Od roku 2011 mohou návštěvníci projíždět mezi volně vypuštěnými zvířaty (kopytníky a ptáky)

ve svých vlastních vozech. Naplnil se tak sen jednoho z nejvýznamnějších představitelů zoo pana Ing. Josefa Vágnera, CSc. (zoodvurkralove.cz, 2015).

Od roku 2009 čelila tehdejší ředitelka zahrady RNDr. Dana Holečková četné kritice jak ze strany odborníků, tak i ze strany zaměstnanců zahrady. Podnětem pro nesouhlasné projevy byly mimo jiné neodborné zásahy do chovatelské práce. Tyto zásahy vyústily v úmrtí ošetřovatele, na kterého smrtelně zaútočila nemocná slonice, která na následky nemoci o několik týdnů později uhynula.

Vyvrcholením kritik bylo vystoupení z mezinárodní organizace EAZA v roce 2012. Od Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií obdržela královédvorská zoo několikrát napomenutí o nedodržování základních pravidel. Ředitelka zahrady proto v roce 2012 zareagovala vystoupením z této organizace. Nedlouho na to bylo zoo odejmuto i členství z nejprestižnější organizace tohoto druhu – Světové asociace zoologických zahrad a akvárií (WAZA). Důvodem bylo porušení tzv. Kodexu etiky a welfare¹ zvířat WAZY. Podle jejích odpůrců se jedná o největší ostudu v dějinách československých zoologických zahrad.

Neklamným znamením nepříliš úspěšného počínání v ředitelském křesle ze strany RNDr. Dany Holečkové byl strmý propad v návštěvnosti. Od roku 2008 do roku 2012 činil propad návštěvnosti 130 000 osob. Vedení vysvětlovalo úbytek návštěvníků nepříznivým počasím a stále trvající ekonomickou krizí. Je však velice zajímavé, že ve stejném období návštěvnost plzeňské zoo dosahovala velmi pozitivního růstu. Objektivním důvodem poklesu bylo bezesporu progresivní navýšení vstupného, které se během doby vedení paní ředitelky Dany Holečkové více než ztrojnásobilo a bylo zavedeno dokonce vstupné pro děti od dvou let. Pro srovnání – v roce 1997 činilo vstupné v hlavní sezóně 70 Kč, v roce 2011 to už bylo 290 Kč pro dospělého návštěvníka. Je samozřejmě nutné přihlédnout k atraktivitě a možnostem, které nabízí modernizovaný areál zoologické zahrady ve Dvoře Králové. Tehdejší ředitelka nechala vybudovat hotel a kemp, které se staly návštěvníky poměrně vyhledávaným ubytováním. To se ale setkalo také s vlnou nevole ze strany jejích odpůrců, kteří zastávají názor, že by se měla spíše zaměřovat na vytváření optimálních podmínek pro chované živočichy výstavbou a modernizací pavilonů a výběhů (safariarcha.cz, 2015).

¹ Welfare = pohoda zvířat. V psychické i fyzické rovině navození přirozeného prostředí zvířete.

Po vlně kritik, nevole a dokonce i petičních akcí za odvolání vedení zoo došlo koncem roku k odstoupení ředitelky RNDr. Dany Holečkové. Do vedení zoologické zahrady byl zvolen pan MVDr. Přemysl Rabas, někdejší ředitel Podkrušnohorského zooparku Chomutov. V ZOO Dvůr Králové již působil a to v letech 1988 – 1990, kdy vedl oddělení Ústavu ochrany genofondu při zoologické zahradě ve Dvoře Králové. Dva roky zastával funkci prezidenta Unie českých a slovenských zahrad. Vedení královéhradeckého kraje ho zvolilo do funkce i proto, aby zastavil prudký pokles v návštěvnosti a obnovil členství v mezinárodních organizacích. Cílem je také vrátit návštěvníkům část zahrady pro pěší, která ustoupila motorizovaným vozidlům.

Již v prvním roce vedení nového ředitele se z důvodu podpory návštěvnosti snížila razantně cena vstupného na 195 Kč pro dospělého návštěvníka. Aktuální cena vstupného pro dospělého činí 175, snížené vstupné pak 110 Kč. V ceně je oproti plzeňské zoo zahrnuto i celodenní parkovné. Oproti západočeské zahradě umožňuje vstup pro psy (kočky, fretky) na vodítku. To je zpoplatněno aktuálně ve výši 100 Kč. Dalším krokem nového ředitele bylo mimo jiné sjednocení corporate identity a vizuální prezentace zoo. Zavedeno bylo nové logo (obrázek č. 10) i nové poutavé propagační materiály s tematikou africké batiky.

ZOO Dvůr Králové nabízí svým návštěvníkům kromě návštěvy zoo a Afrického safari řadu atraktivních zážitků. Umožňuje stát se ošetřovatelem, zahradníkem, kuchařem v zoo či mít v areálu svatbu. Návštěvníci ze vzdálenějších koutů republiky či ze zahraničí mohou využít možnost přenocovat ve tříhvězdičkovém Hotelu Safari či v Safari Kempu v bungalovech či vlastních stanech a karavanech na dosah africké přírody. V obou případech má návštěvník vstup do zoo zdarma po celou dobu pobytu. Dále se mohou v areálu stravovat v několika restauracích a občerstveních, které kompletně zajišťuje Firma GASTRO-ZOO, s. r. o. Podíl na tržbách z této aktivity plynou ZOO Dvůr Králové, a. s.

Unikátem je galerie Zdeňka Buriana v areálu zoologické zahrady. Expozice čítá 147 Burianových obrazů nezornující vývoj života na zemi. V roce 1998 byla tato sbírka prohlášena za kulturní památku.

Návštěvníci si v zoo mohou zakoupit široký sortiment upomínkových předmětů a další zboží s tematikou zoo, zvířat a přírody v Zooshopu Serengeti, prodejně v galerii Zdeňka Buriana i na dalších místech v zahradě.

Vzhledem k poloze zoologické zahrady návštěvnický servis cílí i na polské návštěvníky. V dojezdové vzdálenosti jsou v polském pohraničí umístěny reklamní poutače i propagační materiály ve 45 informačních centrech. Na webových stránkách zoo je umístěna sekce v polštině (zoodvurkralove.cz, 2015).

Obrázek č. 10: Logo ZOO Dvůr Králové, a. s.

Zdroj: zoodvurkralove.cz, 2015

5.2 KOMPARACE HOSPODAŘENÍ A FINANCOVÁNÍ ZOO DVŮR KRÁLOVÉ A. S.

Právní formou ZOO Dvůr Králové je akciová společnost. Do roku 2014 se podnikání v této právní formě řídilo obchodním zákoníkem č. 513/1991 Sb., od počátku roku 2014 vešel spolu s novým občanským zákoníkem v platnost zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Ten nahrazuje část obchodního zákoníku. Provádí zákonnou úpravu obchodních společností, mezi které spadají veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a družstva.

Akciovou společnost definuje jako společnost, u které je její základní kapitál rozvržen na určitý počet akcií. Výše základního kapitálu společnosti je minimálně 2 000 000 Kč. Nyní bez ohledu na to, o jakou formu úpisu akcií se jedná, tak jak tomu bylo v předcházející právní úpravě dle obchodního zákoníku. Zákon o obchodních korporacích již nenařizuje akciové společnosti tvořit zákonný rezervní fond, který tvořil

20 % základního kapitálu. Tvorba a vedení fondů jako jsou rezervní fond, sociální fond atd. je v tomto zákoně upravena jako dispozitivní a je možno se od této zákonné úpravy odchýlit. Jejich vedení tedy není zakázáno ale umožněno. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Jediným akcionářem, který drží 100 % akcií je Královéhradecký kraj, jakožto zakladatel zoologické zahrady. Výše základního kapitálu činí 830 996 611,50 Kč a je splacen v plné výši. (justice.cz, 2015)

5.2.1 Komparace účetní závěrky

Hlavním předpisem pro vedení účetnictví je stejně jako u příspěvkových organizací zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dále se však zákonná úprava vedení účetnictví liší od předpisů pro neziskový sektor. Akciová společnost, resp. vedení jejího účetnictví se řídí Českými účetními standardy pro podnikatele (ČÚS 001 – 023) a prováděcí vyhláškou k podvojnému účetnictví č. 500/2002 Sb. Ta upravuje především oblast vykazování u podnikatelských jednotek, jako je rozsah a způsob sestavení účetní závěrky, obsahové vymezení položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty a také obsah vysvětlujících a doplňujících informací v příloze v účetní závěrce. Upravuje také uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu.

Následující analýza a komparace bude provedena na základě sestavených účetních závěrek účetní jednotky Zoologická a botanická zahrada města Plzně a účetní jednotky ZOO Dvůr Králové a. s. v souladu s výše uvedenými právními předpisy.

Markantní rozdíl tkví v sestavování **Výkazu zisku a ztráty** u podnikatelských subjektů a organizací v neziskovém sektoru. Výsledovku lze u podnikatelských subjektů sestavit dle druhového nebo účelového členění. Přesné uspořádání předepisuje prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví č. 500/2002 Sb. Výsledovka se člení pouze do dvou sloupců. A to na skutečnosti v účetním období běžném a minulém. U podnikatelských subjektů se neodlišuje hlavní a hospodářská činnost. Veškerá činnost, kterou obchodní společnosti či družstvo realizuje, se považuje za hospodářskou a tedy takovou, která má za cíl dosažení zisku.

ZOO Dvůr Králové sestavuje účetní závěrku v plném rozsahu. V jejím rámci sestavuje výkaz zisku a ztráty dle druhového členění. U účetních jednotek působících

v podnikatelském sektoru se nevykazují zvláště náklady, výnosy a výsledek hospodaření tak, jak tomu je u organizací v sektoru neziskovém. Podnikatelské subjekty vykazují společně výnosy i náklady, přičemž výnosy jsou označeny římskými číslicemi a náklady písmeny abecedy. Hlavními výstupy z VZZ je získání přehledu o **obchodní marži**, která je dána rozdílem tržeb za zboží a náklady na prodané zboží. Další informací, kterou podává VZZ je přehled o výši **přidané hodnoty**. Ta je dána součtem **obchodní marže a výkonů** (tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb, změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace). Od této sumy se odečtou náklady v podobě **výkonové spotřeby**. Tu tvoří spotřeba materiálu a energií a náklady na služby (zahrnují náklady na opravy a udržování, cestovné, nájemné atd.). Základní funkcí výkazu zisku a ztráty je zjištění **výsledku hospodaření účetního období**. Ten je dán součtem provozního, finančního a mimořádného výsledku hospodaření a odečtu příslušné daně z příjmu.

Rozvaha akciové společnosti vykazuje oproti rozvaze příspěvkové organizace také řadu odlišností. **Aktiva** u příspěvkové organizace neobsahují položku „Pohledávky za upsaný základní kapitál“. To vyplývá z právní formy a povinností akciové společnosti. Dlouhodobé pohledávky příspěvková organizace zahrnuje do stálých aktiv v závislosti na časovém charakteru této položky. Akciová společnost naproti tomu dlouhodobé pohledávky vykazuje v rámci oběžného majetku. Nutno podotknout, že ani ZOO a BZ města Plzně ani ZOO Dvůr Králové nenevidují ve sledovaných letech žádné dlouhodobé pohledávky.

Oběžná aktiva tvoří u obou organizací skupina zásob, krátkodobých pohledávek a krátkodobého finančního majetku. U akciové společnosti se ještě přidávají výše zmíněné dlouhodobé pohledávky. Skupina zásob u obou organizací obsahuje také evidenci zvířat. Příspěvková organizace o nich účtuje jako o ostatních zásobách, akciová společnost je pak zachycuje na účtě Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny.

Prvotní dělení **pasiv** se u obou organizací nijak neliší. Obě je dělí na vlastní kapitál a cizí zdroje. Vlastní kapitál u akciové společnosti tvoří Základní kapitál a účet o změnách základního kapitálu. Dále skupinu kapitálových fondů a fondů ze zisku. ZOO Dvůr Králové tvoří z fondů ze zisku pouze zákonný rezervní fond. Výsledek hospodaření se dělí na skupinu výsledek hospodaření minulého období a výsledek hospodaření běžného účetního období. Výsledek hospodaření minulých let může tvořit

nerozdělený zisk minulých let, nerozdělená ztráta minulých let či jiný výsledek hospodaření.

Vlastní kapitál u příspěvkové organizace má odlišnou strukturu. Základní kapitál je zde nahrazen jměním účetní jednotky. To obsahuje mimo jiné i transfery na pořízení dlouhodobého majetku (investiční dotace). Do vlastního kapitálu také spadají fondy, které příspěvková organizace obligatorně tvoří. Výsledek hospodaření tvoří položky VH minulých let, VH ve schvalovacím řízení a VH běžného účetního období. Zoologická zahrada v Plzni zpravidla neúčtuje o výsledku hospodaření minulých let, neboť jej převede do rezervního fondu.

Cizí zdroje se u podnikatelských subjektů člení do pěti hlavních skupin. Oproti tomu u vybraných účetních jednotek působících v neziskovém sektoru se člení cizí zdroje pouze do tří stěžejních skupin. Rezervy, dlouhodobé závazky a krátkodobé závazky jsou shodné pro obě formy organizací. Podnikatelské subjekty nadto odlišují ještě bankovní úvěry a výpomoci (jak dlouhodobé tak krátkodobé) a položky časového rozlišení.

Obě organizace v účetní závěrce zveřejňují přílohu, přehled o peněžních tocích (Cash flow) a přehled o změnách vlastního kapitálu. Veškeré výkazy sestavuje akciová společnost v tis. Kč, zatímco příspěvková organizace vykazuje údaje v celých korunách s přesností na dvě desetinná místa.

Povinnost auditu u příspěvkové organizace není legislativně předepsaná. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v § 27 odst. 9 uvádí, že zřizovatel provádí kontrolu hospodaření příspěvkové organizace. Direktivně ale neurčuje, že tato kontrola má mít charakter auditu. Ani zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole se nezmiňuje o povinnosti auditu pro příspěvkové organizace zřízené územními samosprávnými celky. V § 9 pouze uvádí, že územní samosprávné celky kontrolují hospodaření s veřejnými prostředky u příspěvkových organizací ve své působnosti. Z výše uvedeného tak vyplývá, že provedení auditu k zajištění kontroly je u příspěvkových organizací čistě na rozhodnutí zřizovatele. Zoologická a botanická zahrada města Plzně nepodléhá z rozhodnutí zakladatele auditu.

Naproti tomu má akciová společnost podle zákona o účetnictví povinnost mít svou účetní závěrku ověřenou auditorem. A to za předpokladu, že ke dni ověřované účetní

závěrky a účetního období bezprostředně předcházejícího splní alespoň jednu ze tří následujících podmínek:

- celková aktiva překračující hranici 40 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obrátu překračující hranici 80 000 000 Kč,
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období překračující hranici 50 osob.

ZOO Dvůr Králové a. s. splňuje všechny tři výše uvedená kritéria. Její účetní závěrku ověřuje nezávislý auditor Ing. Karel Novák.

Pro porovnání jsou v příloze této práce připojeny rozvaha a výkaz zisku a ztráty Zoologické a botanické zahrady města Plzně i ZOO Dvůr Králové a. s. pro rok 2013.

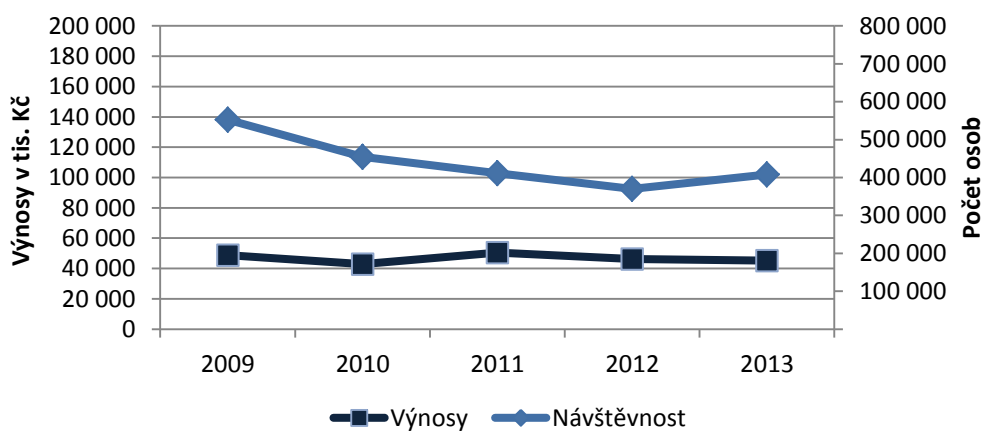
5.2.2 Komparace výnosů

V této kapitole bude provedena analýza nejvýznamnějších výnosů ZOO Dvůr Králové a současně provedena komparace s výnosovou stránkou hospodaření Zoologické a botanické zahrady města Plzně.

Jak již bylo výše zmíněno, ZOO Dvůr Králové se potýká s dlouhodobým poklesem návštěvnosti. To se jeví jako poměrně značný problém, neboť příjmy ze vstupného tvoří každoročně třetinu celkových výnosů. Vývoj návštěvnosti v ZOO Dvůr Králové se tak neblaze projevil ve vývoji tržeb. V grafu na obrázku č. 11 je zachycen vývoj jak návštěvnosti, tak inkasovaných tržeb ze vstupného. Ačkoliv návštěvnost v roce 2011 vykazovala klesající trend, tržby z prodeje vstupného meziročně vzrostly o 7 562 tis Kč (nárůst o 18 %) na 50 417 tis. Kč. Důvodem bylo v tomto roce navýšení vstupného. Vedení tak chtělo zabránit zápornému výsledku hospodaření. V tomto roce se záměr ještě zdařil ale v následujícím se to se ale přes veškeré snahy a optimalizaci na straně nákladů nepodařilo a hospodaření akciové společnosti skončilo ve ztrátě (více v následujících podkapitolách). Negativní dopad to bezesporu mělo i na vývoj návštěvnosti. Ta se v roce 2012 dále propadala a ocitla se pod hranicí 400 000 návštěvníků. Tuto hranici se na v zoo západě Čech poprvé podařilo překonat v roce 2007 a od té doby se snaží atakovat spíše hranici 500 tis. návštěvníků.

Pozitivním impulsem bylo, jak se zdá, zvolení nového ředitele na konci roku 2012. MVDr. Přemysl Rabas zavedl řadu opatření, mezi které patřilo také snížení vstupného do zoo. To se odrazilo ve vývoji návštěvnosti, která po třech letech propadu nastartovala růst. Tržby ze vstupného ale meziročně klesly o 1 146 tis. Kč na 45 167 tis. Kč. Je nanejvýš pravděpodobné, že v rostoucím trendu návštěvnosti bude zoo ve Dvoře Králové pokračovat i nadále.

Obrázek č. 11: Vývoj návštěvnosti a tržeb ze vstupného v ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO Dvůr Králové, 2015.

Vývoj návštěvnosti ZOO Dvůr Králové spolu s porovnáním vývoje návštěvnosti Zoologické a botanické zahrady města Plzně je uveden v tabulce č. 13. Mezi roky 2009 a 2012 činil pokles přílivu návštěvníků téměř 182 tis. osob. Největší meziroční pokles královédvorské zoo byl zaznamenán v roce 2010 a činil 98 tisíc návštěvníků, což v relativním vyjádření činí propad o 18 %.

Tabulka č. 13: Srovnání návštěvnosti v letech 2009 - 2013

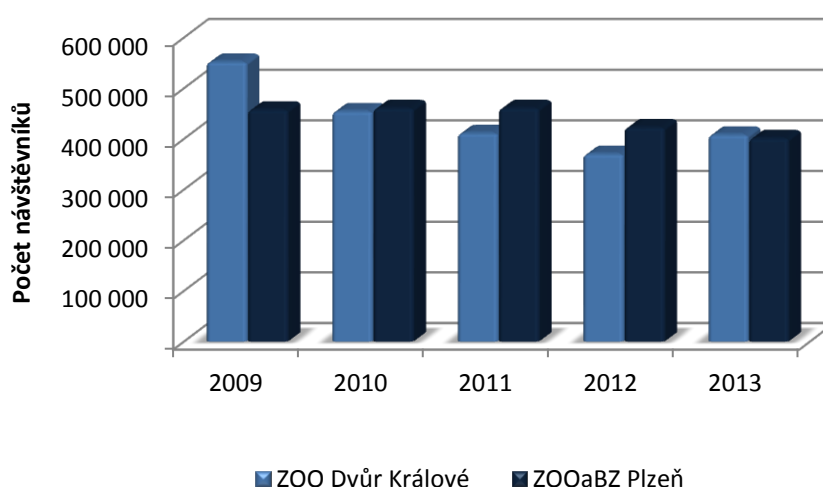
Návštěvnost	2009	2010	2011	2012	2013
ZOO Dvůr Králové	552 171	454 476	411 382	370 265	408 353
ZOO a BZ Plzeň	457 879	460 841	460 969	422 939	401 473

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Tři roky po sobě, v roce 2010, 2011 a 2012, převýšila návštěvností Zoologická a botanická zahrada města Plzně zoo ve Dvoře Králové. Přitom ještě v roce 2009 činil

rozdíl návštěvnosti mezi zahradami 95 tisíc návštěvníků ve prospěch ZOO Dvůr Králové. O rok později už v návštěvnosti převyšovala ZOO a BZ města Plzně. Největší rozdíl ve prospěch plzeňské zoo byl zaznamenán v roce 2012 a činil téměř 53 000 návštěvníků. Graficky zobrazuje toto porovnání obrázek č. 12. Propad návštěvnosti byl vedením královédvorské zoo vysvětlován nepřízní počasí a ekonomickou krizí. Jak již ale bylo zmíněno, na západě republiky se s tímto problémem ve stejných letech nemuseli vypořádat, ba naopak, návštěvnost ve dvou letech dokonce rostla.

Obrázek č. 12: Srovnání vývoje návštěvnosti v letech 2009-2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Ačkoliv je právní formou ZOO Dvůr Králové akciová společnost, neobejde se při financování svého hospodaření bez příspěvků od zakladatele, Královéhradeckého kraje. Dalším zdrojem finančních prostředků je také příspěvek od Ministerstva životního prostředí zoologickým zahradám. V tabulce č. 14 jsou uvedeny přijaté provozní dotace ZOO Dvůr Králové v pětiletém sledovaném období. V posledním řádku je pro srovnání uvedena celková suma přijatých dotací Zoologické a botanické zahrady města Plzně.

Dotace od zřizovatele se u ZOO Dvůr Králové pohybují v průměru kolem 46 000 tis. Kč ročně, zatímco u plzeňské zoo je tato částka vyšší. Průměrně město Plzeň přispívá své zoo kolem 64 000 tis. Kč ročně. U obou zahrad tvoří tento příspěvek podstatnou většinu provozních dotací. Účelová provozní dotace z Ministerstva

životního prostředí se u ZOO Dvůr Králové během pěti let postupně snížila o 7 464 tis. Kč, což činí pokles o 85 %. Snižující se trend příspěvků z MŽP je shodný u obou zoologických zahrad. Nejnižší příspěvek přijala ZOO a BZ také v roce 2013 a činil 1 269 tis. Kč.

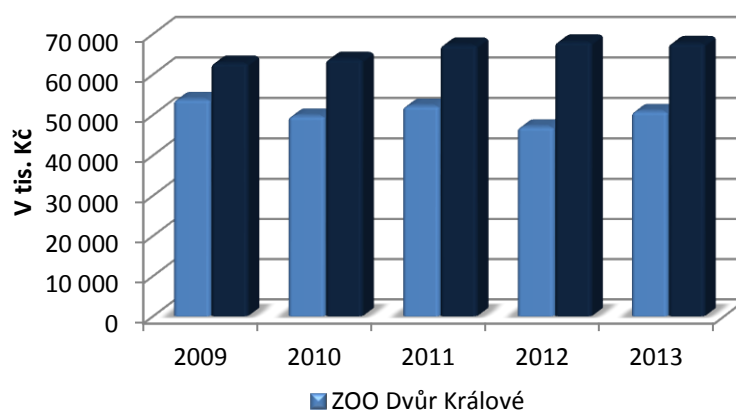
Tabulka č. 14: Porovnání provozních dotací v letech 2009 – 2013 v tis. Kč

Údaje o dotacích	2009	2010	2011	2012	2013
Dotace od zřizovatele	45 000	43 213	47 152	45 000	49 500
Dotace z MŽP	8 844	5 850	4 654	2 048	1 380
Granty, fondy EU	0	660	404	0	0
Provozní dotace celkem	53 844	49 723	52 210	47 048	50 880
Dotace ZOO a BZ Plzeň	62 847	63 787	67 322	68 087	67 706

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Finanční prostředky z fondů Evropské unie čerpá ZOO Dvůr Králové z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod. Tyto prostředky čerpala mimo jiné i na financování akce Výběh pro orangutany.

Obrázek č. 13: Porovnání celkových přijatých provozních dotací v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Vývoj ve sledovaných pěti letech je zobrazen i ve sloupcovém grafu na obrázku č. 13. Je z něj patrné, že celkové přijaté provozní dotace jsou ve všech sledovaných letech

vyšší v plzeňské zoo. V průměru tato diference činí 15 milionů Kč. Největší vznikla v roce 2012, kdy ZOO a BZ přijala nejvíce finančních prostředků formou provozního příspěvku, naopak ZOO Dvůr Králové nejméně. Rozdíl činil v tomto roce 21 milionů Kč.

Celkové výnosy jsou zaznamenány v tabulce č. 15. Z důvodu srovnání jsou uvedeny výnosy vlastní činnosti, dotace na provoz i celkové výnosy obou zoologických zahrad v pěti sledovaných letech.

Výnosy vlastní činnosti v zoologické zahradě ve Dvoře Králové zaznamenávají strmý propad. Od roku 2010, kdy dosáhly nejvyšší úrovně, se ročně průměrně propadnou o 5 milionů Kč. Meziroční průměrné tempo poklesu tak dosahuje 5,2 %. Celkově za sledované období vlastní výnosy klesly o 15,5 milionu Kč. Hlavním důvodem tohoto propadu je bezesporu klesající trend návštěvnosti královédvorské zoo. Od počtu návštěvníků se odvíjí nejen výše tržeb z prodeje služeb, ale i tržby za prodej zboží a prakticky i ostatní výnosy.

Tabulka č. 15: Porovnání celkových výnosů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Výnosy	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy vlastní činnosti ZOO Dvůr Králové	103 523	104 314	98 381	91 792	88 777
Dotace na provoz ZOO Dvůr Králové	53 844	49 723	52 210	47 048	50 880
Výnosy celkem ZOO Dvůr Králové	157 367	154 037	150 591	138 840	139 657
Výnosy vlastní činnosti ZOO a BZ Plzeň	44 495	51 264	52 776	44 902	44 618
Dotace na provoz ZOO a BZ Plzeň	62 847	63 787	67 322	68 087	67 706
Výnosy celkem ZOO a BZ Plzeň	107 342	115 051	120 098	112 989	112 324

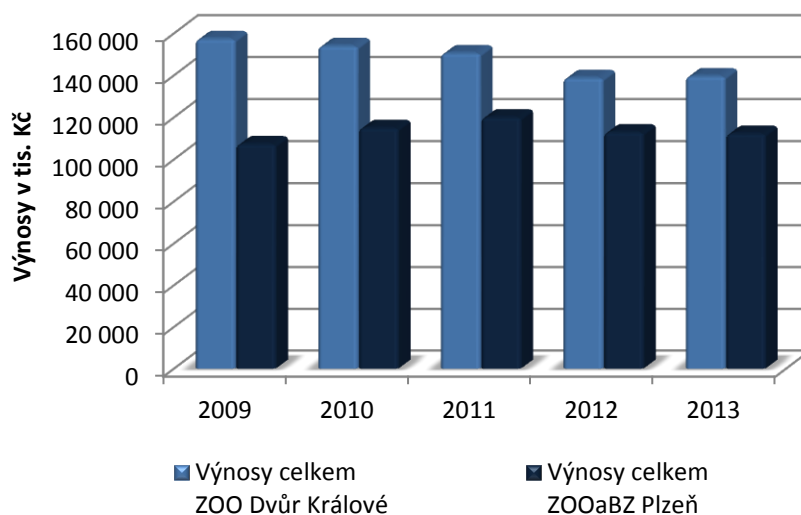
**Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně
a ZOO Dvůr Králové, 2015.**

Výnosy vlastní činnosti ZOO Dvůr Králové převyšují výnosy (z hlavní i doplňkové činnosti) v plzeňské zoo v průměru o 50 milionů Kč. Celkové výnosy se započítáním provozních dotací se v královédvorské zoo pohybují v průměru okolo 148 milionů Kč

ročně, v zoo na západě Čech je to pak v průměru o 34,5 milionu Kč ročně méně, tedy průměrně 113,5 milionu Kč ročně. Vývoj celkových výnosů v obou zoologických zahradách je zachycen i v grafu na obrázku č. 13.

Nejvyšších celkových výnosů v ZOO Dvůr Králové dosáhly v roce 2009, díky nejvyššímu příspěvku od MŽP za sledované období. Od tohoto roku mají výnosy klesající trend. V roce 2009 byl také zaznamenán největší rozdíl přijatých prostředků mezi oběma zahradami. V zoologické zahradě v Plzni dosáhly v tomto roce výnosy nejnižší úrovně za sledované období a rozdíl proti ZOO Dvůr Králové tvoří 50 mil. Kč.

Obrázek č. 14: Srovnání vývoje celkových výnosů v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

5.2.3 Komparace nákladů

Nákladová stránka v ZOO Dvůr Králové má podobnou strukturu jako u příspěvkové organizace ZOO a BZ města Plzně. Stejně jako u plzeňské zoo největší podíl na celkových nákladech zaujímají osobní náklady. V rozpočtu královédvorské zoo tvoří více než třetinu ročních výdajů. U plzeňské zoo tvoří skupina osobních nákladů každoročně více než 40 %.

Další významnou položkou jsou náklady na spotřebovaný materiál. Polovinu z nich tvoří výdaje za krmivo pro zvířata. Odděleně na analytických účtech sleduje

ekonomické oddělení skupiny krmiv jako ovoce a zelenina, masa, granuláty, vitamíny a minerály, krmná živá zvířata a seno.

Ostatní služby zahrnují položky jako je vodné a stočné, které tvoří až jejich pětinu. Dále náklady na dopravu, školení, platby za odvoz odpadu. Struktura nákladů za služby je velmi podobná té v plzeňské zoo.

Tabulka č. 16: Struktura nákladů ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Náklady ZOO Dvůr Králové	2009	2010	2011	2012	2013
Spotřeba materiálu	24 467	21 504	21 758	21 694	21 203
Spotřeba energie	13 574	14 322	11 760	10 979	11 711
Opravy a udržování	13 152	6 913	9 260	6 754	6 263
Náklady na prodej zboží	8 737	6 965	5 703	4 624	5 599
Ostatní služby	18 162	18 699	18 822	13 976	12 296
Osobní náklady	55 462	55 444	56 418	55 646	56 107
Odpisy	13 999	13 326	16 305	18 755	18 632
Ostatní náklady	8 552	10 484	10 547	6 478	6 387

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO Dvůr Králové, 2015.

Většinu nákladů se podařilo za pět sledovaných let snížit. Výjimku tvoří osobní náklady, které meziročně stále rostou. Důvodem je zvyšující se počet zaměstnanců. Průměrný přepočtený stav zaměstnanců i průměrná mzda jsou uvedeny v tabulce č. 17. Mezi osobní náklady se řadí samotné mzdové náklady, které tvoří až 75 % celkových osobních nákladů. Kromě toho tato skupina zahrnuje také odměny členům orgánů společnosti, kterých je v současné době 8, náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a sociální náklady. Placené zdravotní pojištění a sociální zabezpečení.

Tabulka č. 17: Údaje o zaměstnanosti v ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013

Zaměstnanost v ZOO Dvůr Králové	2009	2010	2011	2012	2013
Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	155,18	159,4	158,3	152,03	158,08
Průměrný plat zaměstnanců za rok (v Kč)	21 112	20 204	20 787	21 413	21 199

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle výročních zpráv ZOO Dvůr Králové, 2015.

Celkové náklady se dařilo královédvorské zoo ve sledovaných letech postupně snižovat. Za pět let se dosáhla poklesu celkových nákladů o 17 milionů korun. Největší podíl na této optimalizaci má snížení nákladů na opravy a udržování, které klesly za sledované období na polovinu. Kromě odpisů a osobních nákladů klesly dále všechny ostatní hlavní položky nákladů v průměru o 3 miliony Kč.

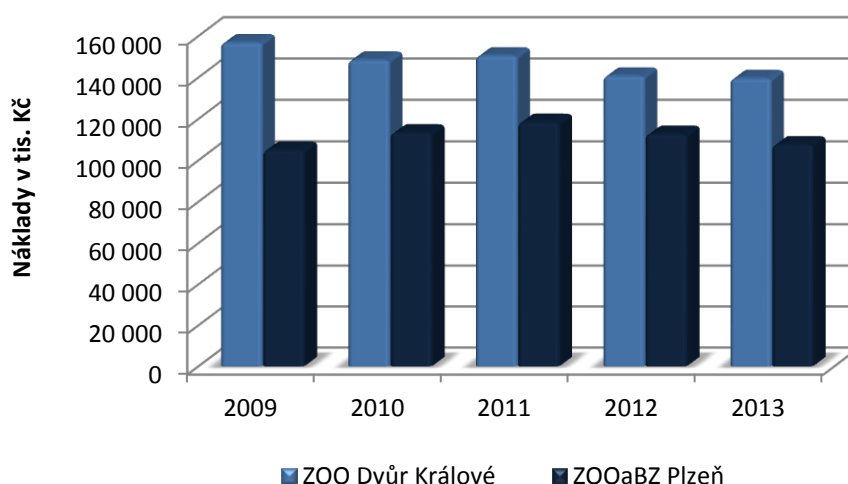
Tabulka č. 18: Porovnání celkových nákladů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Celkové náklady	2009	2010	2011	2012	2013
ZOO Dvůr Králové	156 881	148 525	150 550	140 814	139 573
ZOO a BZ Plzeň	105 028	113 348	118 445	112 706	107 599

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

V porovnání s plzeňskou zoologickou zahradou se náklady ZOO Dvůr Králové pohybují v průměru o 35 milionů Kč výše. Největší rozdíl byl zaznamenán v roce 2009, kdy dosáhly obě zahrady svých extrémů (ve sledovaném období). Zatímco ZOO a BZ v Plzni se podařilo dosáhnout nejnižších nákladů, v královédvorské zoo zaznamenaly nejvyšší náklady za pět sledovaných let. Rozdíl tvoří bezmála 52 milionů Kč. Vývoj celkových nákladů je zachycen i na grafu na obrázku č. 14.

Obrázek č. 15: Srovnání vývoje celkových nákladů v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

5.2.4 Výsledek hospodaření

Základním motivem podnikání akciové společnosti je zisk. Přesto však Zoo Dvůr Králové a. s. dosahovala ve dvou z pěti sledovaných let ztrátu. Generované výsledky hospodaření tak nevykazují jednoznačný trend. Spolu s výsledkem hospodaření ZOO a BZ města Plzně jsou uvedeny v tabulce č. 19., graficky pak zachyceny na obrázku č. 16.

Tabulka č. 19: Porovnání výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Výnosy ZOO Dvůr Králové	157 367	154 037	150 591	138 840	139 657
Náklady ZOO Dvůr Králové	156 881	148 525	150 550	140 814	139 573
Výsledek hospodaření ZOO Dvůr Králové	- 3 730	5 512	41	- 1 974	84
Výsledek hospodaření ZOO a BZ Plzeň	1 011	795	446	283	4 725

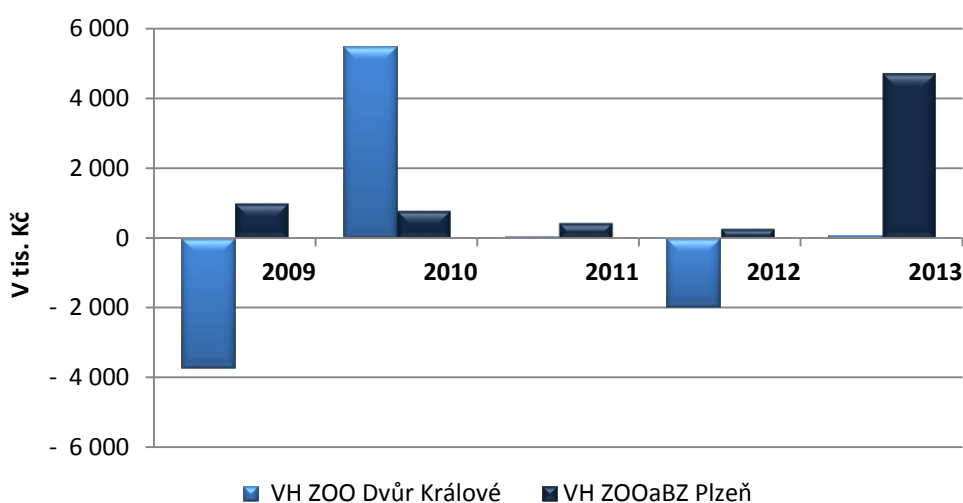
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

V roce 2009 došlo v hospodaření královédvorské zoo ke ztrátě. Jednalo se však o řízenou ztrátu, která vznikla rozhodnutím jediného akcionáře, Královéhradeckého kraje. Ten rozhodl o přenechání umělecké sbírky ve výši 4 216 tis. na základě darovací smlouvy kraji. Tato sbírka, která byla zakladatelem v roce 2006 vložena do základního kapitálu akciové společnosti ZOO Dvůr Králové, musela být v účetní závěrce vyřazena z majetku společnosti. Vyřazení bylo proúčtováno na nákladový účet 543 a ve výsledovce uveden v ostatních nákladech. Toto darování změnilo kladný hospodářský výsledek ve výši 486 tis. Kč na ztrátu 3 730 tis. Kč.

Následujícího roku výnosy a tedy i celý výsledek hospodaření kladně ovlivnil dar. Umělecká sbírka v hodnotě 4 216 tis. Kč, která byla v roce 2009 darována Královéhradeckému kraji, byla přijata nazpět. Bez tohoto daru by hospodaření společnosti v roce 2010 skončilo se ziskem 1 296 tis. Kč. Zisk byl dosažen i díky snížení nákladů, zejména v oblasti výkonové spotřeby.

Na záporném výsledku hospodaření v roce 2012 se podepsal zejména vývoj návštěvnosti v průběhu roku a snížení účelové dotace od MŽP. Ztráta v tomto roce však byla podstatně nižší, než se v průběhu roku počítalo. Přijala se řada úsporných opatření v oblasti materiálových nákladů, oprav a udržování i zrušení příspěvku na stravování pro zaměstnance a snížení příspěvku na penzijní připojištění. Zvýšily se také některé výnosy. Vzniklá ztráta byla vykryta z rezervního fondu, který je tvořen dosaženými zisky v ekonomicky úspěšnějších letech.

Obrázek č. 16: Porovnání výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Hospodaření Zoologické a botanické zahrady města Plzně bylo ve sledovaných letech ekonomicky úspěšnější. Ve všech pěti letech generovala zahrada zisk díky kladnému výsledku hospodaření v doplňkové činnosti.

Zoologická zahrada ve Dvoře Králové sice dosahuje v průměru o třetinu vyšších výnosů, než zoo v Plzni. Kromě toho ale potřebuje pro provoz zahrady také vyšší náklady než plzeňská zoo. Výnosy tak často stěží pokryjí potřebné náklady a případný vzniklý zisk je velmi nízký, v řádech desítek tisíc Kč. Tuto částku převede zoologická zahrada do svého rezervního fondu.

5.2.5 Srovnání rozvahových položek

Rozvaha podává obraz o stavu majetku podniku, který se eviduje na straně aktiv, a zdrojích jeho krytí, které se uvádí na straně pasiv, v peněžním vyjádření k určitému datu. Je důležitá pro posouzení finanční pozice podniku (Kovanicová, 2012).

V následující podkapitole diplomové práce budou rozebrány a srovnány významné rozvahové položky Zoologické a botanické zahrady města Plzně a ZOO Dvůr Králové.

5.2.5.1 Komparace aktiv

V tabulce č. 20 je uvedena bilanční suma aktiv a jak se na ní podílí dvě významné položky aktiv – dlouhodobý majetek a oběžná aktiva obou zoologických zahrad.

Převážnou část majetku, až 95 %, tvoří shodně u obou organizací dlouhodobý hmotný majetek. Zahrnuje pozemky, samostatné movité věci a také nejvyšší položku, opět shodně u obou zoo, kterou jsou stavby. Tento fakt vychází z podstaty provozování zoologické zahrady a z trvalých modernizací areálu. Stavby tvoří v převážné většině nákladné expoziční pavilony pro chovaná zvířata.

Tabulka č. 20: Komparace bilanční sumy aktiv v letech 2009 - 2013 v tis. Kč

Bilanční suma aktiv	2009	2010	2011	2012	2013
Dlouhodobý majetek ZOO Dvůr Králové	834 226	869 792	874 301	874 603	868 907
Oběžná aktiva ZOO Dvůr Králové	40 077	44 168	36 628	43 312	36 613
Celková aktiva ZOO Dvůr Králové	876 625	915 602	912 387	919 246	906 104
Dlouhodobý majetek ZOO a BZ Plzeň	377 552	406 519	419 400	431 606	432 335
Oběžná aktiva ZOO a BZ Plzeň	145 897	35 581	26 180	27 308	26 737
Celková aktiva ZOO a BZ Plzeň	377 552	442 100	445 581	458 914	459 072

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Dlouhodobý hmotný majetek u obou zahrad musí splnit kritérium dlouhodobosti, tedy dobu životnosti delší než jeden rok, a pořizovací cena musí být vyšší než 40 000 Kč.

Zařazený dlouhodobý majetek se následující měsíc začíná odepisovat, dle stanovené doby životnosti dle odpisového plánu. V něm je stanovený výpočet účetních odpisů lineárním způsobem a daňové odpisy v souladu se zákonem o dani z příjmů. Drobný hmotný majetek, do 40 000 Kč, se nepovažuje u ZOO Dvůr Králové za dlouhodobý. Polovina z pořizovací ceny se účtuje na vrub nákladů účtu 501 - Spotřeba materiálu a polovina na účty časového rozlišení do nákladů příštích období. ZOO a BZ města Plzně drobný hmotný majetek považuje za dlouhodobý, pokud je jeho životnost delší než jeden rok a jeho pořizovací cena se pohybuje v rozmezí od 3 000 Kč do 40 000 Kč. Neodepisuje se a účtuje se do nákladů na účet 558 – Náklady z dlouhodobého drobného majetku.

Ani jedna ze zahrad nedoručí ve svém vlastnictví dlouhodobý finanční majetek. Dlouhodobý nehmotný majetek zaujímá necelé 1 % na celkové bilanční sumě aktiv, shodně u obou zoo.

O oběžném majetku účtují obě zahrady v pořizovacích cenách, do kterých zahrnují i náklady vzniklé s pořízením majetku (přepravné, pojištění, clo, atd.). Zásoby vytvořené vlastní činností oceňují vlastními (přímými) náklady.

O živočišných exponátech v majetku zoo účtují obě zahrady do oběžného majetku. Zoologická a botanická zahrada města Plzně účtuje o zvířatech na účtu 139 – Ostatní zásoby. Při narození zvířete v zoologické zahradě se ocení dle vnitroorganizační směrnice. Po celou dobu života pak mají tuto oceňovací cenu určenou při narození. V případě prodeje se oceňují tržní cenou (obvyklou cenou). Zoo si v účetnictví nevede analytické účty. Zvířata rozlišují podle přidělených čísel podobně jako čísla zásob na skladě. V ZOO Dvůr Králové se příchovky a přírůstky zvířat oceňují dle vnitropodnikového ceníku reprodukční cenou a účtuje se o nich na účet Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny

Oběžná aktiva se pohybují u zoo ve Dvoře Králové okolo 40 000 tis. Kč. Nejvyšší částku u oběžného majetku evidovala zoo v roce 2011, kdy držela na účtech v bankách o 4 miliony více než v předchozím roce. V roce 2013 vyšší oběžná aktiva zapříčinilo vyúčtování dotací. Na účtu Jiné pohledávky evidovala zoo částku 13 430 tis. Kč. Jednalo se o pohledávku za ROP NUTSS II Severovýchod, poslední část dotace na akci

„Turistický cíl – pavilon goril“, která byla z 85 % z evropských fondů. Finanční prostředky z Regionálního operačního programu byly připsány na účet až v dubnu 2013. Navýšení oběžných aktiv zoologické zahrady v Plzni v roce 2009 oproti následujícím letům bylo zapříčiněno rovněž vyúčtováním dotace. Použita byla na financování vybudování africké a asijské expozice. Peněžní prostředky ve výši 110 milionů Kč byly přislíbeny ale proplaceny až v roce 2010. V této výši tak vznikla pohledávka za státním rozpočtem.

5.2.5.2 Komparace pasiv

Stejně jako u aktiv, kde tvoří téměř celou jejich sumu dlouhodobý majetek, tak i na straně pasiv tvoří takřka naprostou většinu jedna skupina, vlastní kapitál. Jak již bylo uvedeno v kapitole o komparaci účetních závěrek, struktura vlastního kapitálu se u organizací liší. Bilanční sumu pasiv a její strukturu zachycuje tabulka č. 21.

Tabulka č. 21: Komparace bilanční sumy pasiv v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč)

Bilanční suma pasiv	2009	2010	2011	2012	2013
Vlastní kapitál ZOO Dvůr Králové	809 780	857 794	861 836	859 361	859 416
Cizí kapitál ZOO Dvůr Králové	64 633	54 865	47 400	58 168	44 948
Celková pasiva ZOO Dvůr Králové	876 625	915 602	912 387	919 246	906 104
Vlastní kapitál ZOO a BZ Plzeň	405 719	433 991	434 250	450 470	450 972
Cizí kapitál ZOO a BZ Plzeň	117 730	8 109	11 331	8 100	8 444
Celková pasiva ZOO a BZ Plzeň	523 669	442 100	445 581	458 914	459 072

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

U akciové společnosti tvoří většinu vlastního kapitálu základní kapitál. Ten je tvořen zejména emitovanými akciemi. Majoritním vlastníkem akcií ZOO Dvůr Králové je Královéhradecký kraj. V roce 2010 došlo ke změně v základním kapitálu, vložením nepeněžitěho vkladu, souborem movitých a nemovitých věcí, jimiž byl splácen

nepeněžitý vklad. Ten byl ke konci roku 2010 splacen v plné výši. Hodnota základního kapitálu společnosti k 31. 12. 2013 činila 830 996 611,50 Kč.

U příspěvkové organizace tvoří většinu vlastního kapitálu položka, nazývajcí se jmění účetní jednotky. Obsahuje bezúplatně převzatý či předaný dlouhodobý majetek, zejména od zřizovatele. K 31. 12. 2013 činilo jmění Zoologické a botanické zahrady města Plzně 229 017 067,39 Kč.

Fondy účetní jednotky činily v roce 2013 u ZOO a BZ 6 188 tis. Kč a tvořil je fond odměn, fond kulturních a sociálních potřeb, rezervní fond a investiční fond. O průběhu tvorby a čerpání fondů informuje zoo v příloze k účetní závěrce. ZOO Dvůr Králové tvoří pouze zákonný rezervní fond a ten vykázal zůstatek k poslednímu dni roku 2013 6 928 tis. Kč. V tomto roce z něj byly čerpány finanční prostředky ke krytí ztráty minulých let.

U cizího kapitálu vykazují obě zoologické zahrady určité společné rysy. Netvoří rezervy na opravy a pořízení majetku. Krátkodobé závazky tvoří převážnou většinu cizích zdrojů. Největší podíl na závazcích mají ty k zaměstnancům a k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění ke konci roku. Jedná se o nevyplacené prosincové mzdy, které budou vyplaceny v lednu následujícího roku. Další významnou položku tvoří u obou zoologických zahrad závazky z obchodních vztahů.

Rozdíl nastává v oblasti bankovních úvěrů. ZOO a BZ nepoužívá k financování svého provozu žádné bankovní úvěry a výpomoci. ZOO Dvůr Králové vykazuje k poslednímu dni roku 2013 dlouhodobé úvěry ve výši 25 878 tis. Kč. Tyto prostředky využila k financování výstavby Safari Kempu a ke koupi automobilu a dvou vlakových souprav do safari.

V roce 2012 došlo v ZOO Dvůr Králové k meziročnímu nárůstu závazků z obchodních vztahů o 2 844 tis. Kč. Jednalo se o závazek vůči firmě za nákup dvou autobusů, které byly pořízeny na dodavatelský úvěr za účelem provozování safaribusů. Dále došlo k meziročnímu nárůstu účtu Jiné závazky o 13 milionů Kč. Příčinou byla půjčka na pokrytí financování projektu „Turistický cíl – pavilon goril“. Vzhledem k tomu, že dotace z ROP NUTS II Severovýchod, která měla být profinancována do konce účetního období, byla připsána na účet až v dubnu roku 2013, došlo k nedostatku

finančních prostředků. Z tohoto důvodu bylo nutné požádat o bezúročnou půjčku zakladatele akciové společnosti, Královéhradecký kraj.

5.2.6 Srovnání míry soběstačnosti

Zoologické zahrady v České republice zpravidla nejsou ekonomicky soběstačné. Jejich celkové vlastní příjmy nepokryjí veškeré náklady spojené s náročným a nákladným provozem zoo. K financování zbylé části pak používají příspěvky na provoz od zřizovatele, účelové dotace od Ministerstva životního prostředí nebo sponzorské dary.

V následující části textu bude provedeno srovnání míry soběstačnosti Zoologické a botanické zahrady města Plzně a ZOO Dvůr Králové a. s. Jak již bylo uvedeno, obě zoologické zahrady při financování využívají příspěvků a dotací. Míra soběstačnosti bude vypočítána jako poměr celkových vlastních výnosů (bez těchto provozních příspěvků a dotací) k celkovým nákladům organizace. V případě plzeňské zoologické zahrady celkové vlastní výnosy zahrnují výnosy z hlavní i doplňkové činnosti, stejně tak náklady jsou souhrnem vynaložených nákladů v obou realizovaných činnostech. Údaje o míře soběstačnosti jsou uvedeny v tabulce č. 22 a graficky znázorněny na obrázku č. 17.

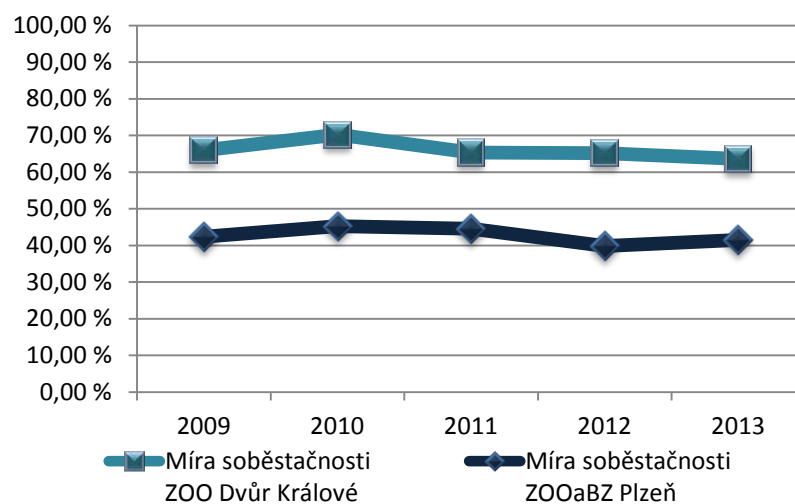
Tabulka č. 22: Porovnání míry soběstačnosti v letech 2009 - 2013

Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové vlastní výnosy ZOO Dvůr Králové	103 523	104 314	98 381	91 792	88 777
Celkové náklady ZOO Dvůr Králové	156 881	148 525	150 550	140 814	139 573
Míra soběstačnosti ZOO Dvůr Králové	65,99 %	70,23 %	65,35 %	65,19 %	63,61 %
Celkové vlastní výnosy ZOO a BZ Plzeň	44 495	51 264	52 776	44 902	44 618
Celkové náklady ZOO a BZ Plzeň	105 028	113 348	118 445	112 706	107 599
Míra soběstačnosti ZOO a BZ Plzeň	42,36 %	45,23 %	44,56 %	39,84 %	41,47 %

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

Vlastní výnosy nepokrývají u plzeňské zoo vynaložené náklady ani z poloviny. Míra soběstačnosti se tak pohybuje u všech sledovaných let pod 50 %. Nejvyšší soběstačnost vykazuje zoo v Plzni v roce 2010, kdy náklady sice meziročně stouply, ale nárůst byl zaznamenán i v oblasti výnosů. Navýšení nákladů bylo způsobeno kombinací růstu hlavních nákladových položek, kdy největší meziroční přírůstek vykázala skupina výkonové spotřeby, to znamená spotřeba materiálu a energie. Opačný extrém, nejnižší míru soběstačnosti, vykazuje plzeňská zoo v roce 2012, kdy soběstačnost klesla pod hranici 40 %. Ačkoliv náklady v tomto roce meziročně klesly oproti nejnákladnějšímu ze sledovaných let, jímž byl rok 2011, stejnou tendenci zaznamenaly i výnosy. Příčinou byl úbytek návštěvníků o 38 000 osob. V tomto roce také dosáhla zoo největší ztráty v hlavní činnosti a nejnižšího výsledku hospodaření ve sledovaných pěti letech.

Obrázek č. 17: Porovnání vývoje míry soběstačnosti v letech 2009 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015 dle účetních závěrek ZOO a BZ města Plzně a ZOO Dvůr Králové, 2015.

ZOO Dvůr Králové převyšuje dosaženou mírou soběstačnosti zoo na západě Čech v průměru o čtvrtinu. Výnosy, které plynou z realizace činnosti, pro kterou byla společnost založena, pokryjí náklady z více než dvou třetin. Nejvyšší míra soběstačnosti, stejně tak jako u plzeňské zoologické zahrady, byla dosažena v roce 2010. Příčinou byl meziroční nárůst výnosů o necelý jeden milion korun. Vlastní výnosy akciové společnosti právě v tomto roce dosáhly svého vrcholu v rámci pozorovaného období. Po tomto roce se v příjmové stránce rozpočtu královédvorské

zoo naplno odrazila prudce klesající návštěvnost a tím pádem i pokles tržeb ze vstupného.

Naopak nejnižší krytí nákladů vlastními výnosy zaznamenala zoo ve Dvoře Králové v roce 2013, neboť výnosy v tomto roce dosáhly svého minima v rámci sledované etapy. I přesto dosáhla ZOO Dvůr Králové v tomto roce kladného výsledku hospodaření díky optimalizaci provozních nákladů a úsporných opatření zavedených již v roce 2012, kdy společnost mírnila dopady poklesu návštěvnosti.

6 ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Obě analyzované zoologické zahrady mají řadu podobných charakteristik. Obě dvě leží na okraji České republiky, jedna na jejím západním, druhá na severovýchodním cípu. Plzeňská zoo je druhá nejstarší v republice, královédvorská je v tuzemsku druhou největší. Vzájemně úzce spolupracují v oblasti veterinární péče. Obě zahrady drží prvenství v turistické atraktivitě ve svém regionu. Podle serveru CzechTourism jsou každoročně na první příčce návštěvnosti ve svém kraji. Plzeňská zoo se nadto může také pyšnit umístěním v nejnavštěvovanějších turistických cílech z celé republiky. V roce 2013 se v tomto žebříčku dostala do první desítky. Ve stejném roce se v žebříčku TOP 5 nejnavštěvovanějších zoologických zahrad umístila na čtvrtém místě, před ZOO Dvůr Králové, která skončila pátá.

Právě návštěvnost je jedním z významných ukazatelů úspěšnosti zoologické zahrady. Jsou na ní přímo závislé tržby vlastní činnosti a tak do jisté míry i výsledek hospodaření. Návštěvnost samotná je pak ovlivňována především klimatickými podmínkami a výkyvy počasí. Dalším faktorem, který ovlivňuje návštěvnost je i koupěschopnost občanů země. Ta byla v předchozích letech silně ovlivněna doznívající ekonomickou krizí.

Kombinace působení těchto faktorů stojí za propadem návštěvnosti u obou analyzovaných zoologických zahrad. V zoologické zahradě v Plzni byl zaznamenán klesající trend v roce 2012 a 2013. V případě královédvorské zoo se už na dřívějším prudkém propadu návštěvnosti podepsal také progresivní růst vstupného, které bylo od roku 1997 zvýšeno více než trojnásobně. V letech 2010 a 2011 kdy plzeňská zoologická zahrada trhala své rekordy návštěvnosti, zoo ve Dvoře Králové řešila prudký pokles hostů. Právě klesající tendence návštěvnosti kromě jiného zapříčinila v roce 2012 odchod dosavadní ředitelky paní RNDr. Dany Holečkové a zvolení pana MVDr. Přemysl Rabase. Po zvolení do funkce ředitele podnikl řadu kroků ke zvýšení návštěvnosti zahrady, které se jeví jako úspěšné. V roce 2013 začala po třech letech návštěvnost královédvorské zahrady opět vzrůstat.

V oblasti návštěvnosti byla krátkodobě úspěšnější zoologická zahrada v Plzni, konkrétně v letech 2010, 2011 a 2012. Královédvorské zoo se však v předchozích

úspěšnějších letech podařilo překročit hranici půl milionu návštěvníků, v roce 2009 dokonce 550 000 návštěvníků. Tento počet v plzeňské zoo zatím nebyl dosažen, v neúspěšnějších letech jejími branami prošlo „pouze“ kolem 450 000 osob. V žádném ze sledovaných let se však nepropadla pod 400 000 návštěvníků, což neplatí pro ZOO Dvůr Králové.

Obrovskou příležitostí pro plzeňskou zoo bude v roce 2015 projekt Evropského hlavního města kultury. Díky němu může zahrada nalákat spoustu hostů a zvednout tak křivku návštěvnosti a s ní zvýšit i své výnosy. Nad to se může také pochlubit přírůstky odchované v zázemí zahrady, které se těší velkému zájmu ze strany návštěvníků. K posledním významným přírůstkům patří mládě nosorožce indického Maruška, narozena v únoru 2014 a mládě hrošíka liberijského Adélka, narozena v listopadu téhož roku. Každý nový přírůstek je tak lákadlem a možností pro zvýšení návštěvnosti, což se poté odrazí i do výnosové části hospodaření a může tak kladně ovlivnit výsledek hospodaření.

Analýzou a následnou komparací účetních závěrek bylo zjištěno, že vykazování účetních informací příspěvkových organizací a akciových společností skýtá řadu rozdílů. Struktura výkazu zisku a ztráty je jiná u podnikatelských a nepodnikatelských subjektů. Dle autorčina názoru je přehlednější vykazování u příspěvkových organizací. Výkaz je strukturován podle směrné účtové osnovy, podle které organizace v průběhu roku účtují. Jsou zde nejprve uvedeny všechny položky nákladů, následují veškeré položky výnosů a v závěru je uveden výsledek hospodaření. Z výsledovky je tedy na první pohled jasné, jakou výši zaujímají náklady a jakou výnosy. Důsledně je odděleno vykazování výsledkových položek podle toho, zda se jedná o realizaci hlavní či doplňkové činnosti. O autorčině názoru na přehlednost účetních výkazů svědčí i fakt, že hospodaření příspěvkové organizace musí být transparentní a podléhá veřejné kontrole. Veškeré důležité kroky musí schválit nejprve zastupitelstvo zřizovatele.

Ač primárním cílem Zoologické a botanické zahrady města Plzně není dosažení zisku, povedlo se jí dosáhnout kladného výsledku hospodaření ve všech sledovaných letech. Toto tvrzení se však nedá vztáhnout na analyzovanou akciovou společnost. Ve dvou z pěti sledovaných let nestačily příjmy z vlastní činnosti spolu s příspěvkem na provoz od zřizovatele a účelovými dotacemi od MŽP na pokrytí nákladů na provoz zoologické

zahrady. V roce 2009 se sice jednalo o řízenou ztrátu a důvodem záporného hospodářského výsledku byl převod uměleckých sbírek na zakladatele, jímž je Královéhradecký kraj. O rok později dosáhla zoo naopak nejvyššího výsledku hospodaření, kdy tyto sbírky byly opět převedeny formou daru do majetku akciové společnosti. V roce 2012 byla však ztráta reálná a zapříčiněna dlouhodobým propadem návštěvnosti, který se odrazil ve výnosové stránce rozpočtu východočeské zoo. V ekonomicky úspěšnějších letech, kdy se zoo ve Dvoře Králové podařilo dosáhnout zisku, jsou přesto výsledky hospodaření nižší, než je tomu u západočeské zoologické zahrady. Zoologická a botanická zahrada města Plzně je tak v porovnání se ZOO Dvůr Králové je ekonomicky úspěšnější.

Zkoumaným ukazatelem ekonomické úspěšnosti byla i míra soběstačnosti. U příspěvkové organizace je běžnou praxí, že část nákladů hlavní činnosti pokryjí příspěvky od zřizovatele. Bez nich by se hospodaření Zoologické a botanické neobešlo. Tento fakt vychází již z názvu organizace. Příspěvky a dotace činí u plzeňské zoo až 65 % výnosů v hlavní činnosti. Míra soběstačnosti se ve sledovaných letech 2009 – 2013 pohybuje v průměru kolem 43 %. Ačkoliv je ZOO Dvůr Králové akciovou společností, také získává na svůj provoz příspěvky od Královéhradeckého kraje a účelové dotace od Ministerstva životního prostředí určené zoologickým zahradám. Míra soběstačnosti je však vyšší než v případě zoologické zahrady v Plzni. Ve sledovaném období se pohybuje kolem 66 %. Potvrdil se tím tak autorčin předpoklad, že akciová společnost bude při financování provozu zoologické zahrady soběstačnější. Pro financování investičních akcí však využívá cizího kapitálu ve formě dlouhodobých úvěrů. Zoologická a botanická zahrada města Plzně dlouhodobé bankovní úvěry a výpomoci při financování investičních akcí nevyužívá.

Při analýze účetních závěrek a výročních zpráv Zoologické a botanické zahrady města Plzně byly zjištěny drobné nesrovnalosti ve vykazování informací. Autorka proto navrhuje zavedení podrobnější kontroly a validace dat ve výkazech a výročních zprávách ze strany ekonomického oddělení a vedení zoologické zahrady. Možným krokem k zajištění kontroly je zavedení interního auditu jako náhrada za nepovinný externí audit v neziskovém sektoru.

Zoologická zahrada v Plzni by dle autorčina názoru mohla rozšířit služby návštěvníkům. Kromě zapůjčení kočárků pro děti, tzv. golfek by mohla půjčovat návštěvníkům vozíky pro větší děti, případně menší příruční zavazadla. Ve členitém terénu plzeňské zoologické zahrady by mohl být o zapůjčení těchto vozíků ze strany návštěvníků zájem. Dalším rozšířením služeb pro návštěvníky by mohlo být vybudování úschovny zavazadel či úložných skříněk pro odložení objemných zavazadel a zpříjemnění tak návštěvy zahrady svým hostům. Tyto služby by poskytovala zoo zdarma, případně za nízký poplatek, který by zařadila do výnosů doplňkové činnosti.

V minulých letech se těšila zájmu obyvatelů Plzně půjčovna koloběžek v rámci projektu Kontejnery k světu i při příležitosti dalších kulturních akcí. Zajímavým nápadem jak dále rozšířit služby pro návštěvníky by mohlo být zapůjčení koloběžek v centru (poblíž Akva-Tera) pro dopravení se do zoologické zahrady, kde bude koloběžka vrácena a naopak pro dopravu ze zoo do centra města. Služba by mohla doplňovat vláček, který na této trase jezdí v hlavní sezóně. Zapůjčení koloběžky by bylo zpoplatněno hodinovou výpůjční sazbou a kryto zálohou. Výnosy a náklady spojené s touto službou by zoologická zahrada vykazovala v rámci doplňkové činnosti.

Doplňkovou činnost by mohla zoologická zahrada také rozšířit o zážitkové programy, které například v zoo ve Dvoře Králové slaví poměrně značný úspěch. Zařadit do svých služeb by tak mohla program „Staň se ošetřovatelem v zoo“ či „Staň se zahradníkem v zoo“. Návštěvník by tak na jeden den vyzkoušel práci personálu a poznal zoo z druhé strany.

Jednou z možných forem zvýšení návštěvnosti a tím i nárůstu výnosů hlavní činnosti je zavedení nočních prohlídek. Především v letních měsících v hlavní sezóně by zoologická zahrada v Plzni mohla otevřít své brány i ve večerních, resp. nočních hodinách. Noční prohlídky by byly vedené průvodcem a návštěvníci by se tak mohli dozvědět mnoho informací o životě zvířat a poznat jejich život i po západu slunce. Příjmy z těchto prohlídek by byly vykazovány v rámci hlavní činnosti jako tržby ze vstupného.

Zvýšení návštěvnosti by podpořil bezesporu i projekt Sloni na Mži. Záměr rozšířit zvířecí exponáty o slony indické je dlouholetým snem ředitele Ing. Jiřího Trávníčka. Vybudování expozice je však velmi finančně náročné. Zřizovatel, město Plzeň již

podniklo kroky v podobě vykoupení pozemků v jižní části zoologické zahrady do majetku města. Tím ale realizace ze strany Plzně skončila. V této fázi je nutné sehnat peněžní prostředky pro financování takto nákladné expozice. Vybudování pavilonu pro slony by stálo podle odhadů ředitele zoo 200 – 300 milionů korun, v případě velmi skromné a osekáné verze 100 milionů korun. Finance na vybudování bude muset zoologická zahrada shánět z jiných zdrojů než od zřizovatele či plzeňského kraje. Doufá v podporu Evropské unie a čerpání z jejích operačních programů v současném plánovacím období 2014 – 2020.

V současnosti tak projekt stojí na nedostatku financí. Otázkou je, zda se vůbec plzeňské zoo v budoucnu podaří přidat se k šesti tuzemským zoologickým zahradám, které největší suchozemské savce chovají. Jsou jimi zoo v Praze, Dvoře Králové nad Labem, Liberci, Ostravě, Ústí nad Labem a ve Zlíně.

Dle autorčina názoru je to pro plzeňskou zoo finančně velmi náročný projekt. Vzhledem k tomu, že objem peněžních prostředků určených pro operační programy je v nynějším plánovacím období nižší, než u předcházejícího, je tedy velmi nepravděpodobné, že se zoo podaří získat tak vysokou částku, jako tomu bylo při realizaci výstavby Afrických a asijských expozic, kdy většinu investičních nákladů (92,5 %) kryly účelové dotace získané prostřednictvím Regionálního operačního programu NUTS II Jihozápad. Pokud proto zoologická zahrada nezíská prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie, nelze nejspíš očekávat, že potřebnou sumu získá od soukromého investora. Financování z vlastních zdrojů je nereálné a stejně tak jako krýt investiční záměr bankovním úvěrem. Projekt Sloni na Mži je tedy otázkou řady několika dalších let, ne-li desetiletí. V případě, že by se realizace projektu zdařila, podpořila by bezpochyby nárůst návštěvnosti a investice by se tak, byť možná v delším časovém horizontu, stala ekonomicky návratnou.

ZÁVĚR

Cílem předkládané diplomové práce bylo provést analýzu financování a hospodaření příspěvkové organizace Zoologická a botanická zahrada města Plzně a na základě této analýzy provést komparaci se ZOO Dvůr Králové a. s., jako podnikatelským subjektem zabývající se stejnou činností, tedy chovem a ochranou ohrožených druhů zvířat.

V úvodu práce, v rámci teoretické části, byla nastíněna problematika veřejného a neziskového sektoru. Na ní navazuje popis příspěvkové organizace zřízené územním samosprávným celkem jako jedné z forem veřejnoprávní neziskové organizace. Autorka zde uvádí a rozebírá řadu právních, daňových a účetních specifik, kterými se příspěvková organizace odlišuje oproti podnikatelskému sektoru.

Na začátku druhé, praktické části diplomové práce je představena historie i současnost Zoologické a botanické zahrady města Plzně. Ta prošla v průběhu minulých let značnou obměnou. Realizovala řadu investičních akcí pro vybudování turisticky atraktivních expozic, imitujících životní podmínky zvířat ve volné přírodě. Následující kapitola se pak zabývá analýzou financování a hospodaření plzeňské zoologické zahrady. Ve sledovaných letech 2009 až 2013 byly rozebrány nejdříve výnosy, členěny podle toho, zda plynou z hlavní či vedlejší činnosti. V této části je analyzován i vývoj návštěvnosti, neboť tržby ze vstupného jsou velmi důležitou součástí vlastních výnosů v hlavní činnosti. Kromě návštěvnosti jsou zde popsány další významné vlastní výnosy hlavní a doplňkové činnosti a poté i přijaté provozní příspěvky od zřizovatele a účelové dotace od Ministerstva životního prostředí. Následně je uvedena sumarizace celkových výnosů. Stejný postup byl zvolen i v případě nákladové stránky rozpočtu. Ukázalo se, že poměrně prudký pokles návštěvnosti v posledních dvou sledovaných letech zapříčinil snížení nejen výnosů, ale i optimalizaci v oblasti provozních nákladů. V závěru kapitoly je rozebrán vývoj výsledku hospodaření vybrané příspěvkové organizace, zvláště v hlavní a doplňkové činnosti a posléze souhrnně před a po zdanění. Bylo zjištěno, že zoologická zahrada ve všech sledovaných letech dosáhla zisku, a to díky krytí ztráty v hlavní činnosti kladným výsledkem hospodaření ve vedlejší činnosti. Bylo tomu tak ve všech letech s výjimkou roku 2013, kdy se zoo podařilo dosáhnout zisku v hlavní činnosti, a tím i nejvyššího výsledku hospodaření celkem, jen díky odsunutí investičních akcí na nadcházející rok.

Další kapitola se zabývá komparací Zoologické a botanické zahrady města Plzně, jakožto příspěvkové organizace s akciovou společností ZOO Dvůr Králové. V úvodu kapitoly je představena zoo ve Dvoře Králové nad Labem. Následuje komparace účetní závěrky příspěvkové organizace a akciové společnosti. Na základě porovnání bylo zjištěno, že účetní závěrka, především výkaz zisku a ztráty je přehlednější u příspěvkové organizace. Rozvaha u obou organizací vykazuje také řadu rozdílů, které vycházejí z odlišné právní formy a úpravy společností.

Dále jsou nejprve analyzovány výnosy královédvorské zoo a následně porovnány se zoologickou zahradou v Plzni. V této části práce je opět zkoumána návštěvnost, jako jedna z důležitých ekonomických ukazatelů úspěšnosti zoologické zahrady. V zoo ve Dvoře Králové zaznamenaly prudký pokles návštěvnosti v letech 2010, 2011, 2012. V těchto letech ji v počtu hostů překonala západočeská zoologická zahrada. Propad návštěvnosti se stejně jako u plzeňské zoologické zahrady projevil i ve výnosech ZOO Dvůr Králové. Přesto však zůstávají o průměrně 35,5 milionu vyšší než je tomu u ZOO a BZ. U nákladů byl opět zvolen stejný postup, tedy nejprve analýza významných nákladových položek. Následně byla provedena sumarizace celkových výnosů a porovnání s celkovými výnosy plzeňské zoologické zahrady.

V další části kapitoly byl analyzován a porovnáván vývoj výsledku hospodaření obou zoologických zahrad. Vyšlo najevo, že ekonomicky úspěšnější je ve sledovaných letech Zoologická a botanická zahrada města Plzně, neboť ve všech letech dosáhla zisku. Na rozdíl od ZOO Dvůr Králové a. s., kdy se její hospodaření potýkalo i se ztrátou. Dále byla porovnána výše a struktura majetku a zdrojů jeho financování pomocí bilanční sumy aktiv a pasiv. Ukázalo se, že výše majetku je větší u akciové společnosti a to až o 440 tis. Kč oproti příspěvkové organizaci.

Závěrem kapitoly bylo uvedeno porovnání ukazatele míry soběstačnosti. ZOO Dvůr Králové, jak již bylo výše zmíněno, předčila plzeňskou zoo ve výši generovaných výnosů. Kromě toho také získává provozní příspěvky a provozní dotace než ZOO a BZ. Je tedy ekonomicky soběstačnější než zoologická zahrada v Plzni.

Závěrečná kapitola se zabývá shrnutím řešené problematiky a navržením doporučení pro zvýšení návštěvnosti v Zoologické a botanické zahradě města Plzně.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČÚS	České účetní standardy
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAZA	Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
NNO	Nestátní neziskové organizace
PO	Příspěvková organizace
ROP	Regionální operační program
UCSZ	Unie českých a slovenských zoologických zahrad
VH	Výsledek hospodaření
VZZ	Výkaz zisku a ztráty
WAZA	Světová asociace zoologických zahrad a akvárií
ZOO a BZ	Zoologická a botanická zahrada

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Dělení národního hospodářství dle kritéria financování	10
Obrázek č. 2: Logo Zoologické a botanické zahrady města Plzně	37
Obrázek č. 3: Logo unie českých a slovenských zoologických zahrad	40
Obrázek č. 4: Vývoj návštěvnosti a výnosů v letech 2009 - 2013.....	44
Obrázek č. 5: Vývoj celkových výnosů v letech 2009 - 2013	51
Obrázek č. 6: Struktura celkových výnosů v roce 2013	52
Obrázek č. 7: Vývoj celkových nákladů v letech 2009 - 2013.....	58
Obrázek č. 8: Struktura celkových nákladů v roce 2013	58
Obrázek č. 9: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013	60
Obrázek č. 10: Logo ZOO Dvůr Králové, a. s.	65
Obrázek č. 11: Vývoj návštěvnosti a tržeb ze vstupného v ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013.....	70
Obrázek č. 12: Srovnání vývoje návštěvnosti v letech 2009-2013.....	71
Obrázek č. 13: Porovnání celkových přijatých provozních dotací v letech 2009 - 2013	72
Obrázek č. 14: Srovnání vývoje celkových výnosů v letech 2009 - 2013.....	74
Obrázek č. 15: Srovnání vývoje celkových nákladů v letech 2009 - 2013.....	76
Obrázek č. 16: Porovnání výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013.....	78
Obrázek č. 17: Porovnání vývoje míry soběstačnosti v letech 2009 - 2013.....	84

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Vývoj sazby DPH v ČR v letech 2011 - 2015	22
Tabulka č. 2: Vývoj počtu zvířat v letech 2009 - 2013.....	38
Tabulka č. 3: Návštěvnost Zoologické a botanické zahrady v letech 2009- 2013.....	44
Tabulka č. 4: Výnosy z hlavní činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč	45
Tabulka č. 5: Výnosy z hospodářské činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč	47
Tabulka č. 6: Přijaté dotace v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.	48
Tabulka č. 7: Celkové výnosy v období 2009 - 2013 v tis. Kč.....	50
Tabulka č. 8: Náklady hlavní činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.....	53
Tabulka č. 9: Ukazatele zaměstnanosti v letech 2009 - 2013	55
Tabulka č. 10: Náklady v hospodářské činnosti v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.....	56
Tabulka č. 11: Celkové náklady v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.....	57
Tabulka č. 12: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2009 – 2013 v tis. Kč	59
Tabulka č. 13: Srovnání návštěvnosti v letech 2009 - 2013	70
Tabulka č. 14: Porovnání provozních dotací v letech 2009 – 2013 v tis. Kč	72
Tabulka č. 15: Porovnání celkových výnosů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	73
Tabulka č. 16: Struktura nákladů ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).75	
Tabulka č. 17: Údaje o zaměstnanosti v ZOO Dvůr Králové v letech 2009 - 2013	75
Tabulka č. 18: Porovnání celkových nákladů v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	76
Tabulka č. 19: Porovnání výsledku hospodaření v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.....	77
Tabulka č. 20: Komparace bilanční sumy aktiv v letech 2009 - 2013 v tis. Kč.....	79
Tabulka č. 21: Komparace bilanční sumy pasiv v letech 2009 - 2013 (v tis. Kč).....	81
Tabulka č. 22: Porovnání míry soběstačnosti v letech 2009 - 2013	83

SEZNAM ZDROJŮ

Odborná literatura

DUBEN, Rostislav. *Neziskový sektor v ekonomice a společnosti*. 1. vydání, Praha: Codex Bohemia, 1996, 373 s., ISBN 80-85963-19-1

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a kol. *Veřejné finance*. 2. aktualizované vydání, Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 340 s., ISBN 978-80-7357-497-0

KLIKA, Ivo., KLIMEŠ, Radek. *Lidé a zvířata: historie vzniku a významu zoologických zahrad*. 1. vydání, Zlín: Foto art – Ateliér Regulus, 2005, 223 s., ISBN 80-239-5488-1

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 20. aktualizované vydání, Praha: Polygon, 2012, 412 s., ISBN 978-80-7273-169-5

MEDVEĎ, Jozef; NEMEC, Juraj.: *Mikroekonomické východiská veřejných financí*. 1. vydání, Bratislava: Sprint, 2004, 184 s., ISBN 80-890-8529-6

NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací v roce 2014 – sbírka souvztažností s výkladem*. 1. vydání, Praha: Intes, 2014, 190 s., ISBN 978-80-9045-602-0

OCHRANA, František a kol. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. 1. vydání, Praha: Grada, 2010. 261 s., ISBN 978-80-247-3228-2

OTRUSINOVÁ, Milana., KUBÍČKOVÁ, Dana. *Finanční hospodaření municipálních jednotek – po novele zákona o účetnictví*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2011, 192 s., ISBN 978-80-7400-342-4

PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s., ISBN 978-80-7357-936-4

PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: ASPI, 2008, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5

REKTOŘÍK, Jaroslav a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. aktualizované vydání, Praha: Ekopress, 2007, 309 s., ISBN 978-80-86929-29-3

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 7. aktualizované vydání, Olomouc: ANAG, 2005, 214 s., ISBN 80-7263-282-5

SYNEK, Miloslav a kol. *Podniková ekonomika*. 4. přepracované a doplněné vydání, Praha: C.H. Beck, 2006, 475 s., ISBN 80-7179-892-4

TETŘEVOVÁ, Liběna. *Veřejná ekonomie*. 1. vydání, Praha: Professional Publishing, 2008, 185 s., ISBN 978-80-86946-79-5

Legislativní předpisy

České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Nařízení vlády č. 17/2004 Sb., o poskytování dotací provozovatelům zoologických zahrad, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 162/2003 Sb., o zoologických zahradách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Elektronické zdroje:

Auta ze safari nevyženu, plánuje nový ředitel dvorské zoo Rabas [online] Hradec Králové, 2015 [citováno 5. 4. 2015] Dostupné z: http://hradec.idnes.cz/reditel-dvorske-zoo-premysl-rabas-online-f1f-/hradec-zpravy.aspx?c=A121204_1862579_hradec-zpravy_pos

EAZA [online] Amsterdam: EAZA, the European Association of Zoos and Aquaria, 2015 [citováno 10. 3. 2015] Dostupné z <http://www.eaza.net>

Návštěvnost turistických cílů. [online] Praha: CzechTourism, 2015 [citováno 10. 04 2015.] Dostupné z: <http://vyzkumy.czechtourism.cz/660/navstevnost-turistickyh-cilu>

Nestátní neziskové organizace [online] Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2015 [citováno 15. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/zakladni-informace/informacni-systemy/nestatni-neziskove-organizace>

Prý nejsou právní důvody odvolání ředitelky [online] Dvůr Králové nad Labem: Safariarcha, 2015 [citováno 1. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.safariarcha.cz/phprs/view.php?cisloclanku=2012090003>

Přemysl Rabas [online] Praha: Naši politici, 2015 [citováno 6. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.nasipolitici.cz/cs/politik/287-premysl-rabas>

ROP NUTS II JZ. [online] Praha: ROP NUTS II Jihozápad, 2015 [citováno 25. 3. 2015] Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/index.php?q=nuts+II&qid=>

Taxon [online] Praha: Příroda cz, 2015, [citováno 9. 3. 2015] Dostupné z: <http://www.priroda.cz/slovník.php?detail=88>

Účetní závěrka Zoologické a botanické zahrady města Plzně (2010 – 2013). [online] Praha: Monitor, 2015 [citováno 15. 3. 2015] Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/prispevkove-organizace/detail/00377015>

Výpis z obchodního rejstříku. [online] Praha: Oficiální server českého soudnictví. *Justice.cz.* [citováno 12. 03 2015] Dostupné z: www.justice.cz.

Welfare zvířat [online] Praha: Alternativní chovy zvířat, 2015 [citováno 8. 4. 2015] Dostupné z: http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?kod=2078

ZOO Dvůr Králové definitivně vyloučena z WAZA [online] Dvůr Králové nad Labem, 2015 [citováno 10. 4. 2015] Dostupné z: <http://www.safariarcha.cz/phprs/view.php?navezclanku=zoo-dvur-kralove-definitivne-vyloucena-z-waza&cislocclanku=2012080002>

Zoologická zahrada slaví 50 let. [online] Plzeň: Zoo Plzeň, [citováno 1. 3. 2015] Dostupné z: <http://plzen.idnes.cz/zoologicka-zahrada-slavi-50-let-dee>

Zdaňování neziskových organizací. [online] Praha: Portál Pohoda, 2015 [citováno 2. 4. 2015] Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/zdanovani-neziskovych-organizaci-v-roce-2014/>

Ostatní zdroje:

Výroční zprávy Zoologické a botanické zahrady města Plzně (2009 – 2013)

Účetní závěrky Zoologické a botanické zahrady města Plzně (2009 – 2013)

Výroční zprávy ZOO Dvůr Králové a. s. (2009 – 2010)

Účetní závěrky ZOO Dvůr Králové a. s. (2009 – 2013)

Interní materiály Zoologické a botanické zahrady města Plzně

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A – Ceník Zoologické a botanické zahrady města Plzně platný
od července 2013

PŘÍLOHA B – Rozvaha Zoologické a botanické zahrady města Plzně 2013

PŘÍLOHA C – Výkaz zisku a ztráty Zoologické a botanické zahrady města Plzně 2013

PŘÍLOHA D – Rozvaha ZOO Dvůr Králové a. s.

PŘÍLOHA E – Výkaz zisku a ztráty ZOO Dvůr Králové a. s.

PŘÍLOHA A - Ceník Zoologické a botanické zahrady města Plzně platný od července 2013

ZOO a BZ města Plzně

otevírací doba	1. 4. - 31. 10. 8:00 - 18:00	1. 11. - 31. 3. 9:00 - 17:00
----------------	---------------------------------	---------------------------------

VSTUPNÉ

dospělí	140 Kč	90 Kč
zlevněné (děti, senioři, studenti)	100 Kč	60 Kč
rodinné 2 dospělí + 2 děti	450 Kč	270 Kč
děti do 3 let	zdarma	
doprovod MŠ + ZŠ do 4 tř.	na 10 dětí - 1 zdarma	
od 5 tř. výš	na 20 dětí - 1 zdarma	
ZTP - slevy nelze sčítat!	50 % ceny	

pondělky senioři 30 % sleva

PARKOVIŠTĚ - pouze dolní vstup

auto	50 Kč
bus	100 Kč

PERMANENTKY - pouze ZOO

neomezený počet vstupů

platné pouze pro držitele s průkazem totožnosti

celoročně

DINO

1. 4. - 31. 10.

sezóna

dospělí - celý rok	600 Kč	400 Kč
zvýhodněné (děti, senioři, ZTP) - celý rok	400 Kč	300
rodina 2 dospělí + 2 děti	1 300 Kč	800
školní - MŠ (max. 35 dětí + 2 doprovody)	2 500 Kč	
školní - ZŠ (max. 35 dětí + 2 doprovody)	3 000 Kč	

DINO

otevírací doba:

1. 4. - 31. 10.

vstup pouze z Vinic

8:00 - 18:00

VSTUPNÉ

+ DINO

DINO

dospělí	80 Kč	90 Kč
zlevněné	50 Kč	60 Kč
rodinné 2 dospělí + 2 děti	270 Kč	
ZTP - slevy nelze sčítat	50 % ceny	
doprovody	jako ZOO	

pondělky senioři 30 % sleva

ZOO + DINO

nutné hlásit předem na pokladně

1. 4. - 31. 10.

VSTUPNÉ

dospělí	210 Kč
zvýhodněné (děti, senioři, student)	140 Kč
rodinné 2 dospělí + 2 děti	670 Kč
doprovod	jako ZOO
ZTP - slevy nelze sčítat	50 % ceny

pondělky senioři 30 % sleva

AKVA

Palackého ulice

celoročně

otevírací doba

denně 10:00 - 19:00

VSTUPNÉ

dospělí	40 Kč
zvýhodněné (děti, senioři, studenti)	20 Kč
ZTP - slevy nelze sčítat	50 % ceny
doprovod	jako ZOO

PERMANENTKY ROČNÍ - pouze AKVA

dospělí	150 Kč
zvýhodněné (děti, senioři, studenti)	60 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2015 dle interních materiálů ZOO a BZ města Plzně, 2013

PŘÍLOHA B – Rozvaha Zoologické a botanické zahrady města Plzně 2013

Rozvaha	
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	
Název:	Zoologická a botanická zahrada města Plzně příspěvková organizace, Zoologická a botanická zahrada měst
Sídlo:	Pod Vínicemi 9, Plzeň, 301 16, Česká republika
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	00377015
Předmět činnosti:	Chov zvířat

sestavená k 31.12.2013
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)
okamžik sestavení: 10.2.2014

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				
			BĚŽNÉ			MINULÉ	
			1	2	3		4
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO		
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		575 389 219,11	116 317 348,23	459 071 870,88	458 914 245,20	
A.	Stálá aktiva		548 551 838,42	116 216 689,53	432 335 148,89	431 606 337,96	
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek		678 754,80	495 336,50	183 418,30	193 606,30	
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012					
2.	Software	013	372 414,30	188 996,00	183 418,30	193 606,30	
3.	Ocenitelná práva	014					
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015					
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	306 340,50	306 340,50			
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019					
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041					
8.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého neh	044					
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051					
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		547 873 083,62	115 721 353,03	432 151 730,59	431 412 731,66	
1.	Pozemky	031	36 759 807,66		36 759 807,66	36 759 807,66	
2.	Kulturní předměty	032	286 563,40		286 563,40	220 563,40	
3.	Stavby	021	452 104 789,36	72 116 240,45	379 988 548,91	375 611 534,46	
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	022	32 643 959,61	22 766 262,98	9 877 696,63	11 076 962,21	
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025					
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	20 838 849,60	20 838 849,60			
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029					
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	4 939 113,99		4 939 113,99	7 710 863,93	
9.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmc	045					
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	300 000,00		300 000,00	33 000,00	
III.	Dlouhodobý finanční majetek						
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061					
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062					
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063					
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068					
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069					
IV.	Dlouhodobé pohledávky						
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462					
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464					
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465					
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze za	468					
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469					
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na trasfery	471					
B.	Oběžná aktiva		26 837 380,69	100 658,70	26 736 721,99	27 307 907,24	
1.	Zásoby		9 565 095,97		9 565 095,97	10 691 856,12	
1.	Pořízení materiálu	111					
2.	Materiál na skladě	112	1 484 502,15		1 484 502,15	1 687 091,28	
3.	Materiál na cestě	119					
4.	Nedokončená výroba	121					
5.	Polotovary vlastní výroby	122					
6.	Výrobky	123					
7.	Pořízení zboží	131					
8.	Zboží na skladě	132	1 085 096,61		1 085 096,61	1 179 965,97	
9.	Zboží na cestě	138					
10.	Ostatní zásoby	139	6 995 497,21		6 995 497,21	7 824 798,87	

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
II.	Krátkodobé pohledávky		3 304 041,08	100 658,70	3 203 382,38	2 973 663,19
1.	Odběratelé	311	822 684,35	100 658,70	722 025,65	913 968,60
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	853 455,95		853 455,95	1 012 278,31
5.	Pohledávky z hlavní činnosti	315				
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	21 083,00		21 083,00	8 179,00
11.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotních	336				
12.	Daň z příjmů	341	521 700,00		521 700,00	79 960,00
13.	Jiné přímé daně	342				
14.	Daň z přidané hodnoty	343				
15.	Jiné daně a poplatky	344				
16.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
17.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351				
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze za	371				
24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
25.	Náklady příštích období	381	281 417,87		281 417,87	543 340,46
26.	Příjmy příštích období	385	234 411,91		234 411,91	161 244,82
27.	Dohadné účty aktivní	388	525 289,00		525 289,00	211 000,00
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	43 999,00		43 999,00	43 692,00
III.	Krátkodobý finanční majetek		13 968 243,64		13 968 243,64	13 642 387,93
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
9.	Běžný účet	241	13 031 517,99		13 031 517,99	12 115 791,47
10.	Běžný účet FKSP	243	195 748,19		195 748,19	346 856,75
15.	Ceniny	263	500,00		500,00	200,00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	740 477,46		740 477,46	1 179 539,71

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
PASIVA	PASIVA CELKEM		459 071 870,88	458 914 245,20
C.	Vlastní kapitál		450 972 302,16	450 469 972,47
1.	Jméni účetní jednotky a upravující položky		440 058 397,40	440 430 127,50
1.	Jméni účetní jednotky	401	299 017 067,39	297 270 636,71
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	134 322 624,80	143 159 490,79
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	6 718 705,21	
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		6 188 468,22	9 757 291,22
1.	Fond odměn	411	1 619 088,25	2 126 007,00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	247 892,45	330 972,63
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		446 136,21
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	431 869,96	580 156,56
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	3 741 523,06	6 059 500,82
6.	Ostatní fondy	419	148 094,50	214 518,00
III.	Výsledek hospodaření		4 725 436,54	282 553,75
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	4 725 436,54	282 553,75
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		
D.	Cizí zdroje		8 099 568,72	8 444 272,73
I.	Rezervy			
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky			
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		8 099 568,72	8 444 272,73
1.	Krátkodobé úvěry	281		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	1 847 952,93	3 127 703,30
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	7 200,00	7 100,00
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
13.	Zaměstnanci	331	2 831 430,00	2 088 936,00
14.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	14 000,00	
15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního	336	1 692 316,00	1 172 382,00
16.	Daň z příjmů	341		
17.	Jiné přímé daně	342	454 455,00	193 241,00
18.	Daň z přidané hodnoty	343	121 618,98	580 557,81
19.	Jiné daně a poplatky	344	2 036,00	3 455,00
20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	3 816,00	3 107,00
21.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
22.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
31.	Výdaje příštích období	383	687 228,31	1 082 871,75
32.	Výnosy příštích období	384	82 642,00	85 918,87
33.	Dohadné účty pasivní	389	171 000,00	99 000,00
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	183 873,50	

Podpisový záznam:
Ing. TRÁVNÍČEK Jiří

PŘÍLOHA C – Výkaz zisku a ztráty Zoologické a botanické zahrady města Plzně 2013

Výkaz zisku a ztráty	
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE	
Název:	Zoologická a botanická zahrada města Plzně příspěvková organizace, Zoologická a botanická zahrada měst
Sídlo:	Pod Vinicemi 9, Plzeň, 301 16, Česká republika
Právní forma:	příspěvková organizace
IČ:	00377015
Předmět činnosti:	Chov zvířat

sestavený k 31.12.2013

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

okamžik sestavení: 4.12.2013

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
			Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		99 247 211,14	8 351 828,82	105 795 317,04	6 910 783,80
1.	Náklady z činnosti		99 192 919,48	7 919 568,82	105 729 552,80	6 217 143,80
1.	Spotřeba materiálů	501	16 554 804,30	329 329,19	21 198 231,16	117 541,10
2.	Spotřeba energie	502	7 971 111,79	758 423,69	7 045 893,50	338 536,21
3.	Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
4.	Prodané zboží	504		2 482 427,96		2 579 120,82
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506	-62 729,20		-32 146,35	
6.	Aktivace oběžného majetku	507	-468 244,00		-267 244,00	
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	-87 268,00		-92 289,00	
8.	Opravy a udržování	511	9 783 882,89	180 996,27	8 709 941,90	115 580,00
9.	Cestovné	512	430 120,45		702 938,53	
10.	Náklady na reprezentaci	513	236 740,41		192 339,78	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	9 571 472,32	1 400 954,33	11 560 512,14	571 016,25
13.	Mzdové náklady	521	32 252 918,75	1 943 329,00	31 335 767,00	1 645 743,00
14.	Zákonné sociální pojištění	524	10 673 906,29	624 198,15	10 695 518,75	254 521,25
15.	Jiné sociální pojištění	525	311 055,71	7 911,29	185 247,00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	1 300 236,06	35 454,66	974 337,30	29 303,70
17.	Jiné sociální náklady	528	17 134,56	2 316,77	404 255,01	1 091,82
18.	Daň silniční	531		18 732,00		18 687,00
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	55 778,93		29 890,58	
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
23.	Jiné pokuty a penále	542	10 437,00			
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544	3 109,75		2 075,36	
26.	Manka a škody	547				9 511,74
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	7 549 388,32		10 301 124,00	463 668,00
29.	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
30.	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	100 658,70			
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557			5 000,00	
35.	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	473 119,41	124 008,20	1 762 727,60	5 334,00
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	2 515 285,04	11 487,31	1 015 432,54	67 488,91
II.	Finanční náklady		54 291,66		65 764,24	
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562			99,88	
3.	Kurzové ztráty	563	54 291,66		65 664,36	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
III.	Náklady na transfery					
1.	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572				
V.	Daň z příjmů			432 260,00		693 640,00
1.	Daň z příjmů	591		432 260,00		693 640,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1	2	3	4
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		MINULÉ	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				
B.	VÝNOSY CELKEM		99 953 311,15	12 371 165,35	100 673 163,19	12 315 491,40
I.	Výnosy z činnosti		32 186 376,55	12 371 165,35	32 506 159,67	12 315 491,40
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	29 256 922,02	4 981 613,88	30 459 078,20	4 923 498,64
3.	Výnosy z pronájmu	603		2 629 576,66		2 796 020,34
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	22,31	3 788 838,91		4 022 168,18
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
10.	Jiné pokuty a penále	642	126,00			
11.	Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	298 098,91	12 777,00	324 751,00	411 452,00
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě px	646				
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	561 652,75		1 152 143,15	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	2 069 554,56	958 358,90	570 187,32	162 352,24
II.	Finanční výnosy		60 653,65		80 390,52	
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	50 114,80		77 213,28	
3.	Kurzové zisky	663	10 538,85		3 177,24	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
IV.	Výnosy z transferů		67 706 280,95		68 086 613,00	
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
2.	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672	67 706 280,95		68 086 613,00	
C.	VÝSLEDEK HOSPODARENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	-	706 100,01	4 451 596,53	-5 122 153,85	6 098 347,60
2.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	706 100,01	4 019 336,53	-5 122 153,85	5 404 707,60

Podpisový záznam:

Ing. TRÁVNÍČEK Jiří

PŘÍLOHA D – Rozvaha ZOO Dvůr Králové a. s. 2013

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

ROZVAHA v plném rozsahu ke dni 31.12.2013

(v tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2013	12	27478246

Jméno a příjmení, obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

ZOO Dvůr Králové a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Štefánikova 1029

54401 Dvůr Králové n.Lab.1

Označení a	A K T I V A b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč.období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM (002+003+031+063) = 067	001	1 096 511	- 190 407	906 104	919 246
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek (004+013+023)	003	1 059 047	- 190 140	868 907	874 603
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (005 až 012)	004	990	- 790	200	177
B.I. 1.	Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
3.	Software	007	985	- 790	195	172
4.	Ocenitelná práva	008	5	0	5	5
5.	Goodwill	009	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	0
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehm.majetek	012	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek (014 až 022)	013	1 058 057	- 189 350	868 707	874 426
B.II. 1.	Pozemky	014	86 799	0	86 799	86 799
2.	Stavby	015	924 150	- 176 807	747 343	753 797
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	36 125	-12 543	23 582	23 258
4.	Pěstitelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
5.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	0	0	0	0
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	4 278	0	4 278	4 278
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	6 705	0	6 705	6 294
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek (024 až 030)	023	0	0	0	0
B.III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	0	0	0	0
2.	Podíly v účetních jednotkách s podstatným vlivem	025	0	0	0	0
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	0	0	0	0
4.	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podst.vli	027	0	0	0	0
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
6.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanč.majetek	030	0	0	0	0

Označení a	A K T I V A b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč.období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (032+039+048+058)	031	36 880	- 267	36 613	43 312
C.I.	Zásoby (033 až 038)	032	9 161	0	9 161	9 977
C.I. 1.	Materiál	033	3 727	0	3 727	4 028
2.	Nedokončená výroba a polotovary	034	0	0	0	0
3.	Výrobky	035	0	0	0	0
4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	1 200	0	1 200	1 211
5.	Zboží	037	4 234	0	4 234	4 738
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky (040 až 047)	039	0	0	0	0
C.II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041	0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účast.	043	0	0	0	0
5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
6.	Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
7.	Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
8.	Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky (049 až 057)	048	4 939	- 267	4 672	18 122
C.III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	3 004	- 267	2 737	2 599
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050	0	0	0	0
3.	Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a účast.	052	0	0	0	0
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
6.	Stát - daňové pohledávky	054	1 124	0	1 124	1 288
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	796	0	796	805
8.	Dohadné účty aktivní	056	15	0	15	0
9.	Jiné pohledávky	057	0	0	0	13 430
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek (059 až 062)	058	22 780	0	22 780	15 213
C.IV. 1.	Peníze	059	1 549	0	1 549	1 264
2.	Účty v bankách	060	21 231	0	21 231	13 949
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
4.	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D.I.	Časové rozlišení (064 až 066)	063	584	0	584	1 331
D.I. 1.	Náklady příštích období	064	584	0	584	1 331
2.	Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	066	0	0	0	0

Označení	P A S I V A	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM (068+088+121) = 001	067	906 104	919 246
A.	Vlastní kapitál (069+073+080+083+087)	068	859 416	859 361
A.I.	Základní kapitál (070 až 072)	069	830 997	830 997
A.I. 1.	Základní kapitál	070	830 997	830 997
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0	0
3.	Změny základního kapitálu	072	0	0
A.II.	Kapitálové fondy (074 až 079)	073	22 135	21 435
A.II. 1.	Emisní ažio	074	0	0
2.	Ostatní kapitálové fondy	075	22 135	21 435
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	0	0
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	077	0	0
5.	Rozdíly z přeměn společností	078	0	0
6.	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	079	0	0
A.III.	Rezervní fondy, neděl.fond, ostat.fondy ze zisku (081+082)	080	6 928	8 903
A.III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	081	6 928	8 903
2.	Statutární a ostatní fondy	082	0	0
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (084 až 086)	083	- 728	0
A.IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	084	0	0
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	0
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	086	- 728	0
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	087	84	-1 974
B.	Cizí zdroje (089+094+105+117)	088	44 948	58 168
B.I.	Rezervy (090 až 093)	089	0	0
B.I. 1.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	090	0	0
2.	Rezerva na důchody a podobné závazky	091	0	0
3.	Rezerva na daň z příjmů	092	0	0
4.	Ostatní rezervy	093	0	0
B.II.	Dlouhodobé závazky (095 až 104)	094	5 528	1 752
B.II. 1.	Závazky z obchodních vztahů	095	0	0
2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	096	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	097	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdruž.	098	0	0
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	099	0	0
6.	Vydané dluhopisy	100	0	0
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	101	0	0
8.	Dohadné účty pasivní	102	0	0
9.	Jiné závazky	103	3 907	0

Označení a	P A S I V A b	Číslo řádku c	Stav v běžném účetním období 5	Stav v minulém účetním období 6
10.	Odložený daňový závazek	104	1 621	1 752
B.III.	Krátkodobé závazky (106 až 116)	105	13 542	26 350
B.III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	106	5 853	7 160
2.	Závazky - ovládající a řídicí osoba	107	0	0
3.	Závazky - podstatný vliv	108	0	0
4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdruž.	109	0	0
5.	Závazky k zaměstnancům	110	3 037	2 622
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	111	1 832	1 570
7.	Stát - daňové závazky a dotace	112	505	343
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	113	873	112
9.	Vydané dluhopisy	114	0	0
10.	Dohadné účty pasivní	115	1 442	1 543
11.	Jiné závazky	116	0	13 000
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (118 až 120)	117	25 878	30 066
B.IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	25 878	30 066
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	119	0	0
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	120	0	0
C.I.	Časové rozlišení (122 až 123)	121	1 740	1 717
C.I. 1.	Výdaje příštích období	122	0	0
2.	Výnosy příštích období	123	1 740	1 717

Sestaveno dne: 05.02.2014
Právní forma účetní jednotky: Akciová společnost
Předmět podnikání účetní jednotky: Chov ohrožených druhů zvířat
Podpisový záznam: MVDr. Přemysl Rabas
499311233

PŘÍLOHA E – Výkaz zisku a ztráty ZOO Dvůr Králové a. s. 2013

Minimální závazný výčet informací
podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.
ve znění pozdějších předpisů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY v plném rozsahu

ke dni 31.12.2013

(v tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČ
2013	12	27478246

Jméno a příjmení, obchodní firma nebo jiný
název účetní jednotky

ZOO Dvůr Králové a.s.

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky
a místo podnikání liší-li se od bydliště

Štefánikova 1029
54401 Dvůr Králové n.Lab.1

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	8 673	7 661
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	5 599	4 624
+	Obchodní marže (ř. 01 - 02)	03	3 074	3 037
II.	Výkony (ř. 05 až 07)	04	76 998	79 375
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	76 200	78 199
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	- 137	-62
3.	Aktivace	07	935	1 238
B.	Výkonová spotřeba (ř. 09 + 10)	08	54 586	56 918
B. 1.	Spotřeba materiálu a energie	09	32 981	32 754
B. 2.	Služby	10	21 605	24 164
+	Přidaná hodnota (ř. 03 + 04 - 08)	11	25 486	25 494
C.	Osobní náklady (ř. 13 až 16)	12	56 107	55 646
C. 1.	Mzdové náklady	13	41 240	41 500
C. 2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	206	84
C. 3.	Náklady na sociální zabezpečení zdravotní pojištění	15	13 751	13 418
C. 4.	Sociální náklady	16	910	644
D.	Daně a poplatky	17	1 782	1 831
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	18 632	18 755
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu (ř. 20 + 21)	19	364	640
1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	73	458
2.	Tržby z prodeje materiálu	21	291	182
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu (ř.23+24)	22	15	453
F. 1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	15	453
F. 2.	Prodaný materiál	24	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opr.položek v prov.oblasti a kompl.nákl.příštích ob	25	49	160
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	53 338	50 761
H.	Ostatní provozní náklady	27	2 062	1 659
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření	30	541	-1 609

Označení a	T E X T b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			běžném 1	minulém 2
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého majetku (ř. 34 až 36)	33	0	0
1.	Výnosy z podílů v ovládaných fyz. osobách a účet. jednotkách pod podst. vlivem	34	0	0
2.	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35	0	0
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti (+/-)	41	0	0
X.	Výnosové úroky	42	50	96
N.	Nákladové úroky	43	529	615
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	233	301
O.	Ostatní finanční náklady	45	122	241
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	48	- 368	- 459
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost (ř. 50 + 51)	49	89	-89
1.	- splatná	50	221	60
2.	- odložená	51	- 132	- 149
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost (ř. 30 + 48 - 49)	52	84	-1 979
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	5
R.	Mimořádné náklady	54	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti (ř. 56 + 57)	55	0	0
1.	- splatná	56	0	0
2.	- odložená	57	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření (ř. 53 - 54 - 55)	58	0	5
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř. 52 + 58 - 59)	60	84	-1 974
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 30 + 48 + 53 - 54)	61	173	-2 063

Sestaveno dne: 05.02.2014
Právní forma účetní jednotky: Akciová společnost
Předmět podnikání účetní jednotky: Chov ohrožených druhů zvířat
Podpisový záznam: MVDr. Přemysl Rabas
499311233

Abstrakt

MARŠALOVÁ, Adéla. *Specifika financování a hospodaření vybrané příspěvkové organizace*. Diplomová práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 100 s., 2015

Klíčová slova: příspěvková organizace, zoologická zahrada, analýza, komparace, financování, hospodaření

Předložená diplomová práce se zabývá analýzou financování a hospodaření příspěvkové organizace Zoologická a botanická zahrada města Plzně a následně komparací s hospodařením a financováním ZOO Dvůr Králové a. s., jakožto podnikatelského subjektu. V teoretické části jsou uvedena právní, daňová a účetní specifika příspěvkových organizací zřizovaných územními samosprávnými celky. V praktické části je nejprve představena vybraná příspěvková organizace. Následně je provedena analýza financování a hospodaření Zoologické a botanické zahrady města Plzně v časové řadě pěti let. Navazuje představení srovnávané zoologické zahrady, akciové společnosti ZOO Dvůr Králové. Dále je provedena analýza a komparace financování a hospodaření ZOO Dvůr Králové a Zoologické a botanické zahrady města Plzně. V závěru práce je zhodnocena řešená problematika a navržena doporučení.

Summary

MARŠALOVÁ, Adéla. *Financing and management specifics of a chosen contributory organization*. Diploma thesis. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 100 p., 2015

Key words: contributory organization, zoological garden, analysis, comparison, financing, management

This diploma thesis analyzes the financing and management of the Zoological and Botanical Garden in Pilsen, contributory organization, and consequently, compares the findings with the management and financing of ZOO Dvur Kralove Inc., as a business entity. In the theoretical section the thesis provides legal, tax and accounting specifics of contributory organizations established by local authorities. In the practical part, the chosen organization is introduced. Subsequently, the thesis analyzes the financing and management of Zoological and Botanical Garden in Pilsen in a five years timeline. The introduction of the compared joint-stock company ZOO Dvur Kralove follows. Furthermore, the thesis provides analysis and comparison of financing and management of ZOO Dvur Kralove and Zoological and Botanical Garden in Pilsen. In conclusion the thesis evaluates the issues addressed and proposes recommendations.